

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

**«Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη – Παράβολα,
Εθελοντική Αποκάλυψη Αδήλωτων Εισοδημάτων, Ηλεκτρονικές Συναλλαγές,
Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις»**

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ (ν. 3588/2007, Α' 153)

Α. ΒΑΣΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Καθώς η χώρα μας αντιμετωπίζει σοβαρή οικονομική και κοινωνική κρίση, η Πολιτεία λαμβάνει μέτρα για να ανακόψει ή τουλάχιστον να περιορίσει τις δραματικές συνέπειες της κρίσης χρέους που έχει άμεσες και οδυνηρές επιπτώσεις στους ανθρώπους, στην απασχόληση και στις επιχειρήσεις. Ήδη η οικονομική κρίση έχει οδηγήσει σε δραματική αύξηση του αριθμού των προβληματικών επιχειρήσεων. Η αναζήτηση ισχυρών θεσμικών αναχωμάτων καθίσταται επιβεβλημένη έτσι ώστε να υπάρξει δίκαιη εξισορρόπηση των συμφερόντων, προστασία των αδυνάτων και αποκατάσταση της κοινωνικής ειρήνης.

Ο ρόλος του πτωχευτικού δικαίου είναι εν προκειμένω καθοριστικός για τη λειτουργία της οικονομίας. Ρυθμίζει την ορθή δικαϊκά τάξη της εξόδου από την αγορά, αλλά και την οικονομική αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων που ατύχησαν. Είναι επομένως ένας θεμελιώδης κλάδος δικαίου με κατευθυντήρια και ρυθμιστική αποστολή στη λειτουργία και στη δομή της αγοράς. Η αναθεώρησή του θα είναι τριπλά επωφελής, γι' αυτό και οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κινούνται πάνω στους εξής τρεις άξονες:

(α) Παροχή ουσιαστικής δυνατότητας επαναδραστηριοποίησης (fresh start) του έντιμου επιχειρηματία που ατύχησε παρόλες τις καλόπιστες προσπάθειές του.

(β) Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και σύντμηση των προθεσμιών εκτύλιξης της πτωχευτικής διαδικασίας, έτσι ώστε, για μεν τις μη βιώσιμες επιχειρήσεις, η πτώχευση να ολοκληρώνεται σε εύλογο χρονικό διάστημα, για δε τις βιώσιμες επιχειρήσεις, να τίθενται τάχιστα σε εφαρμογή οι μηχανισμοί διάσωσης,

(γ) Ενίσχυση της εξυγιαντικής λειτουργίας του πτωχευτικού δικαίου για τις βιώσιμες επιχειρήσεις, έτσι ώστε αυτό να μην αποτελεί καταστροφέα αξιών, αλλά

ένα σύγχρονο εργαλείο αντιμετώπισης της εμπορικής αφερεγγυότητας, με έμφαση στην προληπτική του διάσταση και στην ανάγκη διάσωσης παραγωγικών πόρων (ανθρωπίνων και μη), παράλληλα προς τη λειτουργία του ως συλλογική ικανοποίηση των δανειστών στην προκύπτουσα «κοινωνία ζημίας», με όρους ισότητας (par conditio creditorum).

Οι ανωτέρω άξονες αναπτύσσονται ως ακολούθως:

(α) Χορήγηση δεύτερης ευκαιρίας – απαλλαγή

Με την εισαγωγή του θεσμού της απαλλαγής, ο οποίος βρισκόταν σε αχρησία στο προγενέστερο δίκαιο, αποφορτίζεται και αποενοχοποιείται κοινωνικοηθικά η πτώχευση και καθίσταται δυνατή η παροχή δεύτερης ευκαιρίας σε οφειλέτες – φυσικά πρόσωπα, τα οποία πτώχευσαν, χωρίς να τους βαρύνει κακόπιστη συμπεριφορά. Η δεύτερη ευκαιρία υλοποιείται με την πλήρη απαλλαγή του οφειλέτη που έχει κηρυχθεί συγγνωστός, μετά την παρέλευση δύο ετών από την κήρυξη της πτώχευσης, άλλως με την περάτωσή της, από το υπόλοιπο των απαιτήσεων των πιστωτών που δεν ικανοποιείται από την πτωχευτική περιουσία.

Η προτεινόμενη ρύθμιση βασίζεται σε πρότυπα σχετικών ρυθμίσεων άλλων κρατών μελών και εναρμονίζεται απολύτως με τις σχετικές αρχές της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12.3.2014 για μια νέα προσέγγιση της επιχειρηματικής αποτυχίας και της αφερεγγυότητας (C 2014/1500, εφεξής «η Σύσταση»), η οποία αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στο θεσμό της απαλλαγής ως μέσον για την ουσιαστική παροχή δεύτερης ευκαιρίας σε επιχειρηματίες που πτωχεύουν. Προϋποθέτοντας διαπίστωση μόνον καλής πίστης και έλλειψης δόλου από τον οφειλέτη, ο θεσμός της απαλλαγής αναμένεται να λειτουργήσει ευεργετικά προς την κατεύθυνση επαναδραστηριοποίησης πολλών επιχειρηματιών που επλήγησαν από τη δριμεία οικονομική κρίση, αναγκαζόμενοι να υποστούν την πτωχευτική διαδικασία παρά τις έντιμες προσπάθειες αποφυγής της και οι οποίοι αντιμετωπίζουν καταστάσεις ισοδύναμες με «συναλλακτικό θάνατο».

(β) Απλοποίηση και επιτάχυνση της διαδικασίας - Σύντμηση προθεσμιών

Η αποτελεσματικότερη εφαρμογή του πτωχευτικού δικαίου και η ταχύτερη περάτωση των εργασιών της πτώχευσης κρίθηκε απολύτως αναγκαία, καθώς το ισχύον δίκαιο περιλαμβάνει ρυθμίσεις που η σχετική πρακτική έχει αποδείξει ότι επιβαρύνουν τη διαδικασία χρονικά, χωρίς να αντλείται κάποιο όφελος από την εφαρμογή τους. Κατ' αποτέλεσμα, έτσι όπως εφαρμόζεται σήμερα η πτωχευτική διαδικασία, συχνό είναι το φαινόμενο οι εργασίες της πτώχευσης να ολοκληρώνονται σε χρόνο πέραν της δεκαετίας, με επιβλαβή αποτελέσματα για το σύνολο των εμπλεκόμενων μερών, αλλά και την εθνική οικονομία γενικότερα. Από τις προτεινόμενες τροποποιήσεις αυτής της κατηγορίας αναφέρονται, ενδεικτικά:

Στο άρθρο 5 προστίθεται νέα παράγραφος 4, κατά το πρότυπο του ισχύοντος άρθρου 100 παρ. 2 που αφορά τη διαδικασία εξυγίανσης. Όταν, δηλαδή, η αίτηση πτώχευσης υποβάλλεται από τον οφειλέτη, απαιτείται η προσκόμιση

οικονομικών καταστάσεων και βεβαίωσης για τα χρέη προς το δημόσιο, προς υποβοήθηση του δικαστηρίου, το οποίο αξιολογεί την οικονομική κατάσταση του οφειλέτη.

Σε αρμονία με τη γενική στόχευση του σχεδίου νόμου για σύντμηση των διαδικασιών, καταργείται το στάδιο της δικαστικής προεξέτασης του σχεδίου αναδιοργάνωσης (άρθρο 114). Και τούτο διότι η ανάμιξη του δικαστηρίου θα πρέπει να περιορίζεται στον απαραίτητο εκείνο βαθμό προκειμένου να διασφαλίζονται τα δικαιώματα όσων επηρεάζονται από το σχέδιο αναδιοργάνωσης. Η προστασία των προσώπων αυτών διασφαλίζεται με τους λόγους απόρριψης του σχεδίου, που ρυθμίζονται στο άρθρο 124.

Για λόγους επιτάχυνσης της διαδικασίας:

- αντικαθίστανται οι αρμοδιότητες του πτωχευτικού δικαστηρίου με αρμοδιότητες του εισηγητή, όπως λ.χ. για την κατακύρωση της επιχείρησης στον πλειοδότη, τον ορισμό νέας τιμής πρώτης προσφοράς, την παροχή άδειας για εκποίηση ακινήτου όταν ήδη ξεκίνησε η εκτέλεση από τους ενέγγυους πιστωτές, την παροχή άδειας για εκποίηση ακινήτων του οφειλέτη, την επανάληψη του πλειστηριασμού.
- περιορίζονται οι περιπτώσεις προσφυγής στο πτωχευτικό δικαστήριο ή στον εισηγητή δικαστή.

Για λόγους περαιτέρω απλοποίησης της διαδικασίας των μικροπρωχεύσεων προστίθεται η δυνατότητα του πτωχευτικού δικαστηρίου να παρεκκλίνει από τις διατάξεις του ΠτΚ, προκειμένου να υποδεικνύει άλλον (διαδικαστικά απλούστερο και χρονικά συντομότερο) τρόπο διεξαγωγής της διαδικασίας.

Τέλος προβλέπεται δραστική σύντμηση προθεσμιών διενέργειας διαδικαστικών πράξεων και άσκησης ενδίκων βοηθημάτων, η δυνατότητα εκ νέου σύγκλησης συνέλευσης των πιστωτών εφόσον εμφανισθεί αξιόχρεος επενδυτής για την αγορά του ενεργητικού της επιχείρησης ως συνόλου ή κλάδων, η διεύρυνση των περιπτώσεων καταλογισμού αστικής ευθύνης διοικητών κεφαλαιουχικών εταιριών, η κατάργηση του θεσμού της αποκατάστασης.

(γ) Ενίσχυση εξυγιαντικής λειτουργίας βιώσιμων επιχειρήσεων

Ειδικά τόσο στην προπρωχευτική διαδικασία εξυγίανσης, η οποία συμπυκνώνεται πλέον σε ένα στάδιο, όσο και στην ενδοπρωχευτική διαδικασία αναδιοργάνωσης, οι αλλαγές που προτείνονται (ανάμεσά τους ο δραστικός περιορισμός της δικαστικής παρέμβασης κατά το προστάδιο των διαπραγματεύσεων και η ανάληψη πρωτοβουλίας εξυγίανσης της υπερχρεωμένης επιχείρησης από πιστωτές σε περίπτωση μη συνεργάσιμου οφειλέτη), αναμένεται να καταστήσουν αποτελεσματικότερη τη χρησιμοποίησή τους προς όφελος οφειλετών και δανειστών (συμπεριλαμβανομένων εργαζομένων, προμηθευτών, δημοσίου και ασφαλιστικών ταμείων), να παράσχουν, με τρόπο ευχερώς υλοποιήσιμο, τη δυνατότητα διάσωσης βιώσιμων επιχειρήσεων και θέσεων εργασίας και να αποτρέψουν καταστρατηγήσεις από μη βιώσιμες επιχειρήσεις. Έτσι, λοιπόν, η συναίνεση του

οφειλέτη είναι ικανή αλλά όχι αναγκαία προϋπόθεση για την υλοποίηση της συμφωνίας εξυγίανσης, ειδικώς δε λαμβάνεται πρόβλεψη για τους μη συνεργάσιμους μετόχους/εταίρους (άρθρα 101 και 120α ΣχΠτΚ).

Ειδικότερα παρέχεται το δικαίωμα σε πιστωτές των οποίων οι απαιτήσεις εκπροσωπούν τα απαιτούμενα ποσοστά, να υποβάλουν προς επικύρωση συμφωνία εξυγίανσης, αποκλειστικά και μόνον στην περίπτωση κατά την οποία ο οφειλέτης βρίσκεται σε παύση πληρωμών. Το παραπάνω δικαίωμα είναι ουσιωδώς περιορισμένο, καθόσον δύναται να ασκηθεί μόνον στην περίπτωση κατά την οποία ο οφειλέτης βρίσκεται σε κατάσταση παύσης πληρωμών, πλην όμως δεν λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα, έστω και την ύστατη στιγμή, προκειμένου να αποφευχθεί η επικείμενη πτώχευση. Για το λόγο αυτό προβλέπεται και η υποχρεωτική συνυποβολή αίτησης πτώχευσης από τους πιστωτές. Η δε άσκηση του παραπάνω δικαιώματος προϋποθέτει σαφώς ότι η δυσχερής κατάσταση της επιχείρησης είναι έστω και οριακά αναστρέψιμη, καθώς και ότι το ποσοστό ικανοποίησης των πιστωτών, σε συνδυασμό με τα οφέλη από τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας μέσω της συμφωνίας εξυγίανσης, είναι ουσιωδώς μεγαλύτερο από αυτό που θα επιτυγχανόταν σε περίπτωση ικανοποίησης μέσω της πτωχευτικής διαδικασίας. Αυτό που προέχει, άλλωστε, είναι η διάσωση της επιχείρησης και των αξιών που συνδέονται μ' αυτήν και όχι ο φορέας της (μέτοχος/εταίρος), σε κάθε περίπτωση εντός των ορίων του σκοπού του άρθρου 1 του ΠτΚ.

Τέλος, στο πλαίσιο της άνω διαδικασίας, ο καταχρηστικώς αρνούμενος οφειλέτης, ο οποίος δεν παρέχει τα αιτούμενα από το δικαστήριο στοιχεία, τα οποία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας και της επικαλούμενης παύσης ή μη των πληρωμών του, τιμωρείται σύμφωνα με τις οικείες υφιστάμενες ποινικές διατάξεις. Επιπρόσθετα, η εν λόγω διάταξη λειτουργεί προς όφελος όχι μόνον των πιστωτών, αλλά και της ίδιας της εταιρίας, στην περίπτωση μη συνετής διοίκησης και αδράνειας από μέρους των οργάνων των κεφαλαιουχικών εταιριών, αδράνεια η οποία έχει ως συνέπεια τη βλάβη και των συμφερόντων των εταίρων. Οι τροποποιήσεις που προτείνονται βρίσκονται σε πλήρη εναρμόνιση με τις αρχές που υιοθετεί η Σύσταση της Επιτροπής καθώς και με τις αποδεκτές διεθνείς πρακτικές στον τομέα της αντιμετώπισης της αφερεγγυότητας.

Στην κατηγορία των τροποποιήσεων που αποσκοπούν στην ενίσχυση της εξυγιαντικής λειτουργίας του πτωχευτικού δικαίου θα πρέπει να ενταχθεί και η δυνατότητα κήρυξης σε πτώχευση οφειλέτη που αντιμετωπίζει απλή πιθανότητα αφερεγγυότητας, όταν την πτώχευση ζητεί ο ίδιος και μόνον εφόσον συνυποβάλει σχέδιο αναδιοργάνωσης συγχρόνως με την αίτηση κήρυξης σε πτώχευση (άρθρο 3 παρ. 3 ΣχΠτΚ).

Λοιπές επισημάνσεις:

(α) Η διαδικασία ανοίγματος της διαδικασίας εξυγίανσης κρίθηκε αναγκαίο να καταργηθεί για τους ακόλουθους λόγους:

1. Η εν λόγω διαδικασία χρησιμοποιείτο παρελκυστικά και καταχρηστικά από πολλούς οφειλέτες, νομικά πρόσωπα και ατομικές επιχειρήσεις, προκειμένου να επιτύχουν την ασυλία έναντι των πιστωτών τους, μέσω των χορηγούμενων προληπτικών μέτρων και χωρίς πραγματική πρόθεση επίτευξης συμφωνίας εξυγίανσης. Η εν λόγω ασυλία επεκτεινόταν συχνά και στους εις ολόκληρον υπεύθυνους διοικούντες ή μετόχους-εγγυητές της εταιρίας. Συγκεκριμένα, μέσω των διαδοχικών αναβολών και ματαιώσεων συζήτησης της αίτησης ανοίγματος, με ταυτόχρονη διατήρηση των προληπτικών μέτρων, πολλοί οφειλέτες διατηρούσαν τους πιστωτές τους σε ομηρία και την ίδια την επιχείρηση σε στασιμότητα. Κατά το άνω χρονικό διάστημα, οι οφειλέτες αυτοί είχαν τη δυνατότητα να προβαίνουν σε καταδολιευτικές ενέργειες.

2. Σε αντίθεση με τη διαδικασία άμεσης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης (pre pack), η οποία μόνη διατηρείται, η διαδικασία ανοίγματος διαδικασίας εξυγίανσης ελάχιστες φορές κατέληγε σε εν τοις πράγμασι επίτευξη συμφωνίας, γεγονός που επιβεβαιώνει την καταστρατήγηση της καταργούμενης διαδικασίας. Τούτο επιβεβαιώνεται και από τα στατιστικά στοιχεία των κατά τόπους Πρωτοδικείων. Για το λόγο αυτό, η διαδικασία ανοίγματος έχει περιπέσει σε ουσιαστική αχρησία και στις περισσότερες περιπτώσεις χρησιμοποιείται για τη λήψη και μόνον των αναγκαίων προληπτικών μέτρων κατά το χρονικό διάστημα των διαπραγματεύσεων. Έχει μάλιστα παρατηρηθεί ότι όταν οι οφειλέτες επιτύγχαναν τη σύναψη συμφωνίας εξυγίανσης, παραιτούντο από την αίτηση ανοίγματος και επικύρωναν την επιτευχθείσα συμφωνία μέσω της διαδικασίας άμεσης επικύρωσης. Η διατηρούμενη διαδικασία άμεσης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης είναι σαφώς ταχύτερη, καθόσον απαιτείται μία μόνον δικαστική απόφαση, αυτή της επικύρωσης.

Προκειμένου δε να διασφαλιστεί η προστασία της εταιρίας κατά το χρονικό διάστημα των διαπραγματεύσεων, χωρίς τη δικονομική κατάχρηση της διαδικασίας ανοίγματος, παρέχεται -με την παρ. 6 του αρ. 106α- η δυνατότητα λήψεως προληπτικών μέτρων κατά το άνω χρονικό διάστημα και πριν από την υποβολή της συμφωνίας εξυγίανσης προς επικύρωση, με την ταχεία διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Επιπλέον, για την αποφυγή καταστρατηγήσεων, τίθεται σύντομο χρονικό όριο ισχύος των προληπτικών μέτρων (4 μήνες), ούτως ώστε να επιταχυνθεί και να καταστεί αποτελεσματικότερη η διαδικασία των διαπραγματεύσεων της εταιρίας με τους πιστωτές της, ενώ για την αποφυγή παρελκυστικών τακτικών από τους οφειλέτες απαιτείται για τη χορήγηση των προληπτικών μέτρων -κατά το στάδιο πριν την επικύρωση- έγγραφη επιστολή συναίνεσης ποσοστού 20% των πιστωτών, ούτως ώστε να διαπιστώνεται η διαφαινόμενη συναίνεση των πιστωτών και οι προοπτικές επιτυχίας της διαδικασίας και να μη χορηγούνται τα προληπτικά μέτρα συλλήβδην σε οφειλέτες που δεν έχουν καμία πιθανότητα επίτευξης συμφωνίας.

Εξάλλου, η ανάμειξη του πτωχευτικού δικαστηρίου, με το διορισμό ειδικού εντολοδόχου (άρθρο 101) στη διαδικασία συλλογικής λήψης απόφασης του νομικού προσώπου – σε περίπτωση που η μη σύμπραξη των μετόχων ή εταιρών στη λήψη της προβλεπόμενης στη συμφωνία εξυγίανσης απόφασης πιθανολογείται ως καταχρηστική - δικαιολογείται τόσο με γνώμονα την εξυγίανση ορισμένης εταιρίας που είναι ήδη αφερέγγυα (δηλαδή στους μετόχους ή εταιρούς δεν αντιστοιχούν πλέον θετικά κεφάλαια), όσο και με γνώμονα την αποφυγή των ευρύτερων και συστημικής φύσεως συνεπειών που αναμφίβολα πρόκειται να έχει επί ζημιά των πιστωτικών ιδρυμάτων και των πιστωτών αυτών. Και τούτο διότι η κατάρρευση σειράς επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν παρόμοιες συνθήκες αφερεγγυότητας, εξαιτίας της μη σύμπραξης των μετόχων ή εταιρών σε σχέδιο εξυγίανσης που πιθανολογείται ότι θα τις καταστήσει βιώσιμες, συνιστά σοβαρή απειλή για τη σταθερότητα της εθνικής οικονομίας και ειδικότερα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Κατά τα λοιπά, ο κίνδυνος για τα περιουσιακά συμφέροντα των μετόχων ή εταιρών αμβλύνεται αποτελεσματικά από την πρόβλεψη επαρκούς αποζημιωτικής αξίωσης, στο πλαίσιο διαγνωστικής δίκης, αν εντέλει προκύψει ότι εσφαλμένα πιθανολογήθηκε αρνητική καθαρή θέση της εταιρίας σε περίπτωση εκκαθάρισης του οφειλέτη.

(β) Η διαδικασία της ειδικής εκκαθάρισης, η οποία είχε τύχει πενιχρής εφαρμογής και τελούσε σε συστηματική αναντιστοιχία με τις υπόλοιπες διατάξεις του πτωχευτικού κώδικα, προτείνεται να τεθεί εκτός της ρυθμιζόμενης ύλης, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η συσχέτιση κι ενδεχομένως η αφομοίωσή της από την απολύτως συναφή διαδικασία της ειδικής διαχείρισης του ν. 4307/2014, ενδεχομένως με την προσθήκη του οφειλέτη μεταξύ των προσώπων που δικαιούνται να ζητούν την κίνησή της, καθώς και οι δύο αποβλέπουν στην αντιμετώπιση ειδικότερων αναγκών και υπόκεινται σε συχνές αλλαγές μη συνάδουσες με τη λειτουργικότητα ενός κωδικοποιημένου νομοθετήματος, όπως ο πτωχευτικός κώδικας.

(γ) Η κήρυξη της πτώχευσης, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, συνεπάγεται την παύση της δραστηριότητας και την αδράνεια της επιχείρησης του οφειλέτη, σε τέτοιο βαθμό, ούτως ώστε να καθίσταται ανέφικτη η διάσωση και η αξιοποίηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Εντούτοις, στις ελάχιστες, ομολογουμένως, περιπτώσεις, στις οποίες δεν έχει επέλθει η απαξίωση της επιχείρησης και υφίσταται, έστω και ισχνή πιθανότητα παραγωγικής εκμετάλλευσής της, κρίνεται σκόπιμο να διατηρηθεί η δυνατότητα εξυγίανσης εντός της πτωχευτικής διαδικασίας, ως *ultimum refugium*, προ της οριστικής επέλευσης των δυσμενών για την επιχειρηματική δραστηριότητα συνεπειών της πτώχευσης (απαξίωση παραγωγικών μέσων, φήμη εταιρίας, απώλεια πελατών και προσφυγή τους στον ανταγωνισμό). Προς τούτο, διατηρείται η διαδικασία αναδιοργάνωσης των αρ. 107 επόμενα, η οποία βελτιστοποιείται ούτως ώστε να καταστεί ταχύτερη και αποτελεσματικότερη.

(δ) Γενικότερα, οι προτεινόμενες αλλαγές στοχεύουν στην ισόρροπη προώθηση της έγκαιρης διάσωσης βιώσιμων επιχειρήσεων και της ταχείας εκκαθάρισης μη βιώσιμων επιχειρήσεων, με ευεργετικά αποτελέσματα για τη διατήρηση θέσεων εργασίας, την αντιμετώπιση του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων για δανειστές και οφειλέτες, την έγκαιρη επιστροφή στην παραγωγική διαδικασία παραγωγικών πόρων, παγιδευμένων σε αδρανείς και προβληματικές επιχειρήσεις και την αποτροπή του κινδύνου μετάδοσης της κρίσης και σε άλλες επιχειρήσεις (domino effect).

Οι νέες τροποποιήσεις που επέρχονται στον Πτωχευτικό Κώδικα συνιστούν τον επόμενο σταθμό στην εξελικτική πορεία εκσυγχρονισμού της πτωχευτικής νομοθεσίας - μια πορεία που είχε ως χρόνο αφετηρίας της το έτος 1930, ενδιάμεσο σταθμό ριζικής αναμόρφωσης του δικαίου της πτώχευσης, τον Πτωχευτικό Κώδικα του 2007 και (προσωρινή) κατάληξή της το τρέχον έτος. Με την προτεινόμενη αναμόρφωση επιδιώκεται η αρμονική συνύπαρξη των αποτελεσματικών ρυθμίσεων του Κώδικα με τις νέες, οι οποίες επιβάλλονται από τη σύγχρονη κοινωνικο-οικονομική πραγματικότητα ή εισφέρονται από τις διεθνείς τάσεις και τη δικαστηριακή πρακτική.

B. ΕΠΙ ΤΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Άρθρο 1

Άρθρο 3

Αντικειμενικές Προϋποθέσεις

Με τη νέα ρύθμιση της παραγράφου 3 εκτός από την παύση πληρωμών και την επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης, προστίθεται η ύπαρξη απλής πιθανότητας αφερεγγυότητας ως τρίτο επώνυμο περιστατικό αφερεγγυότητας, όταν την πτώχευση ζητεί ο οφειλέτης και μόνον εφόσον συνυποβάλει σχέδιο αναδιοργάνωσης συγχρόνως με την υποβολή της αίτησης πτώχευσης. Η προσθήκη αυτή ανταποκρίνεται στο αίτημα της έγκαιρης κίνησης των διαδικασιών αφερεγγυότητας σύμφωνα και με την υπ' αριθμ. 16 εκτίμηση του προοιμίου της Σύστασης της Επιτροπής της 12.03.2014. Επιπλέον με την εν λόγω προσθήκη στοιχίζεται η πτωχευτική διαδικασία της αναδιοργάνωσης με την προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης, στην παράγραφο 1 του άρθρου 99 της οποίας έχει προστεθεί (ν. 4336/2015, όπως ήδη ισχύει) η δικαστικώς διαπιστούμενη ύπαρξη απλής πιθανότητας αφερεγγυότητας ως δεύτερο περιστατικό αφερεγγυότητας μαζί με την περιέλευση του οφειλέτη σε παρούσα ή επαπειλούμενη γενική αδυναμία εκπλήρωσης. Με τη ρύθμιση της παραγράφου 4 αναβαθμίζεται ο λόγος απόρριψης της αίτησης πτωχεύσεως, λόγω του ότι η περιουσία του οφειλέτη δεν θα επαρκέσει για την κάλυψη του συνόλου των εξόδων της διαδικασίας (καταργηθείσα

παράγραφος 2 του προϊσχύσαντος άρθρου 6 ΠτΚ), σε θετική πρόσθετη προϋπόθεση για την κήρυξη της πτώχευσης. Επί πλέον αυτού, το άλλο νέο στοιχείο είναι ότι, ενώ στην προϊσχύσασα διάταξη η περιουσιακή ανεπάρκεια, ως λόγος απόρριψης της αίτησης, θα έπρεπε να είχε αποδειχθεί («...εφόσον αποδεικνύεται ότι...»), υπό την ισχύουσα εκδοχή της η ανεπάρκεια της περιουσίας, ως θετική προϋπόθεση της κήρυξης της πτώχευσης, θα πρέπει βασίμως να πιθανολογείται. Η αναβάθμιση αυτή αφενός συμβαδίζει με την μέχρι σήμερα νομολογία που ήδη μεταχειριζόταν την περιουσιακή ανεπάρκεια από λόγο απόρριψης της αίτησης πτωχεύσεως ως προϋπόθεση για την μη κήρυξή της, αφετέρου δε συμβάλει στην αποσυμφόρηση των δικαστηρίων λόγω της μη κήρυξης διαδικασιών εξ αρχής προορισμένων να λιμνάζουν επί μακρόν ασκόπως. Για λόγους ενημέρωσης των συναλλασσόμενων και προειδοποίησης γενικώς της αγοράς διατηρείται βεβαίως η πρόβλεψη ότι το πτωχευτικό δικαστήριο διατάσσει την καταχώριση του ονόματος του οφειλέτη στο ΓΕΜΗ και στα Μητρώα Πτωχεύσεων επί τριετία.

Άρθρο 4

Αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο - Διαδικασία

Με την αναδιατύπωση του ορισμού του κέντρου των κυρίων συμφερόντων του οφειλέτη η έννοια στοιχίζεται προς εκείνη του ισχύοντος Κανονισμού 1346/2000, αλλά και του νέου Κανονισμού 2015/848 που προσεχώς θα τον αντικαταστήσει: αμφότεροι ορίζουν ότι το κέντρο των κυρίων συμφερόντων θα πρέπει να αντιστοιχεί στον τόπο όπου ο οφειλέτης ασκεί συνήθως τη διοίκηση των συμφερόντων του και, συνεπώς, είναι τόπος επαληθεύσιμος από τους τρίτους (ιδίως τους πιστωτές και εν γένει τους συναλλασσόμενους με τον οφειλέτη). Με την αναδιατύπωση του ορισμού του κέντρου των κυρίων συμφερόντων (δηλαδή με την προσθήκη του επιρρήματος «συνεπώς» που είχε παραλειφθεί από την προϊσχύσασα διατύπωση της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 4) η έννοια -την οποίαν επιθυμεί και το ενωσιακό δίκαιο της διασυννοριακής αφερεγγυότητας- είναι ότι ως τέτοιο κέντρο θεωρείται ο τόπος όπου ο οφειλέτης ασκεί, κατά τις αντιλήψεις των συναλλαγών, εμφανώς και σταθερώς τη διοίκηση των κυρίων συμφερόντων του.

Άρθρο 5

Αίτηση πτώχευσης

Στο άρθρο 5 προστίθεται νέα παράγραφος 4, κατά το πρότυπο του ισχύοντος άρθρου 100 παρ. 2 που αφορά τη διαδικασία εξυγίανσης. Όταν, δηλαδή, η αίτηση πτώχευσης υποβάλλεται από τον οφειλέτη, απαιτείται η προσκόμιση οικονομικών καταστάσεων και βεβαίωσης για τα χρέη προς το δημόσιο. Και τούτο προς υποβοήθηση του δικαστηρίου, το οποίο αξιολογεί την οικονομική κατάσταση του οφειλέτη. Τέλος, διευκρινίζεται ότι – σύμφωνα με τις αρχές του ανακριτικού

συστήματος – όταν η αίτηση υποβάλλεται από πιστωτή, το δικαστήριο δύναται να διατάξει τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης σχετικά με την οικονομική κατάσταση του οφειλέτη.

Άρθρο 7

Απόφαση

Παραλείπεται η ενώπιον του εισηγητή σύγκληση της συνέλευσης πιστωτών προκειμένου να συνταχθεί πίνακας εικαζομένων πιστωτών, διότι στην πράξη έχει αποδειχθεί ότι πρόκειται για μία άνευ χρησιμότητας διαδικασία, η τυπική διατήρηση της οποίας γίνεται αποκλειστικώς και μόνο για να τηρηθεί το γράμμα του νόμου επιβαρύνοντας χρονικά την πτώχευση. Εξ άλλου, εκ του λόγου ότι η επιτροπή πιστωτών, ως όργανο της διαδικασίας, καταργείται, εκλείπει και ο λόγος σύγκλησης της εν λόγω συνέλευσης που θα είχε ως αντικείμενο την εκλογή του (καταργηθέντος) οργάνου.

Άρθρο 2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ (ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ)

Άρθρο 17

Επαναφέρεται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 17, ως ασφαλέστερη για την χρονική αφετηρία της κήρυξης της πτώχευσης -και, συνεπώς, της πτωχευτικής απαλλοτριώσης και των συνεπειών της-, η έναρξη της ημέρας δημοσίευσης της πτωχευτικής απόφασης στο ακροατήριο, κατά το πρότυπο του προϊσχύσαντος δικαίου (της πρώτης παραγράφου του άρθρου 2 αν 635/1937 : «Από της πρωίας της ημέρας της επ' ακροατηρίω δημοσιεύσεως της αποφάσεως...»). Συναφώς, καταργείται η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 17 ως περιττή.

Άρθρο 18

Ανάθεση στον οφειλέτη

Με το άρθρο 18 παρέχεται η δυνατότητα στο δικαστήριο να αναθέσει την διοίκηση της πτωχευτικής περιουσίας στον οφειλέτη, ανεξαρτήτως εάν η πτώχευση κηρύσσεται ύστερα από αίτηση του ίδιου του οφειλέτη ή πιστωτών του. Εναπόκειται στην κρίση του δικαστηρίου να κρίνει την σκοπιμότητα της ανάθεσης ή μη της διοίκησης στον οφειλέτη, πάντοτε με την σύμπραξη του συνδίκου, εάν η ανάθεση αυτή εξυπηρετεί το συμφέρον των πιστωτών, καθώς και την επιβολή ή μη περιοριστικών όρων. Υπό την έννοια αυτή, η ανάθεση της διοίκησης εκλαμβάνεται ως όφελος της διαδικασίας και όχι ως επιβράβευση ή τιμωρία του

οφειλέτη, αναλόγως εάν υπέβαλε ή μη την αίτηση πτώχευσής του -αντιστοίχως. Επί πλέον διευκρινίζεται ότι η σύμπραξη του συνδίκου μπορεί να συνίσταται στην παροχή προς τον οφειλέτη, στον οποίον έχει ανατεθεί η διοίκηση της πτωχευτικής περιουσίας, γενικών αδειών διενέργειας πράξεων ή κατηγοριών πράξεων, η δε σύμπραξη του συνδίκου θα περιορίζεται εν προκειμένω στην άσκηση εποπτείας επ' αυτών. Διευκρινίζεται ότι η ανάθεση της διοίκησης στον οφειλέτη παύει αυτοδικαίως με την εισέλευση της διαδικασίας στο στάδιο της ένωσης πιστωτών.

Άρθρο 19

Περιορισμός προς διατήρηση του ενεργητικού

Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 19 αναδιατυπώνεται προκειμένου να είναι συνεπής προς το λεκτικό των άρθρων 107 και επόμενων για το σχέδιο αναδιοργάνωσης και της έγκρισής του. Από την δεύτερη παράγραφο απαλείφεται η αναφορά στην καταργηθείσα επιτροπή πιστωτών, διευκρινίζεται δε ότι το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει υπό την συνδρομή των εξαιρετικών περιστάσεων την εκποίηση όχι μόνο του συνόλου της επιχείρησης, αλλά και κλάδων αυτής εφόσον εκδηλώνεται σχετικό ενδιαφέρον.

Άρθρο 21

Πτωχευτικός πιστωτής

Η υπό στοιχείο (δ) κατηγορία πτωχευτικών πιστωτών μετονομάζεται από «πιστωτές μειωμένης εξασφάλισης» -όρος που ενδεχομένως θα μπορούσε να παραπλανήσει ως προς την πραγματική θέση τους στην πτώχευση- σε «πιστωτές τελευταίας σειράς», όρος που ανταποκρίνεται στο γεγονός ότι πρόκειται για παντελώς ανασφάλιστους πιστωτές, η ικανοποίηση των απαιτήσεων των οποίων μάλιστα έπεται και εκείνης των απαιτήσεων των ανέγγυων πιστωτών.

Άρθρο 34

Από την τρίτη παράγραφο του άρθρου 34 απαλείφεται η αναφορά στην καταργηθείσα επιτροπή πιστωτών.

Άρθρο 43

Το άρθρο 43 παρ. 2, στην τρέχουσα μορφή του, λαμβάνει υπόψη μόνο την περίπτωση που ο οφειλέτης είναι φυσικό πρόσωπο. Δεδομένου, όμως, ότι και ο οφειλέτης – νομικό πρόσωπο μπορεί να προβαίνει σε συναλλαγές με συνδεδεμένα με αυτόν πρόσωπα, προστίθεται η πρόνοια ότι και σε αυτές τις περιπτώσεις συντρέχει τεκμήριο γνώσης για τον αντισυμβαλλόμενο.

Άρθρο 3

Άρθρο 52

Τα όργανα της πτώχευσης

Καταργείται η επιτροπή των πιστωτών από όργανο της πτώχευσης, διότι η χρησιμότητα την οποία ο νομοθέτης φιλοδοξούσε να έχει, δεν επαληθεύθηκε στην πράξη, θεωρητικώς δε η επιφύλαξη ανέκαθεν ήταν ότι θα καθιστούσε περισσότερο δυσκίνητη την διαδικασία.

Άρθρο 55

Ανακοπή, έφεση και αναίρεση

Με την προσθήκη και των αναιρετικών λόγων εκ των αριθ. 4, 14, 16 και 17 εναρμονίζεται πλήρως η διάταξη με την ΚΠολΔ 562 παρ. 4 που προβλέπει ποιό λόγοι αναίρεσης εξετάζονται αυτεπαγγέλτως. Είναι συστηματικά συνεπές αλλά και δικαιοπολιτικά σκόπιμο να υφίσταται δικαίωμα άσκησης αιτήσεως αναίρεσεως και για τους λόγους αυτούς.

Άρθρο 58

Ορισμός εισηγητή

Σκοπός της νέας ρύθμισης για τον ορισμό των εισηγητών στα πρωτοδικεία Αθηνών, Πειραιά και Θεσσαλονίκης είναι η διεύρυνση της δυνατότητας για άσκηση των καθηκόντων των εν λόγω εισηγητών για περισσότερο χρόνο, στο πλαίσιο και της ανανέωσης της θητείας τους. Έτσι, θα μπορεί να αξιοποιηθεί η αποκτηθείσα εκ μέρους τους ουσιαστική γνώση του αντικειμένου και απαραίτητη εμπειρία για την αντιμετώπιση των τόσο σοβαρών και εξειδικευμένων θεμάτων που αντιμετωπίζουν.

Άρθρο 60

Διατάξεις του εισηγητή

1) Μετά τις πιο κάτω αναφερόμενες τροποποιήσεις, ώστε ο εισηγητής δικαστής με αιτιολογημένη διάταξή του (αντί του πτωχευτικού δικαστηρίου) να αποφαινεται επί ορισμένων ζητημάτων, η παρ. 1 θα πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να περιλάβει και την περίπτωση αυτή.

2) Ως προς την προβλεπόμενη στην παρ. 2 προθεσμία των είκοσι (20) ημερών για την άσκηση προσφυγής κατά των διατάξεων του εισηγητή κλπ ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου, γίνεται σύντμηση αυτής σε δέκα (10) ημέρες, για λόγους μείωσης του χρόνου της πτωχευτικής διαδικασίας.

Άρθρο 61

Ανακριτικά καθήκοντα του εισηγητή

Με την παρούσα ρύθμιση εξειδικεύονται οι δυνατότητες άσκησης των προβλεπομένων προανακριτικών καθηκόντων του εισηγητή στο πλαίσιο της επιδίωξης για διαπίστωση της πραγματικής οικονομικής κατάστασης και της περιουσίας του οφειλέτη .

Άρθρο 62

Επιβολή κυρώσεων κατά του οφειλέτη

Επέρχεται βελτίωση της διάταξης με την αντικατάσταση του όρου «υποτροπής» με φράση συμβατή με τις αρχές του πτωχευτικού και γενικότερα του εμπορικού δικαίου.

Άρθρο 63

Ποιος διορίζεται σύνδικος

Αντικαθίσταται η διάταξη σχετικά με το διορισμό του συνδίκου προκειμένου να εναρμονισθεί με το νέο θεσμό του διαχειριστή αφερεγγυότητας που εισήχθη με την παρ. 22 της υποπαραγράφου Γ3 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 66 ν. 4356/2015 (Α'181) και εν συνεχεία με την παρ. 1 του άρθρου 13 ν. 4378/2016 (Α'55) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 51 ν. 4423/2016 (Α' 182). Μετά τη δημιουργία του πρώτου μητρώου διαχειριστών αφερεγγυότητας, το οποίο θα τηρεί η Επιτροπή Διαχείρισης Αφερεγγυότητας που συστήθηκε με την ανωτέρω διάταξη, τα καθήκοντα που προβλέπει ο παρών Κώδικας για το σύνδικο θα ανατίθενται αποκλειστικά σε πρόσωπο το οποίο έχει καταχωρισθεί στο μητρώο διαχειριστών αφερεγγυότητας και διαθέτει την άδεια του διαχειριστή αφερεγγυότητας, κατά τα ισχύοντα στην ανωτέρω διάταξη και στο προεδρικό διάταγμα που θα εκδοθεί σε εξουσιοδότηση της παραγράφου 11 αυτής.

Για το σκοπό αυτό το πτωχευτικό δικαστήριο θα επιλέγει από το μητρώο διαχειριστών αφερεγγυότητας πρόσωπο που κατά την κρίση του είναι κατάλληλο να αναλάβει καθήκοντα συνδίκου σε συγκεκριμένη πτωχευτική διαδικασία, αφού όμως λάβει υπόψη του, πέραν των οριζόμενων στο άρθρο 63 παράγραφος 2 του παρόντος Κώδικα, τις ειδικότερες ρυθμίσεις που θεσπίζονται για το μητρώο διαχειριστών αφερεγγυότητας και το διαχειριστή. Διευκρινίζεται ότι εκτός των καθηκόντων που ανατίθενται στο σύνδικο με τον παρόντα Κώδικα, ο σύνδικος εμπίπτει κατά τα λοιπά, ως διαχειριστής αφερεγγυότητας, στη νομοθεσία που διέπει το διαχειριστή αφερεγγυότητας και οφείλει να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις και τους κανόνες συμπεριφοράς που αυτή προβλέπει.

Άρθρο 64

Αντικατάσταση συνδίκου

Η διάταξη του άρθρου 64 για την αποποίηση του συνδίκου αντικαθίσταται με νέα η οποία ρυθμίζει τα περί αντικατάστασης του συνδίκου, ενσωματώνοντας σε μία διάταξη τόσο την περίπτωση της αποποίησης όσο και της αντικατάστασης του άρθρου 79, το οποίο καταργείται. Σύμφωνα με τη νέα ρύθμιση, η αντικατάσταση του συνδίκου μπορεί να προκληθεί τόσο με δική του πρωτοβουλία, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του κάποιο από τα κωλύματα της παραγράφου 2 του άρθρου 63 ή σπουδαίος λόγος για τον οποίο αποφαίνεται το πτωχευτικό δικαστήριο, όσο και ύστερα από απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών του άρθρου 84, χωρίς να απαιτείται η ύπαρξη σπουδαίου λόγου, ή ύστερα από αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή, σε οποιοδήποτε στάδιο της πτωχευτικής διαδικασίας, εφόσον όμως υπάρχει σπουδαίος λόγος. Σε όλες τις περιπτώσεις η αντικατάσταση του συνδίκου γίνεται με απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου, το οποίο ελέγχει τη συνδρομή των προϋποθέσεων που προβλέπονται ανά περίπτωση. Με τη διάταξη του άρθρου 64, ως αντικαθίσταται κατά τα ανωτέρω, επιδιώκεται η εναρμόνιση με το νέο θεσμό του διαχειριστή αφερεγγυότητας και των αυστηρότερων προϋποθέσεων που αυτό επιδιώκει να εισαγάγει για την ανάληψη και άσκηση των καθηκόντων, μεταξύ των άλλων, και του συνδίκου. Αντιπροσωπευτική προς την κατεύθυνση αυτή είναι η συνέπεια της περίπτωσης α' του άρθρου 64 για την απαγόρευση ανάθεσης καθηκόντων συνδίκου για δύο έτη σε πρόσωπο το οποίο έχει αποποιηθεί αναιτίως, ήτοι χωρίς να συντρέχει στο πρόσωπό του κάποιο από τα κωλύματα της παραγράφου 2 του άρθρου 63 ή άλλος σπουδαίος λόγος, γεγονός το οποίο γνωστοποιείται στην Επιτροπή Διαχείρισης Αφερεγγυότητας, η οποία τηρεί το μητρώο διαχειριστών αφερεγγυότητας, σύμφωνα με την παρ. 22 της υποπαραγράφου Γ3 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, ως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 51 ν. 4423/2016.

Άρθρο 67

Εκποίηση πραγμάτων που υπόκεινται σε φθορά κ.λπ.

Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 67 διορθώνεται ως προς το ότι αρμόδιος για την σφράγιση είναι πλέον ο σύνδικος (άρθρο 11 ΠτΚ, άρθρο 22 παρ. 1 ν. 4055/2012), όχι ο ειρηνοδίκης, όπως προφανώς εκ παραδρομής αναφέρεται στην προϊσχύσασα διάταξη.

Άρθρο 70

Έκθεση του συνδίκου

Γίνεται σύντμηση της προθεσμίας των (10) ημερών σε (5) ημέρες, για λόγους μείωσης του χρόνου της πτωχευτικής διαδικασίας. Επιπλέον προβλέπεται

η δημοσίευση περίληψης της έκθεσης του συνδίκου στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων – Τομέας Ασφάλισης Νομικών (ΕΤΑΑ - ΤΑΝ) για λόγους έγκαιρης ενημέρωσης των πιστωτών.

Άρθρο 71

Διατροφή του οφειλέτη και της οικογένειάς του

Για λόγους επίσπευσης της πτωχευτικής διαδικασίας προβλέπεται για το συγκεκριμένο ζήτημα να αποφαινεται ο εισηγητής δικαστής της πτώχευσης με αιτιολογημένη διάταξή του (συνοπτική αιτιολογία) αντί του πτωχευτικού δικαστηρίου. Επίσης, για τους ίδιους λόγους επίσπευσης αποκλείεται ρητά η δυνατότητα προσφυγής κατά της εν λόγω διάταξης ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου στο πλαίσιο της γενικής διάταξης του άρθρου 60 του ΠτΚ, εκτός από την προβλεπόμενη εξαίρεση, κατ' επιείκεια προς τον οφειλέτη.

Άρθρο 80

Ευθύνη του συνδίκου

Η διάταξη του άρθρου 80 για την ευθύνη του συνδίκου αντικαθίσταται με νέα η οποία ενισχύει, ενόψει του νέου θεσμού του διαχειριστή αφερεγγυότητας, την ευθύνη του συνδίκου κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Διευκρινίζεται ότι ο σύνδικος εμπίπτει, ως διαχειριστής αφερεγγυότητας, στο πειθαρχικό δίκαιο που θεσπίζεται με τις νέες διατάξεις για το διαχειριστή αφερεγγυότητας.

Άρθρο 81

Αντιμισθία του συνδίκου

Ενόψει της θέσπισης του θεσμού του διαχειριστή αφερεγγυότητας και της ανάθεσης σε πρόσωπο που διαθέτει την αντίστοιχη άδεια καθηκόντων συνδίκου κατά τον παρόντα Κώδικα, διευκρινίζεται στην παράγραφο 3 ότι για την αμοιβή του συνδίκου θα εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι περί αμοιβών διατάξεις που ισχύουν για το διαχειριστή αφερεγγυότητας.

Άρθρο 82

Σύγκληση της συνέλευσης

Η τροποποίηση της δεύτερης παράγραφος του άρθρου 82 είναι συνέπεια της τροποποίησης της πρώτης παραγράφου του άρθρου 7, δυνάμει της οποίας παραλείπεται η ενώπιον του εισηγητή σύγκληση της συνέλευσης πιστωτών προκειμένου να συνταχθεί πίνακας εικαζομένων πιστωτών, καθώς επίσης και εκ του

ότι η επιτροπή πιστωτών καταργείται. Στην δεύτερη παράγραφο δημιουργείται η υποχρέωση του κατά περίπτωση αρμοδίου για την σύγκληση οργάνου (του πτωχευτικού δικαστηρίου ή του εισηγητή) να προβεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας εντός πέντε ημερών πριν από την ημέρα της σύγκλησης. Περαιτέρω, γίνεται σύντμηση της προθεσμίας των (10) ημερών σε (5) ημέρες, για λόγους μείωσης του χρόνου της πτωχευτικής διαδικασίας.

Άρθρο 83

Ποιοι συμμετέχουν - απαρτία - πλειοψηφία

Η τροποποίηση της πρώτης παραγράφου του άρθρου 83 αποτελεί συνέπεια της τροποποίησης της πρώτης παραγράφου του άρθρου 7, δυνάμει της οποίας παραλείπεται η ενώπιον του εισηγητή σύγκληση της συνέλευσης πιστωτών προκειμένου να συνταχθεί πίνακας εικαζομένων πιστωτών. Με τη δεύτερη παράγραφο εισάγεται το ποσοτικό κριτήριο των πιστωμάτων για τον υπολογισμό της απαρτίας, σε αντικατάσταση του "κατά κεφαλάς" κριτηρίου που ίσχυε πριν την ανωτέρω αντικατάσταση, προκειμένου να διασφαλισθεί αντιπροσωπευτικότερη συμμετοχή των πιστωτών στη συνέλευση. Αντίστοιχες τροποποιήσεις γίνονται στην παράγραφο 3 για την απαιτούμενη πλειοψηφία.

Άρθρο 84

Τρόπος εξακολούθησης εργασιών της πτώχευσης

Στην πρώτη και δεύτερη παράγραφο του άρθρου 84 οι προθεσμίες σύγκλησης της συνέλευσης των πιστωτών και ειδοποίησης του οφειλέτη και του συνδίκου συντέμνονται σε δέκα ημέρες από το πέρας των επαληθεύσεων και σε τρεις ημέρες προηγούμενες της σύγκλησης, αντιστοίχως. Εξ άλλου στην πρώτη παράγραφο του άρθρου προς διευκόλυνση της λήψης των αποφάσεων της συνέλευσης των πιστωτών στο πλαίσιο του άρθρου 84 -ιδίως της απόφασης περί εκποίησης της επιχείρησης ως συνόλου ή και κλάδων αυτής-, αντί της προϊσχύσασας διπλής πλειοψηφίας του συνόλου των πιστωτών και των απαιτήσεων προβλέπεται μόνο η πλειοψηφία απαιτήσεων. Αποκλειστικά και μόνο πλειοψηφία των απαιτήσεων προεβλέπετο επίσης για την εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού λειτουργούσας επιχείρησης στο πλαίσιο της ειδικής εκκαθάρισης του προϊσχύσαντος άρθρου 106ια ΠτΚ, το ίδιο δε ίσχυε και υπό το παλαιότερο καθεστώς της ειδικής εκκαθάρισης του άρθρου 46α ν. 1892/1990.

Άρθρο 84

Τρόπος εξακολούθησης εργασιών της πτώχευσης

Προστίθεται η δυνατότητα εκ νέου, αλλά άπαξ, σύγκλησης από τον εισηγητή δικαστή της συνέλευσης των πιστωτών, ύστερα από σχετικό αίτημα του

συνδίκου ή πιστωτών εκπροσωπούντων το 20% των απαιτήσεων, προκειμένου η συνέλευση να μπορεί να επανέρχεται στην αρχική απόφασή της περί χωριστής εκποιήσεως των κατ' ιδίαν στοιχείων της πτωχευτικής περιουσίας και να την μετατρέπει σε απόφαση περί εκποιήσεως της επιχείρησης ως συνόλου ή επί μέρους λειτουργικών συνόλων της επιχείρησης (κλάδων), εφ' όσον εκδηλώνεται μεταγενεστέρως και με αξιόπιστο τρόπο σχετικό ενδιαφέρον. Αυτονόητο είναι ότι η μεταστροφή αυτή θα είναι δυνατή εφ' όσον δεν έχει εν των μεταξύ προχωρήσει η ρευστοποίηση σημαντικών στοιχείων της επιχείρησης ή του κλάδου της.

Άρθρο 5

Άρθρο 98

Αστική ευθύνη διοικητών κεφαλαιουχικών εταιριών

Η αναθεώρηση των διατάξεων περί αστικής ευθύνης των διοικητών κεφαλαιουχικών εταιριών στις περιπτώσεις της παρέλκυσης της πτώχευσης (άρθρο 98 παράγραφος 1) καθώς και της υπαίτιας πρόκλησης της πτώχευσης (άρθρο 98 παράγραφος 2) κρίνεται επιβεβλημένη, προκειμένου να καταστεί πιο αποτελεσματική η άσκηση των σχετικών αξιώσεων, δεδομένου ότι μέχρι σήμερα οι εν λόγω διατάξεις δεν έχουν τύχει εφαρμογής στην πράξη, παρά την κοινώς αποδεκτή αναγκαιότητα ύπαρξης ευθύνης των διοικούντων τα νομικά πρόσωπα, οι οποίοι, ασκώντας μη συνετή διοίκηση, με τις ενέργειες ή τις παραλείψεις τους προξενούν ζημία στους καλόπιστους συναλλασσόμενους με τα νομικά πρόσωπα. Οι αλλαγές που επέρχονται στις εν λόγω διατάξεις με την παρούσα τροποποίηση σκοπούν στον ειδικότερο προσδιορισμό των ευθυνόμενων προσώπων, των δικαιούχων των αποζημιώσεων, καθώς και της ζημίας, της οποίας επιδιώκεται η αποκατάσταση, προκειμένου να καταστεί ευχερέστερη η άσκηση των σχετικών αξιώσεων.

Ειδικότερα: (α) στην πρώτη περίπτωση (παρέλκυση της πτώχευσης), προσδιορίζεται πλέον συγκεκριμένα η ζημία των εταιρικών πιστωτών, η οποία θα συνίσταται στο ποσό κατά το οποίο μειώθηκε το πτωχευτικό μέρισμα, σε σχέση με την προγενέστερη διατύπωση της διάταξης, σύμφωνα με την οποία η ζημία περιοριζόταν στη γενικώς αναφερόμενη διαφορά της περιουσιακής κατάστασης των πιστωτών κατά το χρονικό διάστημα που έπρεπε να υποβληθεί η αίτηση πτώχευσης μέχρι και την κήρυξη αυτής. Περαιτέρω, διευρύνεται ο κύκλος των ενεχόμενων προσώπων, στα οποία περιλαμβάνονται πλέον όχι μόνον όσα προέτρεψαν ευθέως τους διοικούντες στη μη υποβολή της αίτησης πτώχευσης, αλλά και όσα άσκησαν επιρροή προς την κατεύθυνση αυτή («ηθικοί αυτουργοί» της παρέλκυσης της πτώχευσης). Με την εν λόγω τροποποίηση εναρμονίζεται το υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής της διάταξης της παραγράφου 1 με αυτό της παραγράφου 2. (β) στη δεύτερη περίπτωση (υπαίτια πρόκληση της πτώχευσης)

εξειδικεύεται η ευθύνη στο ποσό της ζημίας που προκλήθηκε στους εταιρικούς πιστωτές. Επισημαίνεται ότι η εν λόγω αξίωση θα ασκείται ευθέως από τους θιγόμενους πιστωτές και όχι από το σύνδικο της πτώχευσης, ούτως ώστε να ενισχύεται η δραστικότητα, αλλά και ο αποτρεπτικός χαρακτήρας της διάταξης.

Τέλος, προσδιορίζεται συγκεκριμένος χρόνος παραγραφής της εν λόγω αξιώσεως, εντός τριετίας στην περίπτωση πρόκλησης βλάβης από βαριά αμέλεια και εντός δεκαετίας στην περίπτωση ζημίας εκ δόλου, αναλογικώς προς όσα ισχύουν σύμφωνα με το άρθρο 22α § 5 Κ.Ν. 2190/20.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΠΡΟΠΤΩΧΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

Ι. Γενικά επί των προτεινόμενων τροποποιήσεων

Η σχεδόν πενταετής εφαρμογή της διαδικασίας εξυγίανσης, η οποία αντικατέστησε την εισαχθείσα, με τη θέση σε ισχύ (το 2007) του Πτωχευτικού Κώδικα, διαδικασία συνδιαλλαγής, ανέδειξε μεν τη χρησιμότητα της διαδικασίας ως μέσου πρόληψης της πτώχευσης, κατέδειξε όμως και μια σειρά μειονεκτημάτων της, η θεραπεία των οποίων κρίνεται αναγκαία. Με τις εισαγόμενες τροποποιήσεις επιχειρείται θεραπεία αυτών των μειονεκτημάτων και, γενικότερα, ενίσχυση της εξυγιαντικής και προληπτικής της πτώχευσης λειτουργίας της διαδικασίας, έτσι ώστε αυτή να αποτελέσει ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό εργαλείο αντιμετώπισης της εμπορικής αφερεγγυότητας για τις βιώσιμες επιχειρήσεις. Με τις εισαγόμενες τροποποιήσεις, οι οποίες αποτελούν συνέχεια και διεύρυνση των τροποποιήσεων που επήλθαν με το ν. 4336/2015, όπως ισχύει, συγκροτείται ένα σύγχρονο πλαίσιο εξυγίανσης βιώσιμων επιχειρήσεων, το οποίο είναι απόλυτα εναρμονισμένο με τις αρχές της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12.3.2014 για μια νέα προσέγγιση για την επιχειρηματική αποτυχία και την αφερεγγυότητα (C 2014/1500, εφεξής «η Σύσταση»), καθώς και με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές οι οποίες είναι αποτυπωμένες στις αντίστοιχες διαδικασίες των περισσότερων κρατών μελών.

Εντός του ανωτέρω πλαισίου, ως σημαντικότερες αλλαγές του έκτου κεφαλαίου του Πτωχευτικού Κώδικα, επισημαίνονται οι ακόλουθες:

(α) Η απλούστευση της διαδικασίας εξυγίανσης με την κατάργηση του προσαδίου δικαστικού ανοίγματος, που, όπως κατέδειξε η εμπειρία εφαρμογής του, ήταν εξαιρετικά ευάλωτο σε καταστρατηγήσεις. Η τροποποίηση αυτή, όπως και η αντίστοιχη τροποποίηση στο σχέδιο αναδιοργάνωσης των άρθρων 108 επ., συνιστά προσαρμογή προς την αντίστοιχη αρχή της Σύστασης (αρ. 7), η οποία επιβάλλει περιορισμό της ανάμειξης του δικαστηρίου στο βαθμό που είναι απαραίτητος και αναλογικός για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των πιστωτών και άλλων ενδιαφερομένων μερών. Η τροποποίηση αυτή συνδυάζεται με την νέα

δυνατότητα χορήγησης προληπτικών μέτρων κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων μιας τέτοιας συμφωνίας, έτσι ώστε να μην υπονομεύονται οι προοπτικές ενός σχεδίου εξυγίανσης από τις ατομικές διώξεις μεμονωμένων πιστωτών.

(β) Επιχειρείται διεύρυνση της χρησιμοποίησης της διαδικασίας στις περιπτώσεις αδιαφορίας και αδράνειας των διοικούντων και διαχειριστών μιας επιχείρησης, σε βάρος των συμφερόντων των πιστωτών της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων εργαζομένων, προμηθευτών, πελατών, του δημοσίου και των ασφαλιστικών ταμείων. Η διεύρυνση αυτή υλοποιείται μέσω της παροχής δυνατότητας κίνησης της διαδικασίας από πιστωτές, και ισχύει μόνον στην περίπτωση που ο οφειλέτης βρίσκεται σε παύση πληρωμών. Ο εν λόγω περιορισμός του ως άνω δικαιώματος καθίσταται αναγκαίος προς αποφυγή καταχρηστικής συμπεριφοράς των πιστωτών και προσβολής από μέρους τους των περιουσιακών δικαιωμάτων των μετόχων.

(γ) Η διαδικασία της ειδικής εκκαθάρισης, η οποία είχε τύχει πενιχρής μέχρι σήμερα εφαρμογής και τελούσε σε συστηματική αναντιστοιχία με τις υπόλοιπες διατάξεις του πτωχευτικού κώδικα, τίθεται εκτός της ρυθμιζόμενης ύλης, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η συσχέτιση κι ενδεχομένως η αφομοίωσή της από την απολύτως συναφή διαδικασία της ειδικής διαχείρισης του ν. 4307/2014, καθώς και οι δύο αποβλέπουν στην αντιμετώπιση ειδικότερων αναγκών και υπόκεινται σε συχνές αλλαγές μη συνάδουσες με τη λειτουργικότητα ενός κωδικοποιημένου νομοθετήματος, όπως ο πτωχευτικός κώδικας.

Γενικότερα, οι τροποποιήσεις στη διαδικασία εξυγίανσης στοχεύουν στην προώθηση της έγκαιρης διάσωσης βιώσιμων επιχειρήσεων, έτσι ώστε, συνδυαζόμενες με την εισαγωγή του θεσμού της απαλλαγής, να καταστήσουν στόχο υλοποιήσιμο την παροχή δεύτερης ευκαιρίας σε επιχειρήσεις, με ευεργετικά αποτελέσματα για τη διατήρηση θέσεων εργασίας και εν γένει την παραμονή συντελεστών παραγωγής στην οικονομική ζωή, με ταυτόχρονη συμβολή στην αντιμετώπιση του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων για δανειστές και οφειλέτες.

Άρθρο 99

Διαδικασία εξυγίανσης

Το άρθρο 99 συνεχίζει να αποτελεί το εισαγωγικό άρθρο της διαδικασίας εξυγίανσης, στο οποίο περιγράφεται η φύση της διαδικασίας και προβλέπονται οι υποκειμενικές και αντικειμενικές προϋποθέσεις εφαρμογής του. Οι τροποποιήσεις στο προηγούμενο άρθρο 99 συνιστούν κυρίως προσαρμογή των ρυθμίσεων στη μορφή της διαδικασίας επικύρωσης ήδη συναφθείσης συμφωνίας μεταξύ πιστωτών και οφειλέτη. Όπως προαναφέρθηκε, η κατάργηση του προσταδίου ανοίγματος επιβάλλεται για να προσαρμοστεί η ελληνική διαδικασία στις επιταγές της Σύστασης για διαδικασία μη χρονοβόρα και για περιορισμό των δικαστικών

παρεμβάσεων. Επιπλέον όμως, έχει παρατηρηθεί εμπειρικά και επισημανθεί ότι η χρήση του προσαδίου του ανοίγματος της διαδικασίας σπανιότατα οδηγούσε σε ολοκλήρωση της διαδικασίας με επικύρωση συμφωνίας, αποτελώντας τις περισσότερες φορές μέσο είτε «ασυλίας» έναντι των ατομικών διώξεων των πιστωτών είτε καθυστέρησης υπαγωγής στην πτωχευτική διαδικασία. Τα αποτελέσματα ήταν άκρως βλαπτικά για το σύνολο των πιστωτών μιας επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων, που παρέμεναν όμηροι μιας ουσιαστικά πτωχευμένης επιχείρησης κατά της οποίας αδυνατούσαν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους (μισθούς, μισθώματα κτλ.), επειδή τύγχανε προληπτικής προστασίας κατά το προσάδιο αυτό, το οποίο σχεδόν ουδέποτε κατέληγε στο σκοπό για τον οποίο είχε αρχικά θεσπιστεί. Επιπλέον ακόμη και στις περιπτώσεις άμεσης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης (μέσω του άρθρου 106β), η αίτηση ανοίγματος υποβάλετο αποκλειστικά και μόνο για τη χορήγηση των προληπτικών μέτρων, δεδομένου ότι δεν υπήρχε δυνατότητα χορήγησής τους κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων. Επομένως με τις τροποποιήσεις του παρόντος αίρεται και η κατά τα ανωτέρω δικονομική κατάχρηση της αίτησης ανοίγματος. Από τις σχετικές αλλαγές, ιδιαίτερης επισήμανσης χρήζει η κατάργηση της σύγκλησης της συνέλευσης πιστωτών για τη σύναψη της συμφωνίας, καθώς, αφενός δεν συνάδει με τη νέα φύση της διαδικασίας και αφετέρου έτυχε πενιχρής εφαρμογής υπό το προηγούμενο καθεστώς.

Άρθρο 100

Απαιτούμενη πλειοψηφία πιστωτών

Το νέο άρθρο 100 για την απαιτούμενη πλειοψηφία πιστωτών δεν αλλάζει, σε σχέση με την συναφή ρύθμιση του παλαιού άρθρου 106^α, τα ποσοστά που απαιτούνται για να τύχει επικύρωσης από το δικαστήριο μια συμφωνία εξυγίανσης, καθώς αυτά παραμένουν στο 60% του συνόλου των απαιτήσεων στο οποίο συμπεριλαμβάνεται το 40% των τυχόν εμπραγμάτως ή με προσημείωση υποθήκης εξασφαλισμένων απαιτήσεων.

Η τροποποίηση που εισάγεται με την παράγραφο 1 αφορά στην παρεχόμενη δυνατότητα επικύρωσης συμφωνίας που έχει συναφθεί μόνον από πιστωτές, χωρίς τη σύμπραξη του οφειλέτη, εφόσον ο τελευταίος βρίσκεται σε παύση πληρωμών. Η σχετική πρόβλεψη είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την προσθήκη ως προϋπόθεσης επικύρωσης μιας τέτοιας συμφωνίας της εικαζόμενης συναίνεσης του οφειλέτη, κατά τα προβλεπόμενα στη νέα διάταξη του στοιχ. ε της παραγράφου 2 του άρθρου 106 β.

Με τις παραγράφους 2 και 3 προβλέπεται ο τρόπος και η θεμελίωση υπολογισμού των προβλεπόμενων ποσοστών και για τις δύο κατηγορίες συμφωνιών (με και χωρίς τη σύμπραξη του οφειλέτη), με βάση κατάσταση

πιστωτών που επισυνάπτεται στη συμφωνία εξυγίανσης. Η ημερομηνία που φέρει η κατάσταση αυτή δεν μπορεί να είναι προγενέστερη των τριών μηνών από την ημερομηνία υποβολής της συμφωνίας στο δικαστήριο.

Άρθρο 101

Σύμπραξη συνέλευσης μετόχων ή εταιρών - Σύμπραξη τρίτων

Η διάταξη του άρθρου 101 αποτελεί αναρίθμηση της προϋφιστάμενης διάταξης του αρ. 106 γ η οποία ενισχύεται με την προσθήκη νέας παραγράφου 2 και την αναρίθμηση των επόμενων παραγράφων. Με τη νέα ρύθμιση της παραγράφου 2 επιδιώκεται η ταχύτερη υλοποίηση της συμφωνίας εξυγίανσης σε περιπτώσεις στις οποίες η τυχόν μη σύμπραξη των μετόχων ή εταιρών στη λήψη της προβλεπόμενης στη συμφωνία εξυγίανσης απόφασης, μπορεί να πιθανολογηθεί από το δικαστήριο ως καταχρηστική ήδη κατά το στάδιο επικύρωσης της συμφωνίας, λόγω της παύσης πληρωμών στην οποία ήδη βρίσκεται ο οφειλέτης και της έλλειψης επαρκούς περιουσίας για την ικανοποίηση των μετόχων ή εταιρών σε περίπτωση πτώχευσης. Για το σχηματισμό της κρίσης του το δικαστήριο θα λάβει υπόψη του ιδίως την έκθεση του εμπειρογνώμονα στην οποία θα πρέπει να περιλαμβάνεται η γνώμη του σε σχέση με τη συνδρομή των ως άνω δύο προϋποθέσεων. Διευκρινίζεται ότι η εξουσία άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου που θα δίδει το δικαστήριο στον ειδικό εντολοδόχο με την απόφαση του άρθρου 106β στην ως άνω περίπτωση, θα αφορά ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου που είναι απαραίτητο για τη λήψη της απόφασης της παραγράφου 1 και υπό τον όρο της μη άσκησης του από τους δικαιούχους μετόχους ή εταιρούς στο χρόνο που ορίζεται στη συμφωνία εξυγίανσης. Επομένως, το πτωχευτικό δικαστήριο, έχοντας στη διάθεση του τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία, κρίνει, με μια απόφαση, εκτός από την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης, την τυχόν καταχρηστική άρνηση σύμπραξης (διαφωνίας ή αποχής) των μετόχων σχετικά με την εφαρμογή εξυγιαντικών μέτρων που απαιτούν απόφαση της συνέλευσης των μετόχων ή εταιρών (ενδεχομένως και με καταστατικές πλειοψηφίες) και ως εκ τούτου θα έπρεπε να έχουν αποφασιστεί ήδη πριν την υποβολή της συμφωνίας εξυγίανσης προς επικύρωση. Ούτως αποφεύγεται η αδικαιολόγητη καθυστέρηση υλοποίησης της συμφωνίας εξυγίανσης με ταυτόχρονη αποφυγή βλάβης των συμφερόντων των μετόχων εταιρών της εταιρίας, οι οποίοι, με βάση την εκδοχή αναγκαστικής εκποίησης που επιβεβαιώνεται στην έκθεση του εμπειρογνώμονα, σε περίπτωση μη εφαρμογής της συμφωνίας εξυγίανσης, θα ικανοποιούντο σε ουσιωδώς μικρότερο βαθμό, ή ενδεχομένως και καθόλου σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης ή πτώχευσης.

Η παράγραφος 3 της διάταξης ρυθμίζει τις περιπτώσεις στις οποίες ο οφειλέτης δεν βρίσκεται σε παύση πληρωμών, επαναλαμβάνοντας τη ρύθμιση της

παραγράφου 2 του παλαιού άρθρου 106γ με κάποιες φραστικές προσαρμογές. Στην περίπτωση αυτή η καταχρηστικότητα ή μη της άρνησης των μη συναινούντων μετόχων θα κρίνεται από το αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο κατά το χρόνο λήψης της απόφασης, με την εξέταση ιδίως της πιθανότητας πτώχευσης του οφειλέτη και της έλλειψης ικανοποίησης των μετόχων ή εταίρων σε περίπτωση ρευστοποίησης της περιουσίας του οφειλέτη. Επιπλέον των προσαρμογών αυτών, παρέχεται η δυνατότητα στον ειδικό εντολοδόχο της παραγράφου 2 να συγκαλέσει ο ίδιος γενική συνέλευση, με σκοπό την ευχερέστερη χρήση της διάταξης σε περιπτώσεις μη συνεργάσιμων, προς τον σκοπό της εξυγίανσης, μετόχων ή εταίρων, και χωρίς να παρακάμπτεται η αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης. Η παράγραφος 4 επαναλαμβάνει τη ρύθμιση της παραγράφου 3 του παλαιού άρθρου 106γ.

Άρθρο 102

Συμμετοχή δημοσίου και δημοσίων φορέων

Το άρθρο αυτό αποτελεί επανάληψη του παλαιού άρθρου 106 δ για τη συμμετοχή δημοσίου και δημοσίων φορέων με φραστική προσαρμογή ενόψει της κατάργησης της συνέλευσης των πιστωτών.

Άρθρο 103

Περιεχόμενο της συμφωνίας εξυγίανσης

Το άρθρο αυτό αποτελεί επανάληψη του παλαιού άρθρου 106 ε για το περιεχόμενο της συμφωνίας εξυγίανσης, με ελάχιστες φραστικές προσαρμογές. Η διαγραφή της αναφοράς στο στοιχείο θ' της παραγράφου 1 για τον ειδικό εντολοδόχο έγινε για λόγους αποφυγής επαναλήψεων, καθώς σχετική πρόβλεψη περιλαμβάνεται πλέον στην παράγραφο 5 του άρθρου 106 β. Το δικαίωμα καταγγελίας της παραγράφου 3 ενεργεί αποκλειστικά προς όφελος του καταγγέλλοντος πιστωτή σε αντιδιαστολή προς την ακύρωση της συμφωνίας κατά το άρθρο 106 ε.

Άρθρο 104

Αίτηση επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης

Το άρθρο αυτό έχει ως αντικείμενο τη ρύθμιση της αίτησης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, η οποία αποτελεί πλέον την εναρκτήρια πράξη της διαδικασίας.

Στην παράγραφο 1 αναφέρονται τα πρόσωπα που δικαιούνται να υποβάλουν την αίτηση τόσο στην περίπτωση συμφωνίας που συνάπτεται από τον οφειλέτη και τους πιστωτές του, όσο και στην περίπτωση συμφωνίας που συνάπτεται μόνον από πιστωτές. Για τη δεύτερη περίπτωση προβλέπεται ότι η

αίτηση επικύρωσης μπορεί να υποβληθεί από οποιονδήποτε από τους συμβαλλόμενους πιστωτές.

Στην παράγραφο 2 αναφέρονται το περιεχόμενο και τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει η αίτηση.

Στην παράγραφο 3 αναφέρονται τα έγγραφα που πρέπει, επί ποινή απαραδέκτου, να συνοδεύουν την αίτηση επικύρωσης συμφωνίας που συνάπτεται από τον οφειλέτη και τους πιστωτές του, συμπεριλαμβανομένης της έκθεσης εμπειρογνώμονα, όπως προέβλεπε και η παράγραφος 3 του παλαιού άρθρου 100. Πλην των εγγράφων αυτών, ρητά προβλέπεται η δυνατότητα προσκόμισης και άλλων, αρμοδίως βεβαιωμένων ως προς την ακρίβειά τους, εγγράφων, τα οποία μπορούν να προσκομιστούν και με τις προτάσεις κατά τη συζήτηση της αίτησης, σύμφωνα με τους οικείους δικονομικούς κανόνες της εκουσίας δικαιοδοσίας.

Στην παράγραφο 4 αναφέρονται τα έγγραφα που πρέπει να συνοδεύουν την αίτηση επικύρωσης συμφωνίας που συνάπτεται μόνον από τους πιστωτές. Επί ποινή απαραδέκτου της αίτησης, προβλέπεται υποχρέωση συνυποβολής αίτησης για κήρυξη του οφειλέτη σε κατάσταση πτώχευσης καθώς και έκθεσης εμπειρογνώμονα. Η εξέταση της αίτησης πτώχευσης είναι δυνατή μόνον μετά την απόρριψη της αίτησης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης. Για την περίπτωση ελλείψεων στα λοιπά έγγραφα της παραγράφου 3, οι οποίες οφείλονται στην έλλειψη συνεργασίας του οφειλέτη, προβλέπεται η δυνατότητα του δικαστηρίου να αναβάλει την έκδοση οριστικής απόφασης και να διατάξει τη χορήγηση από τον οφειλέτη στον ορισθέντα εμπειρογνώμονα όλων των απαιτούμενων στοιχείων, με παραπομπή στο άρθρο 232 Α του Ποινικού Κώδικα για την περίπτωση μη συμμόρφωσης.

Στην παράγραφο 5 αναφέρεται το περιεχόμενο που πρέπει να έχει η έκθεση του εμπειρογνώμονα τόσο στην περίπτωση συμφωνίας που συνάπτεται από τον οφειλέτη και τους πιστωτές του, όσο και στην περίπτωση συμφωνίας που συνάπτεται μόνον από πιστωτές, κατά το πρότυπο της προηγούμενης ρύθμισης του άρθρου 100 παράγραφος 3.

Τέλος, στην παράγραφο 6, αναφέρονται ο τρόπος και τα προσόντα επιλογής του εμπειρογνώμονα κατά το πρότυπο της προηγούμενης ρύθμισης του άρθρου 100 παράγραφος 4.

Άρθρο 105

Δικάσιμος - Κλητεύσεις

Στο άρθρο αυτό συγκεντρώνονται όλες οι ρυθμίσεις για τον ορισμό δικασίμου και για τις κλητεύσεις. Για την περίπτωση που ο οφειλέτης δεν συμπεριλαμβάνεται στους αιτούντες κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 104, η κλήτευση αυτού προβλέπεται επί ποινή απαραδέκτου. Προβλέπεται, επίσης, ότι με

επιμέλεια του αιτούντος ή των αιτούντων, η αίτηση πρέπει να δημοσιεύεται εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητων Απασχολουμένων (Ταμείο Νομικών) και στο Γ.Ε.ΜΗ., ενώ παραμένουν και οι ρυθμίσεις της παραγράφου 6 του παλαιού άρθρου 100 για την υποχρεωτική κλήτευση του δημοσίου και των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον υπάρχουν αντίστοιχα χρέη, για την κλήτευση, με εντολή του αρμόδιου δικαστή, λοιπών πιστωτών του οφειλέτη και την παράσταση στη συζήτηση εκπροσώπου των εργαζομένων χωρίς τήρηση προδικασίας.

Άρθρο 106

Αυτοδίκαιη αναστολή

Το άρθρο αυτό προβλέπει, στα πρότυπα της προηγούμενης ρύθμισης της παραγράφου 2 του άρθρου 106 β, την αυτόματη αναστολή λήψης μέτρων ατομικής και συλλογικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη, για το διάστημα από την υποβολή της συμφωνίας προς επικύρωση και μέχρι την έκδοση απόφασης από το δικαστήριο, με ανώτατη διάρκεια τεσσάρων (4) μηνών (παράγραφος 1). Η παράγραφος 2 προβλέπει ότι η αναστολή αυτή επάγεται αυτοδικαίως την απαγόρευση της διάθεσης των ακινήτων και του εξοπλισμού της επιχείρησης του οφειλέτη. Με την παράγραφο 3 εισάγεται η δυνατότητα λήψης των ίδιων ή άλλων προληπτικών μέτρων με δικαστική απόφαση κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 106 α που ακολουθεί.

Άρθρο 106α

Προληπτικά μέτρα

Στο άρθρο αυτό συγκεντρώνονται οι ρυθμίσεις για τα προληπτικά μέτρα που δύνανται να ληφθούν με δικαστική απόφαση, μετά την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, χωρίς να θίγεται η αυτόματη αναστολή διώξεων του άρθρου 106. Στο πλαίσιο αυτό, η παράγραφος 1 προβλέπει τη δυνατότητα λήψης οποιουδήποτε άλλου από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 προληπτικά μέτρα, ενώ οι παράγραφοι 2 έως 5 και 7 επαναλαμβάνουν ρυθμίσεις του προηγούμενου άρθρου 103 κατάλληλα προσαρμοσμένες στην νέα απλοποιημένη μορφή της διαδικασίας εξυγίανσης.

Στην παράγραφο 6 του άρθρου αυτού εισάγεται η καινοτομία λήψης κάθε είδους προληπτικών μέτρων (τόσο του άρθρου 106 όσο και του άρθρου 106 α), με αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή, και πριν από την κατάθεση αίτησης επικύρωσης συμφωνίας, έτσι ώστε να μην κωλύεται η διαπραγμάτευση μεταξύ των μερών και να μην ακυρώνονται οι προοπτικές ευόδωσης ενός σχεδίου εξυγίανσης από ατομικές διώξεις μεμονωμένων πιστωτών. Προς αποτροπή καταστρατηγήσεων, η

σχετική αίτηση, πλην της πλήρωσης των προϋποθέσεων των άρθρων 682 επ. ΚΠολΔ, θα πρέπει να συνοδεύεται από έγγραφη δήλωση του 20% των πιστωτών και τα χορηγούμενα προληπτικά μέτρα ή η τυχόν προσωρινή διαταγή θα ισχύουν κατ' ανώτατο όριο, τέσσερις (4) μήνες.

Άρθρο 106β

Επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης

Το άρθρο 106 β επαναλαμβάνει τη ρύθμιση του προηγούμενου άρθρου 106 ζ για την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης με τις ακόλουθες βασικές αλλαγές:

(α) Στις υφιστάμενες προϋποθέσεις επικύρωσης συμφωνίας προστίθεται (ως στοιχ. ε της παραγράφου 2) η προϋπόθεση συναίνεσης του οφειλέτη, ειδικά για την περίπτωση που ο ίδιος δεν αποτελεί συμβαλλόμενο στη συμφωνία μέρος κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 104. Για την αντιμετώπιση του ενδεχομένου μη συνεργαζόμενων ή αδρανών οφειλετών, η συναίνεση του οφειλέτη τεκμαίρεται εάν ο ίδιος δεν έχει ασκήσει παρέμβαση κατά της αποδοχής της αίτησης επικύρωσης. Ακόμη όμως κι εάν έχει ασκήσει τέτοια παρέμβαση, αυτή δεν εμποδίζει την επικύρωση της συμφωνίας (με την εξαίρεση μεταβίβασης της επιχείρησης του οφειλέτη κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 106 δ), εάν προκύπτει ότι η συμφωνία εξυγίανσης δεν θα καταστήσει τη νομική και οικονομική κατάσταση του οφειλέτη χειρότερη από εκείνη που θα βρισκόταν χωρίς τη συμφωνία. Η τελευταία πρόβλεψη είναι αναγκαία για την αντιμετώπιση περιπτώσεων κατάχρησης του δικαιώματος του οφειλέτη να εμποδίσει τη διαδικασία εξυγίανσης, σε βάρος των πιστωτών της εταιρίας, όταν ο ίδιος δεν αντλεί κανένα όφελος από τη στάση του αυτή.

(β) Περιλαμβάνεται στο άρθρο αυτό (ως παράγραφος 5) η δυνατότητα του δικαστηρίου να ορίσει ειδικό εντολοδόχο, στον οποίο θα ανατίθενται μεταξύ των άλλων και οι εξουσίες του άρθρου 101 παρ. 2 και 3.

(γ) Παρέχεται η σημαντικότερη δυνατότητα τροποποίησης συμφωνίας εξυγίανσης που επικυρώθηκε, με μεταγενέστερη συμφωνία όλων των συμβαλλομένων μερών (παράγραφος 10). Η σχετική δυνατότητα προβλέπεται για μια φορά και υποβάλλεται σε αυστηρές προϋποθέσεις, έτσι ώστε αφενός να παρέχεται η δυνατότητα προσαρμογής της συμφωνίας σε νέες συνθήκες που δεν καθιστούν απαγορευτική την προοπτική εξυγίανσης και αφετέρου να αποτρέπονται καταστρατηγήσεις που θα οδηγούσαν σε παρέλκυση των διαδικασιών και σε δυσανάλογη βλάβη των εμπλεκόμενων μερών.

Άρθρο 106δ

Μεταβίβαση της επιχείρησης του οφειλέτη

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει στα βασικά της σημεία την προηγούμενη ρύθμιση του άρθρου 106 θ για τη μεταβίβαση της επιχείρησης του οφειλέτη, περιλαμβάνοντας ρητά στην παράγραφο 2 τη δυνατότητα μεταβίβασης σε οιονδήποτε τρίτο ή σε εταιρία που συνιστάται από πιστωτές του οφειλέτη, κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 ή σε άλλη εταιρία, υφιστάμενη ή νεοϊδρυόμενη, υπό τη μορφή εισφοράς εις είδος, με την τήρηση, στην τελευταία περίπτωση των προϋποθέσεων των άρθρων 9 και 9α του κ.ν. 2190/1920. Απολύτως νέα είναι η παράγραφος 4 με την οποία εισάγεται δυνατότητα τροποποίησης της συμφωνίας εξυγίανσης κατά το μέρος που αφορά στους όρους μεταβίβασης της επιχείρησης ή μέρους της με τις εκεί προβλεπόμενες ειδικότερες προϋποθέσεις.

Άρθρο 106ε

Ακύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης μετά την επικύρωση

Με το άρθρο αυτό εισάγεται δυνατότητα ακύρωσης της συμφωνίας με απόφαση του δικαστηρίου ύστερα από αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται σε περιπτώσεις αποκάλυψης δόλου του οφειλέτη ή συμπαιγνίας του με πιστωτή ή τρίτο καθώς και σε περιπτώσεις που η μη εκπλήρωση των όρων της συμφωνίας από τον οφειλέτη είναι τόσο ουσιώδης, ώστε με βεβαιότητα να προβλέπεται η αδυναμία εξυγίανσης της επιχείρησής του (παράγραφος 1). Εισάγεται ρύθμιση για τις επιπτώσεις της ακύρωσης της συμφωνίας στις απαιτήσεις των πιστωτών, η οποία προβλέπει επαναφορά στη νομική θέση που είχαν κατά την επικύρωση της συμφωνίας (παράγραφος 2). Ως ειδική περίπτωση ματαίωσης υλοποίησης της συμφωνίας προβλέπεται η κήρυξη πτώχευσης του οφειλέτη μετά την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης και ρυθμίζεται η τύχη των απαιτήσεων των πιστωτών και των εμπράγματων εξασφαλίσεων (παράγραφος 3), χωρίς να θίγονται τα δικαιώματα των πιστωτών κατά το κοινό δίκαιο (παράγραφος 4).

Άρθρο 106στ

Καθήκοντα και αμοιβές των οργάνων της διαδικασίας

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζονται τα καθήκοντα και η αμοιβή του εμπειρογνώμονα. Η ρύθμιση επαναλαμβάνει τις σχετικές ρυθμίσεις του προηγούμενου άρθρου 106 ι. Οι ρυθμίσεις του τελευταίου για το μεσολαβητή και τον ειδικό εντολοδόχο δεν επαναλαμβάνονται, καθώς ο μεν μεσολαβητής δεν έχει

θέση στη νέα μορφή της διαδικασίας, ενώ ο ειδικός εντολοδόχος εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. που θα εκδοθεί για το διαχειριστή αφερεγγυότητας, όπου και περιλαμβάνονται οι σχετικές προβλέψεις.

Άρθρο 7

Το στάδιο της δικαστικής προεξέτασης του σχεδίου, που θεσπίζει το άρθρο 114 ΠτΚ, καταργείται. Δεδομένης της ανάγκης επίσπευσης της πτωχευτικής διαδικασίας, η δικαστική παρέμβαση κατά τον έλεγχο του σχεδίου αναδιοργάνωσης κρίνεται ως πληθωρική: υπό το προϊσχύσαν καθεστώς του ΠτΚ προεβλέποντο α) η αυτεπάγγελτη δικαστική προεξέταση του σχεδίου πριν από την διαδικασία αποδοχής του από τους πιστωτές, β) τυχόν πρόσθετη δικαστική προεξέτασή του σε περίπτωση ουσιωδών τροποποιητικών παρεμβάσεων του οφειλέτη και γ) η δικαστική επικύρωση του σχεδίου μετά την αποδοχή του από τους πιστωτές. Είναι προφανές ότι επρόκειτο για μία υπερπολυτελή διαδικασία που δεν ανταποκρίνεται στην υπόδειξη της από 12.3.2014 Σύστασης της Επιτροπής ΕΕ ότι η διαδικασία αναδιάρθρωσης θα πρέπει να έχει την ευελιξία εκείνη που θα επιτρέπει την λήψη περισσότερων μέτρων εξωδικαστικώς, η δε ανάμειξη του δικαστηρίου θα πρέπει να αρκείται στον απαραίτητο εκείνο βαθμό ανάμειξης προκειμένου να διασφαλίζονται τα δικαιώματα όσων επηρεάζονται από το σχέδιο αναδιάρθρωσης (σύσταση υπ' αριθμόν 7). Για τους λόγους αυτούς καταργείται το στάδιο της δικαστικής προεξέτασης του σχεδίου.

Άρθρο 108

Πρόταση σχεδίου αναδιοργάνωσης

Με τις τροποποιήσεις του άρθρου 108, περιορίζεται το χρονικό περιθώριο υποβολής του σχεδίου αλλά και τροποποιούνται τα πρόσωπα που μπορούν να υποβάλουν σχέδιο. Έτσι, ο οφειλέτης μπορεί να υποβάλει σχέδιο είτε συγχρόνως με την αίτηση πτώχευσης είτε εντός τριών μηνών από την κήρυξή της, προθεσμία η οποία μπορεί να παραταθεί υπό προϋποθέσεις κατά ένα μήνα. Επίσης, καταργείται η δυνατότητα του συνδίκου να υποβάλει σχέδιο αναδιοργάνωσης, εάν ο οφειλέτης αδρανεί. Εκτός της σημαντικής διαδικαστικής ελάφρυνσης και της εξ ίσου σημαντικής οικονομίας χρόνου που αυτό θα συνεπάγεται, η ιδέα είναι να παραμείνει η πρωτοβουλία μόνο στον οφειλέτη, ούτως ώστε η προσπάθεια αναδιοργάνωσης να μην χρονοτριβεί και η διαδικασία να εισέρχεται στο αμέσως επόμενο στάδιο της εκκαθάρισης. Αντί της καταργούμενης εμπλοκής του συνδίκου κατά τα ανωτέρω και κατ' αντιστοιχία

προς τα ισχύοντα στην προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης (άρθρο 100), παρέχεται -και εδώ- η δυνατότητα σε ορισμένη πλειοψηφία πιστωτών (σε πιστωτές που εκπροσωπούν το 60% του συνόλου των απαιτήσεων, στο οποίο περιλαμβάνεται το 40% των εξασφαλισμένων) να υποβάλουν, συγχρόνως με την αίτηση πτώχευσης κατά του οφειλέτη τους, προσυμφωνημένο μεταξύ τους, χωρίς την σύμπραξη του τελευταίου, σχέδιο αναδιοργάνωσης. Αυτονόητο είναι ότι εν προκειμένω ο οφειλέτης ευρίσκεται σε κατάσταση παύσης των πληρωμών του και μόνον, διότι μόνο σε αυτή την περίπτωση οι πιστωτές έχουν το δικαίωμα να ζητούν με αίτησή τους την πτώχευση του οφειλέτη. Στην υπόθεση αυτή θα ισχύει το άρθρο 120 περί συναινέσεως, πραγματικής ή πλασματικής, του οφειλέτη και περί παραμερισμού του, εάν αυθαιρέτως αρνείται την συναίνεση. Επίσης θα εφαρμόζεται το άρθρο 120^α, εάν οι μέτοχοι ή οι εταίροι του οφειλέτη νομικού προσώπου αρνούνται καταχρηστικώς να συμπράττουν στην λήψη απαραίτητης κατά το εταιρικό δίκαιο απόφασης για την εκπλήρωση όρων του σχεδίου αναδιοργάνωσης. Σε περίπτωση μη πλήρωσης των σχετικών ποσοστών πλειοψηφίας των αιτούντων πιστωτών, το δικαστήριο εξετάζει την συνυποβαλλόμενη από τους πιστωτές αίτηση πτώχευσης και την κηρύσσει, εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της, αγνοεί δε το συνυποβληθέν σχέδιο αναδιοργάνωσης, εφόσον δεν πληρούνται τα απαιτούμενα ποσοστά για την υποβολή του.

Άρθρο 109

Ελάχιστο περιεχόμενο του σχεδίου

Με τις τροποποιήσεις του άρθρου 109, διευκρινίζεται ότι το σχέδιο μπορεί να προβλέπει και μεταβίβαση της επιχείρησης ως συνόλου ή επιμέρους λειτουργικών συνόλων (κλάδων) αυτής. Στην παρ. 4 ορίζεται ότι το σχέδιο συνοδεύεται από έκθεση ορκωτού λογιστή.

Άρθρο 111

Κατηγοριοποίηση των απαιτήσεων

Με τις τροποποιήσεις του άρθρου 111, αντικαθίσταται ο ανεπιτυχής όρος «πιστωτές μειωμένης εξασφάλισης» με τον όρο «πιστωτές τελευταίας σειράς» (όπως και στο άρθρο 21).

Άρθρο 115

Αποδοχή του σχεδίου

Δεδομένης της κατάργησης της δικαστικής προεξέτασης, το δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 115, με την απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση, ορίζει και την προθεσμία για την αποδοχή ή μη του σχεδίου και την ημερομηνία σύγκλησης ειδικής συνέλευσης των πιστωτών. Όταν το σχέδιο δεν υπεβλήθη μαζί με την αίτηση πτώχευσης, αλλά ύστερα από την κήρυξή της κατά το άρθρο 108 παράγραφος 2, τα ως άνω καθορίζονται με διάταξη του εισηγητή, για λόγους επιτάχυνσης της διαδικασίας.

Άρθρο 118

Τροποποιήσεις του σχεδίου

Με τις τροποποιήσεις του άρθρου 118 καταργείται ο περιορισμός ότι οι τροποποιήσεις στο σχέδιο δεν μπορεί να αφορούν απαιτήσεις τις οποίες το σχέδιο δεν έθιγε. Και τούτο διότι το σχέδιο μπορεί να είχε παραλείψει πιστωτές οι οποίοι θα έπρεπε να έχουν την ίδια αντιμετώπιση με άλλους πιστωτές. Οι πιστωτές που προστίθενται στο σχέδιο ασφαλώς έχουν εφεξής δικαίωμα ψήφου, αφού δεν είναι πλέον μη θιγόμενοι κατά το άρθρο 116 παρ. 3.

Άρθρο 120

Συναίνεση του οφειλέτη επί σχεδίου πιστωτών

Με τις τροποποιήσεις του άρθρου 120, ορίζεται ότι για την παράκαμψη της συναίνεσης του οφειλέτη αρκεί να διασφαλίζεται ότι το σχέδιο δεν θα καταστήσει τη νομική κατάστασή του χειρότερη από εκείνη στην οποία θα βρισκόταν χωρίς το σχέδιο.

Άρθρο 120α

Σύμπραξη συνέλευσης μετόχων ή εταίρων

Το άρθρο 120 αφορά την παράκαμψη της συναίνεσης του οφειλέτη. Όταν πρόκειται για νομικά πρόσωπα, η συναίνεση αυτή εκδηλώνεται από το εκπροσωπευτικό όργανο. Έτσι, στην περίπτωση νομικών προσώπων, το άρθρο 120 αφήνει αρρύθμιστη την περίπτωση καταχρηστικής άρνησης σε εξυγιαντικά μέτρα από μέρους της συνέλευσης των εταίρων ή της γενικής συνέλευσης των μετόχων, όταν ασφαλώς αυτή απαιτείται κατά το εταιρικό δίκαιο. Σημειώνεται ότι τη ρύθμιση αυτή περιέχει ήδη το ισχύον δίκαιο στο άρθρο 106γ (σχετικά με τη συμφωνία

εξυγίανσης). Για αυτούς τους λόγους, εισάγεται νέο άρθρο 120α το οποίο προβλέπει ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων που προβλέπονται στη διαδικασία εξυγίανσης.

Άρθρο 122

Δικαστική επικύρωση

Στο άρθρο 122 παρ. 3 απαλείφεται η αναφορά στην καταργούμενη επιτροπή πιστωτών.

Άρθρο 124

Λόγοι απόρριψης του σχεδίου

Στο άρθρο 124 περ. α) διευκρινίζεται ότι το δικαστήριο ελέγχει και την τήρηση της αρχής της ισότητας των πιστωτών, καθώς αυτή με το ισχύον δίκαιο αποτελεί αντικείμενο αξιολόγησης από το δικαστήριο στο πλαίσιο της δικαστικής προεξέτασης.

Άρθρο 128

Αποτελέσματα της ακύρωσης

Με τις τροποποιήσεις του άρθρου 128, ορίζεται ότι εάν το επικυρωθέν σχέδιο αναδιοργάνωσης ακυρωθεί, η διαδικασία εισέρχεται απευθείας στο επόμενο στάδιο της ένωσης των πιστωτών (σε αρμονία με το άρθρο 132 παρ. 1). Επίσης, καταργείται η πρόβλεψη περί απαλλαγής όσων εγγυήθηκαν σύμφωνα με το σχέδιο υπέρ του οφειλέτη ως συνέπεια της ακύρωσης του σχεδίου.

Άρθρο 131

Εποπτεία εκπλήρωσης του σχεδίου

Στο άρθρο 131 παρ. 2 απαλείφεται η αναφορά στην καταργούμενη επιτροπή πιστωτών.

Άρθρο 8

Άρθρο 135

Γενική διάταξη

Στο άρθρο 135 παρ. 1 ορίζεται ότι η εκποίηση της επιχείρησης μπορεί να γίνει είτε ως σύνολο είτε κατά τα επιμέρους λειτουργικά σύνολα (κλάδους) αυτής.

Άρθρο 136

Εκτίμηση της αξίας του ενεργητικού

Στο άρθρο 136 στη θέση του εκτιμητή από τον κατάλογο εμπειρογνομόνων τίθεται ο πιστοποιημένος εκτιμητής, ο οποίος περιλαμβάνεται στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών. Ορίζεται, επίσης, ότι για την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου λαμβάνεται υπόψη η εμπορική του αξία (σε αντιστοιχία με το άρ. 993 παρ. 2 ΚΠολΔ).

Άρθρο 137

Διάταξη του εισηγητή

Για λόγους επίσπευσης της πτωχευτικής διαδικασίας προβλέπεται για το συγκεκριμένο ζήτημα να αποφαινεται ο εισηγητής δικαστής της πτώχευσης με αιτιολογημένη διάταξή του. Επίσης, για τους ίδιους λόγους επίσπευσης αποκλείεται ρητά η δυνατότητα προσφυγής κατά της εν λόγω διάταξης ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου στο πλαίσιο της γενικής διάταξης του άρθρου 60 του ΠτΚ. Σημειώνεται ότι υφίσταται δυνατότητα άσκησης ανακοπής κατά της συγκεκριμένης πράξης της εκτελεστικής διαδικασίας (της διαδικασίας του δημόσιου πλειστηριασμού) για την εκποίηση της περιουσίας του οφειλέτη από καθένα που έχει έννομο συμφέρον κατά τη διάταξη του άρθρου 152 ΠτωχΚ. Για το σκοπό αυτό προστίθεται η δημοσίευση περίληψης της έκθεσης του εισηγητή στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητων Απασχολούμενων. Αντίστοιχες προσαρμογές γίνονται στο άρθρο 138 παρ. 1.

Άρθρο 138

Περιεχόμενο και δημοσίευση της διακήρυξης

Γίνεται τροποποίηση της διάταξης για τον εναρμονισμό της με το προηγούμενο άρθρο.

Άρθρο 138

Περιεχόμενο και δημοσίευση της διακήρυξης

Προστίθεται παράγραφος, σύμφωνα με την οποία η διακήρυξη περί διενέργειας δημόσιου πλειοδοτικού διαγωνισμού δημοσιεύεται και στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (σε αντιστοιχία με το άρ. 995 παρ. 4 ΚΠολΔ).

Άρθρο 139

Κατάθεση και αποσφράγιση των προσφορών
Απαλείφεται η αναφορά στην καταργούμενη επιτροπή πιστωτών.

Άρθρο 140

Η κατακύρωση

Απαλείφεται η αναφορά στην καταργούμενη επιτροπή πιστωτών.
Για λόγους επίσπευσης της πτωχευτικής διαδικασίας προβλέπεται για το συγκεκριμένο ζήτημα να αποφαινεται ο εισηγητής δικαστής της πτώχευσης με αιτιολογημένη διάταξή του. Επίσης, για τους ίδιους λόγους επίσπευσης αποκλείεται ρητά η δυνατότητα προσφυγής κατά της εν λόγω διάταξης ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου στο πλαίσιο της γενικής διάταξης του άρθρου 60 του ΠτΚ.

Άρθρο 141

Η σύμβαση μεταβίβασης της επιχείρησης

Γίνεται τροποποίηση της διάταξης για τον εναρμονισμό της με το προηγούμενο άρθρο.

Άρθρο 144

Επανάληψη του δημόσιου πλειστηριασμού

Για λόγους επίσπευσης της πτωχευτικής διαδικασίας προβλέπεται για το συγκεκριμένο ζήτημα να αποφαινεται ο εισηγητής δικαστής της πτώχευσης με αιτιολογημένη διάταξή του. Επίσης, για τους ίδιους λόγους επίσπευσης αποκλείεται ρητά η δυνατότητα προσφυγής κατά της εν λόγω διάταξης ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου στο πλαίσιο της γενικής διάταξης του άρθρου 60 του ΠτΚ.

Άρθρο 147

Εκποίηση ακινήτων

Για λόγους επίσπευσης της πτωχευτικής διαδικασίας προβλέπεται για το συγκεκριμένο ζήτημα να αποφαινεται ο εισηγητής δικαστής της πτώχευσης με αιτιολογημένη διάταξή του. Επίσης, για τους ίδιους λόγους επίσπευσης αποκλείεται ρητά η δυνατότητα προσφυγής κατά της εν λόγω διάταξης ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου στο πλαίσιο της γενικής διάταξης του άρθρου 60 του ΠτΚ. Επιπλέον προσδιορίζεται κατά τρόπο σαφέστερο η έννοια της προβλεπόμενης στην παράγραφο 1 καθυστέρησης στην εκτέλεση.

Άρθρο 148

Διαδικασία διακήρυξης

1) Για λόγους επίσπευσης της πτωχευτικής διαδικασίας προβλέπεται για το συγκεκριμένο ζήτημα να αποφαινεται ο εισηγητής δικαστής της πτώχευσης με αιτιολογημένη διάταξή του. Επίσης, για τους ίδιους λόγους επίσπευσης αποκλείεται ρητά η δυνατότητα προσφυγής κατά της εν λόγω διάταξης ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου στο πλαίσιο της γενικής διάταξης του άρθρου 60 του ΠτΚ,

2) Γίνεται σύντμηση των προθεσμιών της παρ. 4 από (20) σε (10) και από (10) σε (5) ημέρες, για λόγους μείωσης του χρόνου της πτωχευτικής διαδικασίας.

3) Καθιερώνεται επιπλέον δημοσίευση στην ιστοσελίδα που προβλέπεται στην ΚΠολΔ 995 παρ. 4.

Άρθρο 148

Διαδικασία διακήρυξης

Προστίθεται παράγραφος, σύμφωνα με την οποία η διακήρυξη περί διενέργειας δημόσιου πλειοδοτικού διαγωνισμού δημοσιεύεται και στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (σε αντιστοιχία με το άρ. 995 παρ. 4 ΚΠολΔ).

Άρθρο 150

Επανάληψη πλειστηριασμού

Για λόγους επίσπευσης της πτωχευτικής διαδικασίας προβλέπεται για το συγκεκριμένο ζήτημα να αποφαινεται ο εισηγητής δικαστής της πτώχευσης με αιτιολογημένη διάταξή του. Επίσης, για τους ίδιους λόγους επίσπευσης

αποκλείεται ρητά η δυνατότητα προσφυγής κατά της εν λόγω διάταξης ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου στο πλαίσιο της γενικής διάταξης του άρθρου 60 του ΠτΚ.

Άρθρο 152

Ανακοπές κατά της εκτελεστικής διαδικασίας

Ενόψει του ότι οι πιο πάνω ανακοπές αναφέρονται σε διαδικαστικά ζητήματα, προβλέπεται κατάργηση της δυνατότητας άσκησης ανακοπής ερημοδικίας, έφεσης ή αναίρεσης κατά της σχετικής απόφασης του πτωχευτικού δικαστηρίου, ώστε αυτή να μην υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο. Υπενθυμίζεται στο σημείο αυτό ότι παραμένει σε κάθε περίπτωση η δυνατότητα άσκησης έφεσης κατά της απόφασης του πτωχευτικού δικαστηρίου στην πλέον σοβαρή περίπτωση της άσκησης ανακοπής κατά του πίνακα διανομής κατ' άρθρο 161 ΠτΚ. Ακόμη σημειώνεται ότι στις πιο πάνω περιπτώσεις των αποφάσεων επί ανακοπών κατά της εκτελεστικής διαδικασίας τα περισσότερα ζητήματα ανακύπτουν από σχετικές διατάξεις του εισηγητή (άρθρα 137, 140, 144, 147, 148 και 150 ΠτΚ). Είναι δε γνωστό ότι ο εισηγητής, ως δικαστικό όργανο που εκδίδει διατάξεις ή πράξεις ή αποφάσεις, αποτελεί για τα εν λόγω ζητήματα στην ουσία τον πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας, η δε προσφυγή κατ' αυτών ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου λειτουργικά έχει το χαρακτήρα εφέσεως.

Άρθρο 154

Γενικά προνόμια

Στην περ. α', δεδομένου ότι πλέον διατηρείται μόνον η διαδικασία άμεσης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης, η διάταξη αναδιατυπώνεται. Περαιτέρω, η εν λόγω διάταξη τροποποιείται αναλόγως, ούτως ώστε το προνόμιο που θεσπίζει να εκτείνεται και στις χρηματοδοτήσεις ή τις παροχές που χορηγούνται στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων για την επίτευξη συμφωνίας εξυγίανσης (ενδιάμεσες χρηματοδοτήσεις/παροχές), λαμβανομένου υπόψη ότι δεν υφίσταται πλέον το χρονικό σημείο της αίτησης για το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης. Σκοπός της επέκτασης του εν λόγω προνομίου είναι τόσο η διασφάλιση των συμφερόντων των πιστωτών που συνδράμουν ενεργά στη διατήρηση της επιχείρησης και της αξίας της κατά τον κρίσιμο χρόνο που μεσολαβεί από την έναρξη των διαπραγματεύσεων μέχρι την υπογραφή της συμφωνίας εξυγίανσης, όσο και παροχή κινήτρων στους πιστωτές που επεκτείνουν τον επιχειρηματικό τους κίνδυνο με σκοπό τη διάσωση της επιχείρησης των οφειλετών τους. Προς το σκοπό αποφυγής καταχρήσεων και ασφάλειας δικαίου, τίθεται ως απώτατο χρονικό διάστημα για την ύπαρξη του προνομίου ο εύλογος χρόνος των έξι (6) μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης

επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, ούτως ώστε να μην καταλαμβάνονται και χρηματοδοτήσεις που εκφεύγουν των σκοπών της εν λόγω διάταξης. Επιπλέον, απαιτείται η ρητή μνεία του προνομίου και των σκοπών των χρηματοδότησης ή των παροχών, είτε στη συμφωνία εξυγίανσης είτε στα συμβατικά έγγραφα στα οποία προβλέπονται οι ενδιάμεσες χρηματοδοτήσεις/παροχές. Η τελευταία πρόβλεψη τίθεται ούτως ώστε να καλύπτει τις χρηματοδοτήσεις/παροχές, οι οποίες δόθηκαν προς το σκοπό εξυγίανσης της εταιρίας, χωρίς ωστόσο να επιτευχθεί η επικύρωση της σκοπούμενης συμφωνίας, η οποία πάντως κατατέθηκε στο δικαστήριο προς επικύρωση.

Άρθρο 156

Συρροή προνομίων

Με την τροποποίηση του άρθρου 156 επιτυγχάνεται πλήρης εναρμόνιση των διατάξεων ΚΠολΔ και ΠτωχΚ, όσον αφορά την κατάταξη των πιστωτών και τη διανομή του προϊόντος της πτωχευτικής εκποίησης, καθόσον το άρθρο 156 θα περιλαμβάνει πλέον πλήρη και αυτοτελή ρύθμιση, όμοια με αυτή του αρ. 977 ΚΠολΔ (με την εξαίρεση της υπερ-προνομιακής αντιμετώπισης των απαιτήσεων της περ. α' του άρ. 154). Τούτο αίρει και την υφιστάμενη αντίφαση που προκύπτει από τη διαφορετική ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των δύο διατάξεων που προβλέπεται στους Ν. 4335/2015 (πτωχεύσεις κηρυσσόμενες από 01.01.2016) και 4336/2015, όπως ισχύει (αιτήσεις υποβαλλόμενες από 19.08.2016), καθόσον δεν δύναται να εφαρμόζεται μεταγενέστερο δίκαιο για την κατάταξη των πιστωτών (αρ. 154 ΠτωχΚ από 19.08.2015) και προγενέστερο για τη διανομή του προϊόντος της πτωχευτικής εκποίησης (αναλογικά άρ. 977 ΚΠολΔ από 01.01.2016). Η προτεινόμενη νέα διάταξη του αρ. 156 ΠτωχΚ θα εφαρμόζεται επί διαδικασιών στις οποίες η αίτηση πτώχευσης έχει κατατεθεί μετά την 19.08.2015. Ούτως επιτυγχάνεται η ενότητα του εφαρμοστέου δικαίου.

Άρθρο 161

Ανακοπή κατά του πίνακα διανομής

Στο άρθρο 161 παρ. 1 διευκρινίζεται ότι η ανακοπή κατά του πίνακα διανομής αφορά αποκλειστικά λόγους που αναφέρονται στην κατάταξη των πιστωτών (καθώς άλλοι λόγοι έχουν προβληθεί σε προγενέστερα στάδια, ιδίως μέσω των ανακοπών του άρθρου 152).

Για την επίσπευση του χρόνου διάρκειας της πτωχευτικής διαδικασίας προβλέπεται ρύθμιση για καθιέρωση προθεσμίας προς προσδιορισμό της συζήτησης της ανακοπής και έκδοσης απόφασης. Ανάλογη ρύθμιση έχει περιληφθεί

στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας στο άρθρο 979 §2 (ανακοπή κατά του πίνακα), κατά την πρόσφατη τροποποίηση αυτού με το ν. 4335/2015.

Άρθρο 161

Ανακοπή κατά του πίνακα διανομής

Προστίθεται παράγραφος, με την οποία τίθενται χρονικά όρια για τον προσδιορισμό της συζήτησης της ανακοπής και την έκδοση της σχετικής απόφασης.

Άρθρο 9

Με το τροποποιημένο δεύτερο εδάφιο του άρθρου παρέχεται η δυνατότητα στο πτωχευτικό δικαστήριο να παρεκκλίνει από τις διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα και να αποφασίσει τον τρόπο και τους τύπους, σύμφωνα με τους οποίους θα διεξαχθεί η απλοποιημένη διαδικασία επί πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου. Πρότυπο για την προτεινόμενη διάταξη απετέλεσε η παράγραφος 2 του άρθρου 135 σχετικά με την απλοποιημένη διαδικασία εκποίησης της επιχείρησης ως συνόλου κατά το στάδιο της ένωσης των πιστωτών, η αξία της οποίας δεν υπερβαίνει κατά την αποτίμηση του δικαστηρίου το ποσό του ενός εκατομμυρίου ευρώ. Τα σημεία εκείνα, ως προς τα οποία το πτωχευτικό δικαστήριο θα έχει την δυνατότητα να παρεκκλίνει, θα μπορούν να αφορούν συντημήσεις προθεσμιών, απλοποιημένη διαδικασία αποδοχής του σχεδίου αναδιοργάνωσης, εφ' όσον προτείνεται, απλοποιημένη διαδικασία εκποιήσεων –επί πλέον των μέτρων απλούστευσης της διαδικασίας που ήδη προβλέπονται στο άρθρο 163, οι διατάξεις του οποίου διατηρούνται.

Άρθρο 10

Άρθρο 164

Γενικά

Συνέπεια της επιλογής να καταργηθεί, ως πεπαλαιωμένος, ο θεσμός της πτωχευτικής αποκατάστασης (του αντικατασταθέντος ενδεκάτου κεφαλαίου), οι τρόποι περάτωσης της πτώχευσης που απαριθμούνται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 164 συμπληρώνονται από την περίπτωση που υπό το προϋσχύσαν δίκαιο θα επέφερε την αποκατάσταση του οφειλέτη, φυσικού ή νομικού προσώπου, συγχρόνως δε και την άνευ ετέρου περάτωση της πτώχευσης -προστίθεται δηλαδή η περίπτωση της εξόφλησης όλων των πτωχευτικών πιστωτών κατά το κεφάλαιο και

τόκους μέχρι την κήρυξη της πτώχευσης. Με την προσθήκη νέας, δεύτερης, παραγράφου στο ίδιο άρθρο 164, διευκρινίζεται ότι συνιστά λόγο αναβίωσης του νομικού προσώπου η περάτωση της πτώχευσης λόγω τελεσιδικού επικυρώσεως του σχεδίου αναδιοργάνωσης, αλλά και λόγω εξοφλήσεως όλων των πιστωτών κατά το κεφάλαιο και τους μέχρι την κήρυξη της πτώχευσης γεννηθέντες τόκους (λόγος αναβίωσης που ήδη προεβλέπετο στο πλαίσιο της καταργηθείσας πτωχευτικής αποκατάστασης νομικού προσώπου). Η αναβίωση δεν επέρχεται άνευ ετέρου, αλλά υπόκειται στις προβλεπόμενες από το εταιρικό δίκαιο διαδικασίες, αναλόγως της εταιρικής μορφής (για παράδειγμα, προκειμένου περί ανώνυμης εταιρίας, η αναβίωση υπόκειται στα οριζόμενα της παραγράφου 4 του άρθρου 47^α κν 2190/1920).

Άρθρο 165

Η λογοδοσία του συνδίκου

Το συγγνωστό ή μη του οφειλέτη αυτονομείται από την διαδικασία λογοδοσίας του συνδίκου και δεν αποτελεί πλέον αντικείμενο γνωμοδότησης των πιστωτών στο πλαίσιο της συνέλευσης του άρθρου 165. Και τούτο διότι χρονικώς δεν συμβαδίζει με το αναθεωρημένο καθεστώς απαλλαγής του οφειλέτη φυσικού προσώπου, της οποίας απαλλαγής το συγγνωστό εξακολουθεί να αποτελεί την προϋπόθεση.

Άρθρο 166

Παύση των εργασιών της πτώχευσης

Από την πρώτη παράγραφο του άρθρου 166 απαλείφεται η αναφορά στην καταργηθείσα επιτροπή των πιστωτών. Η περιεχόμενη στην δεύτερη παράγραφο του άρθρου ρύθμιση περί των αποτελεσμάτων της παύσης των εργασιών της πτώχευσης αναπροσαρμόζεται στο νέο καθεστώς της απαλλαγής του οφειλέτη φυσικού προσώπου, η έννοια της οποίας δεν συμβιβάζεται με την δυνατότητα ανάκτησης από τους πιστωτές των ατομικών διώξεων κατά του (απαλλαγέντος) οφειλέτη.

Άρθρο 11

Καταργείται ο θεσμός της πτωχευτικής αποκατάστασης του οφειλέτη που περιείχετο στο ενδέκατο κεφάλαιο (καταργηθέντα άρθρα 168 έως 170) του ΠτΚ, το οποίο πλέον περιέχει την αυτοτελή ρύθμιση περί απαλλαγής των οφειλετών φυσικών προσώπων (νέα άρθρα 167, 168 και 169). Η αιτιολογία είναι ότι η νέα

αντίληψη περί συντόμου απαλλαγής του οφειλέτη από το υπόλοιπο των απαιτήσεων των πιστωτών που δεν ικανοποιείται από την πτωχευτική περιουσία, καθιστά περιττή την αποκατάσταση του οφειλέτη (φυσικού προσώπου), η οποία θα επήρχετο μετά την παρέλευση της δεκαετίας. Θα μπορούσε «η ολοσχερής εξόφληση όλων των πιστωτών κατά το κεφάλαιο και τους μέχρι την κήρυξη της πτώχευσης τόκους» να παραμείνει ως ο μοναδικός λόγος αποκατάστασης τόσο του φυσικού όσο και του νομικού προσώπου, ο οποίος σε κάθε περίπτωση συνεπιφέρει την περάτωση της πτώχευσης -επί πλέον δε για τα νομικά πρόσωπα, την δυνατότητα αναβίωσής τους κατά την παράγραφο 3 του προϊσχύσαντος άρθρου 170. Κρίθηκε ωστόσο προτιμότερη η ολοσχερής κατάργηση του θεσμού της πτωχευτικής αποκατάστασης. Προκειμένου δε να διασώζονται τα αποτελέσματά της (δηλαδή η παύση των στερήσεων του άρθρου 15 ΠτΚ για τον αποκατασταθέντα οφειλέτη φυσικό πρόσωπο, η δυνατότητα αναβίωσης του αποκατασταθέντος οφειλέτη νομικού προσώπου, καθώς και περάτωση της πτώχευσης εάν ο αποκατασταθείς οφειλέτης, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εξόφλησε όλους τους πτωχευτικούς πιστωτές κατά κεφάλαιο και τόκους μέχρι την κήρυξη της πτώχευσης), η μεν παύση των στερήσεων μετακινήθηκε στην οικεία θέση (στην νέα τέταρτη παράγραφο του άρθρου 167) ως αποτέλεσμα της κήρυξης του οφειλέτη φυσικού προσώπου ως συγγνωστού, η δε δυνατότητα αναβίωσης του νομικού προσώπου απετέλεσε περιεχόμενο της νέας δεύτερης παραγράφου του νέου άρθρου 164, τέλος δε η εξόφληση του συνόλου των πτωχευτικών πιστωτών συγκαταλέγεται πλέον μεταξύ των περιπτώσεων περάτωσης της πτώχευσης της πρώτης παραγράφου του ίδιου άρθρου 164 ΠτΚ.

Άρθρο 167

Κήρυξη του οφειλέτη συγγνωστού

Το συγγνωστό του οφειλέτη φυσικού προσώπου παραμένει η αναγκασία, αλλά και η μόνη πλέον προϋπόθεση για την απαλλαγή του, αξιολογείται δε σύμφωνα με τα κριτήρια της παραγράφου 1 του προϊσχύσαντος άρθρου 167 ΠτΚ (καλή πίστη, μη δόλια πρόκληση της πτώχευσης), στα οποία προστίθενται και η διάρκεια της καλής πίστης του οφειλέτη, καθώς και η καλή συνεργασία του με τα όργανα της διαδικασίας –εννοείται μέχρι του χρόνου υποβολής της αίτησης περί απαλλαγής του. Κατά την διαμόρφωση της κρίσης του το πτωχευτικό δικαστήριο θα πρέπει να εκτιμά τα αίτια και τις συνθήκες της πτώχευσης, να λαμβάνει υπ' όψιν του έκθεση του εισηγητή περί των περιστάσεων της πτώχευσης, στην οποία καταχωρούνται και οι τυχόν παρατηρήσεις του οφειλέτη και των πιστωτών, να ακούει δε και τον σύνδικο. Τυχόν ανάκληση της απόφασης, δια της οποίας κηρύσσεται ο οφειλέτης συγγνωστός, «αν επέρχεται μεταβολή πραγμάτων» που να την δικαιολογεί κατά το άρθρο 167 παράγραφος 1 in fine, συνεπιφέρει αυτοδικαίως την άρση της απαλλαγής του, μόνη και απαραίτητη προϋπόθεση της οποίας (απαλλαγής) είναι, όπως αναφέρθηκε, η κήρυξή του ως συγγνωστού. Μεταξύ των

συνεπειών της κήρυξης του οφειλέτη ως συγγνωστού (της παρ. 4) περιλαμβάνεται και η παύση των στερήσεων από δικαιώματα -στερήσεις που επέρχονται ως προσωπικής φύσεως συνέπειες της πτώχευσης ως προς τον οφειλέτη κατά το άρθρο 15 ΠτΚ. Η μετακίνηση της συνέπειας αυτής από το (προϊσχύσαν) άρθρο 170 ΠτΚ στην τέταρτη παράγραφο του ισχύοντος άρθρου 167 εξηγείται εκ του ότι ολόκληρο το ενδέκατο κεφάλαιο του ΠτΚ περί της πτωχευτικής αποκατάστασης του οφειλέτη (άρθρα 168 έως και 170^α) καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις περί απαλλαγής του οφειλέτη φυσικού προσώπου. Ως εκ τούτου, η παύση των στερήσεων από δικαιώματα, οι οποίες επήρχοντο ως αποτέλεσμα της κήρυξης της πτώχευσης, από συνέπεια της (καταργηθείσας) αποκατάστασης του οφειλέτη φυσικού προσώπου μετακινήθηκε -προκειμένου να διατηρηθεί- ως συνέπεια της κήρυξής του ως συγγνωστού.

Άρθρο 168

Αίτηση περί απαλλαγής

Ανεξαρτήτως εάν η αίτηση της πτώχευσης υποβάλλεται από τον οφειλέτη (φυσικό πρόσωπο) ή πιστωτή του, ο οφειλέτης υποβάλλει αίτημα περί της απαλλαγής του μετά την παρέλευση δύο ετών από τον χρόνο κήρυξης της πτώχευσης –άλλως μέχρι την περάτωσή της, εάν αυτή επέρχεται νωρίτερα. Η περάτωση μπορεί να επέρχεται νωρίτερα της διετίας στο παράδειγμα της εκποίησης της επιχείρησης ως συνόλου υπό τις περιστάσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 19 σε συνδυασμό προς το άρθρο 164 ΠτΚ ή όταν παύουν οι εργασίες της πτώχευσης λόγω ελλείψεως αναγκαίων χρημάτων ή ευχερώς ρευστοποιήσιμης περιουσίας (άρθρο 166 παρ. 1 ΠτΚ) ή στην υπόθεση που η εξόφληση όλων των πιστωτών κατά κεφάλαιο και τους μέχρι την κήρυξη της πτώχευσης τόκους γίνεται από τον οφειλέτη νωρίτερα της διετίας.

Άρθρο 169

Απόφαση περί απαλλαγής

Το πτωχευτικό δικαστήριο οφείλει να αποφασίζει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα ημερών, επί της υποβληθείσας κατά τα ανωτέρω αίτησης του οφειλέτη περί απαλλαγής και, εφ' όσον τον κρίνει συγγνωστό, να τον απαλλάσσει πλήρως από το υπόλοιπο των απαιτήσεων των πιστωτών που δεν ικανοποιείται από την πτωχευτική περιουσία, εφ' όσον όμως δεν πρόκειται για οφειλές οι οποίες δημιουργήθηκαν από αδίκημα που τελέσθηκε με δόλο ή βαρεία αμέλεια. Το εύρος της απαλλαγής, κατά το περιεχόμενό της, θα ποικίλλει αναλόγως του τρόπου περάτωσης της πτώχευσης: Εάν η πτώχευση περατώνεται συνεπεία εκποίησησεως όλων των στοιχείων του ενεργητικού της κατά το άρθρο 164 -άρα με ένωση των πιστωτών ή με συνολική εκποίηση της επιχείρησης της παραγράφου 2 του άρθρου 19- ο συγγνωστός οφειλέτης απαλλάσσεται κατά το ποσό των απαιτήσεων των πιστωτών που παραμένει ανεξόφλητο με βάση τον πίνακα διανομής. Οσάκις η

πτώχευση περατώνεται με παύση εργασιών λόγω ελλείψεως ενεργητικού, η πλήρης απαλλαγή του συγγνωστού οφειλέτη θα συνεπάγεται την αδυναμία των πιστωτών να αναλαμβάνουν τα ατομικά καταδιωκτικά μέτρα κατ' αυτού -θα καθιστά δηλαδή κατ' εξαίρεσιν ανεφάρμοστο το αποτέλεσμα που κατά τον κανόνα επιφέρει η παύση των εργασιών της πτώχευσης σύμφωνα με την δεύτερη παράγραφο του ισχύοντος άρθρου 166 ΠτΚ. Εάν η πτώχευση περατώνεται λόγω παρόδου δεκαετίας από την έναρξη της ένωσης ή δεκαπενταετίας από την κήρυξή της, η απαλλαγή του οφειλέτη θα είναι πλήρης, διότι το δικαστήριο θα έχει ήδη επιληφθεί της αιτήσεως περί απαλλαγής του οφειλέτη και θα τον έχει απαλλάξει, εφ' όσον τον έχει κρίνει συγγνωστό. Τέλος, στην υπόθεση που η πτώχευση περατώνεται λόγω της πλήρους εξοφλήσεως όλων των πτωχευτικών πιστωτών κατά το κεφάλαιο και τους μέχρι την κήρυξη της πτώχευσης τόκους, ζήτημα απαλλαγής του συγγνωστού οφειλέτη ενδεχομένως θα τίθεται μόνο για το ποσό των τόκων που θα έχουν γεννηθεί κατά την διάρκεια της πτωχευτικής διαδικασίας και που μπορούν να αναζητώνται εκ των υστέρων, μετά την περάτωση της πτώχευσης, στο πλαίσιο της ανάκτησης των ατομικών διώξεων των πιστωτών.

Ιδιαίτερη είναι η ρύθμιση περί απαλλαγής του οφειλέτη, όταν η πτώχευση περατώνεται με την δικαστική επικύρωση του σχεδίου αναδιοργάνωσης: η ευθύνη, την οποίαν ο οφειλέτης θα υπέχει ή δεν θα υπέχει μετά την περάτωση της πτωχευτικής διαδικασίας, μπορεί να συνιστά αντικείμενο ρύθμισης στο σχέδιο (άρθρα 107 και 109 παρ. 1 υπό γ ΠτΚ). Αυτό σημαίνει ότι περιεχόμενο του σχεδίου είναι δυνατόν να αποτελεί είτε η συνέχιση της ευθύνης του οφειλέτη μετά την περάτωση της πτωχευτικής διαδικασίας είτε η απαλλαγή του -είτε πλήρως ή μερικώς, είτε σε συνδυασμό προς τις περιεχόμενες στο σχέδιο λύσεις ή αυτοτελώς, είτε αμέσως ή μετά την πάροδο ορισμένου χρονικού διαστήματος εντός του οποίου ο οφειλέτης θα πρέπει να έχει επιδείξει συνέπεια ως προς την αποπληρωμή των οφειλών. Οι σχετικές προβλέψεις είναι αυτάρκειες και εξαντλούν το ζήτημα της απαλλαγής. Εάν το περιεχόμενο του σχεδίου δεν αναφέρεται στο ζήτημα αυτό, ο οφειλέτης απαλλάσσεται άνευ ετέρου. Και τούτο διότι η συμφωνηθείσα μεταξύ των πιστωτών και του οφειλέτη διαμόρφωση του ύψους των απαιτήσεων με βάση το σχέδιο ισοδυναμεί κατ' ουσίαν με την απαλλαγή του οφειλέτη από το υπόλοιπο των απαιτήσεων που, με βάση τους συμφωνηθέντες όρους του σχεδίου, δεν θα ικανοποιείται από την πτωχευτική περιουσία -εκτός εάν, όπως σημειώθηκε, το σχέδιο ορίζει διαφορετικά. Τυχόν ακύρωση του σχεδίου μετά την επικύρωσή του κατά το άρθρο 127 ΠτΚ συνεπάγεται ότι η απαλλαγή παύει αυτοδικαίως να ισχύει, διότι επίσης αυτοδικαίως επερχόμενη συνέπεια της ακύρωσης είναι η αποδέσμευση των πιστωτών από τους όρους του σχεδίου και η επαναφορά τους στην κατά την κήρυξη της πτώχευσης νομική θέση τους ως προς το ύψος, το είδος, την εξασφάλιση των απαιτήσεών τους κατά του οφειλέτη .

Άρθρο 13

ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός από τα άρθρα 63, 64, 80 και 81 παράγραφος 3, η ισχύς των οποίων αρχίζει από την ενεργοποίηση του Μητρώου διαχειριστών αφερεγγυότητας, που θα καταρτιστεί κατά τις διατάξεις του προεδρικού διατάγματος, το οποίο θα εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 22 της υποπαρ. Γ3 της παρ. Γ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), όπως τελικώς η ανωτέρω παρ. 22 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 51 του ν. 4423/2016 (Α' 182), ύστερα από πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

«ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΗΣ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Γενικά

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις του νομοσχεδίου λαμβάνονται σημαντικά μέτρα για την επιτάχυνση της διοικητικής δίκης και τον εξορθολογισμό των διαδικασιών τόσο στο Συμβούλιο της Επικρατείας όσο και στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια. Παράλληλα, λαμβάνεται μέριμνα για την πληρέστερη και αποτελεσματικότερη προστασία των δικαιωμάτων των διαδίκων.

Οι σημαντικότερες καινοτομίες του νομοσχεδίου είναι οι εξής: Εισάγεται και στο Συμβούλιο της Επικρατείας το έκτακτο ένδικο μέσο της αίτησης επανάληψης της διαδικασίας μετά από καταδικαστική απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (άρθρο 16). Επιχειρείται η εναρμόνιση της παράλληλης πρόβλεψης διοικητικών και ποινικών κυρώσεων για την αυτή πράξη με τη νομολογία του Δικαστηρίου του Στρασβούργου (άρθρο 17). Εισάγεται ο θεσμός της ενδοδικαστικής συμβιβαστικής επίλυσης των διαφορών από αγωγές για απαιτήσεις από διοικητικές συμβάσεις, με σκοπό να επιταχυνθεί σημαντικά η έκδοση εκτελεστού τίτλου για την ικανοποίηση των σχετικών αξιώσεων (άρθρο 23).

Εισάγεται ο θεσμός του εισηγητή δικαστή στις διοικητικές διαφορές ουσίας (πλην των αγωγών), ο οποίος αναμένεται να βελτιώσει και να επιταχύνει την

εκδίκαση των διαφορών, καθώς ο εισηγητής θα έχει τη δυνατότητα να ενεργεί πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης και να την προετοιμάζει καλύτερα (άρθρο 24).

Εξάλλου, στα μέτρα εξορθολογισμού των διαδικασιών περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: Ελαστικοποιούνται οι προϋποθέσεις για την άσκηση έφεσης και αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (άρθρο 15). Εναρμονίζεται η καθ' ύλην αρμοδιότητα των μονομελών πρωτοδικείων στις φορολογικές και τελωνειακές εν γένει διαφορές με βάση το ίδιο χρηματικό όριο που προβλέπεται και για τις λοιπές χρηματικές διαφορές (άρθρο 18). Επιταχύνεται και εξορθολογίζεται η διαδικασία σε συμβούλιο κατά το άρθρο 126Α (άρθρο 22).

Εξορθολογίζεται, με ισόρροπη μέριμνα για τη διασφάλιση των συμφερόντων τόσο του Δημοσίου όσο και των πολιτών, η διαδικασία αναστολής εκτέλεσης στις φορολογικές, τελωνειακές και χρηματικές διαφορές (άρθρο 27). Καθίσταται ευχερέστερη για τον πολίτη και ταχύτερη η χορήγηση του ευεργετήματος πενίας (άρθρο 28).

Τέλος, η μεταβατική ρύθμιση για την κατάργηση των εκκρεμών προ της 31.12.2014 ακυρωτικών υποθέσεων της νομοθεσίας περί αλλοδαπών αναμένεται να αποφορτίσει τα δικαστήρια από σημαντικό αριθμό υποθέσεων οι οποίες θα απορρίπτονταν ως απαράδεκτες (άρθρο 30), ενώ η μεταβατική ρύθμιση για την ανάθεση των «παλαιών» (προ του 2013) υποθέσεων σε προέδρους πρωτοδικών αναμένεται να επιταχύνει σημαντικά την εκκαθάριση των εν λόγω υποθέσεων (άρθρο 31).

Επί των άρθρων

Άρθρο 14

Τροποποίηση γενικών δικονομικών κανόνων

Με την παράγραφο 1 τροποποιείται η παράγραφος 4 του άρθρου 17 του Π.Δ. 18/1989, προκειμένου η υποχρέωση υπογραφής του δικογράφου από δικηγόρο να επεκταθεί και στην υπαλληλική προσφυγή. Η ρύθμιση, η οποία είναι εφαρμοστέα ενώπιον τόσο του Συμβουλίου της Επικρατείας όσο και των διοικητικών εφετείων, δικαιολογείται προεχόντως από την ανάγκη μείζονος προστασίας του προσφεύγοντος, ο οποίος συνήθως δεν διαθέτει τις απαιτούμενες ειδικές γνώσεις, δοθέντος μάλιστα ότι η εκδίκαση της υπαλληλικής προσφυγής γίνεται κατά κύριο λόγο βάσει των δικογράφων και των εγγράφων που έχουν προσκομισθεί (πρβλ. απόφαση ΕΔΔΑ της 6.3.2003, G.L.&S.L. κατά Γαλλίας).

Παράλληλα, διευκολύνεται και το έργο των δικαστηρίων, με την εξέταση δικογράφων που περιέχουν σαφείς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς.

Με την παράγραφο 2 καταργείται, ως συνέπεια της προηγούμενης ρύθμισης, η διάταξη του εδαφίου α' της παραγράφου 5 του άρθρου 17 του Π.Δ.18/1989, που προέβλεπε τη δυνατότητα υπογραφής του δικογράφου της προσφυγής από τον υπάλληλο.

Με την παράγραφο 3 προστίθεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 19 του Π.Δ.18/1989 εδάφιο, με το οποίο παρέχεται στο δικαστήριο η δυνατότητα, αν κρίνει ότι το δικόγραφο του διαδίκου που ηττήθηκε υπερβαίνει σε έκταση το αναγκαίο ενόψει των ζητημάτων που τίθενται μέτρο, να του επιβάλει αυξημένη δικαστική δαπάνη. Με τη ρύθμιση αυτή σκοπείται η αποτροπή της πρακτικής κατάθεσης σχοινοτενών δικογράφων, τα οποία επαυξάνουν τον φόρτο του δικαστή συχνά χωρίς λόγο και οδηγούν έτσι σε επιβράδυνση της απονομής της δικαιοσύνης, ιδίως στην περίπτωση που οι ισχυρισμοί θα μπορούσαν να διατυπωθούν κατά τρόπο συνοπτικότερο χωρίς άσκοπες επαναλήψεις, σύμφωνα άλλωστε και με τα ισχύοντα στους κανονισμούς των διεθνών δικαστηρίων (Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου).

Αντικαθίσταται με την παράγραφο 4 η διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 21 του Π.Δ.18/1989 περί κοινοποιήσεως, σε περίπτωση που η προσφυγή ασκείται από τον υπάλληλο, δεδομένου ότι η υποχρέωση κοινοποίησης στον προσφεύγοντα της πράξης περί ορισμού εισηγητή και δικασίμου δημιουργούσε συχνά δικονομικά ζητήματα λόγω μη ανεύρεσής του, με συνέπεια την καθυστέρηση εκδίκασης της υπόθεσης.

Άρθρο 15

Τροποποίηση διατάξεων περί ενδίκων βοηθημάτων και μέσων

Με την παράγραφο 1 τροποποιείται η παράγραφος 1 του άρθρου 41 του Π.Δ. 18/1989, προκειμένου να προβλεφθεί ότι ως αφετηρία έναρξης της προθεσμίας της υπαλληλικής προσφυγής θεωρείται, πλην της κοινοποίησης, και η πλήρης γνώση από τον προσφεύγοντα της πειθαρχικής απόφασης. Σκοπός της ρύθμισης είναι να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που ανέκυψαν στην πράξη ως προς την εγκυρότητα της κοινοποίησης, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες από τα στοιχεία του φακέλου που προσκομίστηκαν στο δικαστήριο προέκυπτε σαφώς και αναντιλέκτως η πλήρης γνώση της πειθαρχικής απόφασης από τον υπάλληλο (βλ. ΣτΕ 1538/2012).

Με τις παραγράφους 2 και 3 προστίθεται εδάφιο, αντιστοίχως, στις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 53 και της παραγράφου 1 του άρθρου 58 του Π.Δ. 18/1989, όπως ισχύουν μετά το ν. 3900/2010, προκειμένου να προβλεφθεί ότι η προϋπόθεση του παραδεκτού που τίθεται με τις εν λόγω διατάξεις καλύπτεται, εάν μέχρι την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης περιέλθει εγγράφως σε γνώση του δικαστηρίου με πρωτοβουλία του διαδίκου, ακόμη και αν δεν γίνεται επίκλησή της στο εισαγωγικό δικόγραφο, απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου είτε ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου, που είναι αντίθετη προς την προσβαλλόμενη απόφαση. Η ρύθμιση αυτή, με την οποία ελαστικοποιούνται οι ισχύουσες προϋποθέσεις, παρίσταται αναγκαία, δεδομένου ότι, μέχρι στιγμής, δεν υφίσταται διαθέσιμη μια πλήρης και προσιτή βάση δεδομένων με το σύνολο της νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, των

λοιπών ανωτάτων δικαστηρίων, καθώς και των διοικητικών δικαστηρίων της χώρας, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατόν ο διάδικος να γνωρίζει με βεβαιότητα εάν υφίσταται νομολογία αντίθετη προς την προσβαλλόμενη απόφαση.

Με την παράγραφο 4 τροποποιείται η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του ν. 3900/2010, όπως ισχύει, προκειμένου να προβλεφθεί, πρώτον, ότι το αίτημα διαδίκου για εισαγωγή υπόθεσης σε πρότυπη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας υπογράφεται επί ποινή απαραδέκτου από δικηγόρο και, δεύτερον, ότι το προβλεπόμενο για το εν λόγω αίτημα παράβολο καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματος. Η ρύθμιση περί υπογραφής από δικηγόρο κατέστη αναγκαία ενόψει του ότι έχει πολλαπλασιασθεί ο αριθμός των αιτήσεων για πρότυπη δίκη που υπογράφονται από ιδιώτες διαδίκους, οι οποίοι στερούνται συχνά των απαραίτητων νομικών γνώσεων για να θέσουν με ακρίβεια και ενάργεια τα ζητήματα που τίθενται στα πλαίσια του θεσμού αυτού. Περαιτέρω, η προσθήκη περί κατάπτωσης του παραβόλου σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματος αποσκοπεί στο να άρει τη σχετική αμφιβολία που υπήρχε, ενόψει της έλλειψης ρητής πρόβλεψης στη διάταξη.

Άρθρο 16

Αίτηση επανάληψης της διαδικασίας

Με την προτεινόμενη ρύθμιση θεσπίζεται για το Συμβούλιο της Επικρατείας και τα ακυρωτικά διοικητικά εφετεία το έκτακτο ένδικο μέσο της αίτησης επανάληψης της διαδικασίας ενώπιον του δικαστηρίου που εξέδωσε απόφαση, η οποία κρίθηκε με απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ότι παραβιάζει τον δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας ή δικαίωμα που κατοχυρώνεται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Όμοια ρύθμιση προβλέπεται ήδη στο άρθρο 105Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και παρίσταται αναγκαία για τον λόγο της ομοιόμορφης αντιμετώπισης των διοικητικών διαφορών ουσίας με τις ακυρωτικές, και της συμπερίληψης και των αναιρετικών υποθέσεων ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 17

Σχέση της διοικητικής με την πολιτική και την ποινική δίκη

Με την παράγραφο 1 τροποποιείται η παράγραφος 2 του άρθρου 5 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, προκειμένου η δέσμευση των διοικητικών δικαστηρίων από τις αμετάκλητες αποφάσεις των ποινικών δικαστηρίων να

επεκταθεί πέραν από τις καταδικαστικές και στις αθωωτικές αποφάσεις, καθώς και στα αποφαινόμενα να μην γίνει η κατηγορία βουλεύματα που έχουν καταστεί αμετάκλητα (βλ. και απόφαση ΕΔΔΑ της 13.7.2010, Σταυρόπουλος κατά Ελλάδας).

Άρθρο 18

Τροποποίηση του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και συναφών διατάξεων

Με την παράγραφο 2 τροποποιείται η περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, προκειμένου να επανέλθει η καθ' ύλην αρμοδιότητα του μονομελούς διοικητικού πρωτοδικείου για φορολογικές και τελωνειακές εν γένει διαφορές, σε υποθέσεις το αντικείμενο των οποίων δεν υπερβαίνει το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ. Με τη ρύθμιση αυτή εξορθολογίζεται η καθ' ύλην αρμοδιότητα των διοικητικών πρωτοδικείων στις φορολογικές και τελωνειακές διαφορές, οι οποίες υπάγονται στην αρμοδιότητα του μονομελούς διοικητικού πρωτοδικείου με βάση ίδιο χρηματικό όριο που προβλέπεται και για τις λοιπές χρηματικές διαφορές. Στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου υπάγονται οι αντίστοιχες διαφορές με αντικείμενο πάνω από το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ και μέχρι του ποσού των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ, ενώ αυτές των οποίων το αντικείμενο υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ εξακολουθούν να εκδικάζονται από το διοικητικό εφετείο.

Με την παράγραφο 3 προβλέπεται ότι η, κατά την προηγούμενη παράγραφο, μεταβολή της καθ' ύλην αρμοδιότητας για τις φορολογικές και τελωνειακές διαφορές ισχύει και για τις εκκρεμείς υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει ορισθεί δικάσιμος. Έτσι, για όσες υποθέσεις έχει ήδη ορισθεί δικάσιμος κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, θα εφαρμοστεί το νομοθετικό πλαίσιο της καθ' ύλην αρμοδιότητας που ίσχυε κατά το χρόνο ορισμού δικασίμου, προκειμένου να μην ανατρέπεται η πορεία εκδίκασης προσδιορισμένων υποθέσεων, ενώ για όσες δεν θα έχει ορισθεί δικάσιμος κατά την έναρξη ισχύος του νόμου θα τύχουν εφαρμογής οι νέες διατάξεις. Μεταβατική ρύθμιση που να συναρτά την ισχύ νέας διάταξης με κριτήριο το αν κατά την έναρξη ισχύος της έχει ορισθεί δικάσιμος έχει δοκιμαστεί στην πράξη με επιτυχία σε ανάλογο ζήτημα καθ' ύλην αρμοδιότητας με το άρθρο 47 του ν. 4055/2012.

Με την παράγραφο 4 τροποποιείται η περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, προκειμένου να οριστεί ρητά ότι στην αρμοδιότητα του προέδρου πρωτοδικών ανήκουν και οι διαφορές που προκύπτουν από την εφαρμογή των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013. Με τη ρύθμιση αυτή σκοπείται να αντιμετωπιστεί η διχογνωμία που επήλθε στη νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων από το γεγονός ότι μετά τη θέση σε ισχύ του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013) δεν υπήρξε αντίστοιχη

εναρμόνιση του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Ενόψει της ομοιότητας των ρυθμίσεων του άρθρου 46 του ν. 4174/2013 με εκείνες του άρθρου 14 του ν. 2523/1997, καθώς επίσης και του άρθρου 153 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, παρίσταται αναγκαία η ενιαία δικονομική μεταχείριση των εν λόγω κατηγοριών υποθέσεων.

Με την παράγραφο 5 προστίθεται εδάφιο στην παράγραφο 1 του άρθρου 63 του ν. 4174/2013, προκειμένου να προβλεφθεί ότι η υποχρέωση άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής δεν ισχύει στις περιπτώσεις των διαφορών που υπάγονται στην αρμοδιότητα του προέδρου πρωτοδικών κατά την περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Στην αρμοδιότητα του προέδρου πρωτοδικών υπήχθησαν, με το άρθρο 13 του ν. 3900/2010, μια σειρά από φορολογικές και τελωνειακές διαφορές, των οποίων η φύση απαιτεί άμεση και ταχεία επίλυση. Με τη ρύθμιση αυτή πράγματι επιτεύχθηκε σύντομος χρόνος εκδίκασης των ανωτέρω υποθέσεων, που κατά μέσο όρο ανέρχεται σε τρεις (3) μήνες από την κατάθεση των σχετικών προσφυγών. Με το άρθρο 63 του ν. 4174/2013, όμως, οι εν λόγω διαφορές υπήχθησαν στην υποχρέωση άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής προτού αχθούν προς δικαστική επίλυση, ρύθμιση η οποία επιμήκυνε το συνολικό χρόνο που απαιτείται για την επίλυσή τους. Προκειμένου να διατηρηθεί το όφελος που έχει επιτευχθεί από την ως άνω ταχεία δικαστική επίλυση των εν λόγω υποθέσεων, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι τα ζητήματα που αναφύονται σε αυτές είναι κυρίως νομικά, εξυπηρετώντας παράλληλα και τον σκοπό αποσυμφόρησης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, κρίνεται σκόπιμη η απ' ευθείας υπαγωγή τους σε δικαστική κρίση, χωρίς να διέρχονται το στάδιο της ενδικοφανούς προσφυγής που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 4174/2013. Η ταχεία επίλυση των διαφορών αυτών (που προκύπτουν ενδεικτικά, από την άρνηση χορήγησης αποδεικτικού ή βεβαίωσης ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο ή τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, από την προσωρινή παύση λειτουργίας καταστήματος, γραφείου, εργοστασίου, εργαστηρίου και γενικά επαγγελματικής εγκατάστασης επιτηδευματία, από την άρνηση θεώρησης φορολογικών βιβλίων και στοιχείων, λόγω μη εκπληρώσεως ληξιπρόθεσμων και απαιτητών οφειλών, από την αναστολή λειτουργίας επαγγελματικών εγκαταστάσεων επιτηδευματιών καθώς και την αφαίρεση πινακίδων και αδειών κυκλοφορίας μεταφορικών μέσων, από την απαγόρευση προς τις αρμόδιες δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες να παραλαμβάνουν δηλώσεις ή να χορηγούν βεβαιώσεις ή πιστοποιητικά που απαιτούνται κατά τις κείμενες διατάξεις και ζητούνται από τον παραβάτη για την κατάρτιση συμβολαιογραφικών πράξεων μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων, κ.ο.κ.), είναι επιβεβλημένη κατά το άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος και αποβλέπει στην ενίσχυση και διασφάλιση των προϋποθέσεων άσκησης της οικονομικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας και

την άμεση άρση της αβεβαιότητας ως προς τη συνέχιση ή μη της λειτουργίας των επιχειρήσεων.

Άρθρο 19

Τροποποίηση διατάξεων για την εξαίρεση δικαστών

Με την παράγραφο 1 αντικαθίσταται το περί εξαιρέσεως δικαστών άρθρο 17 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Η προτεινόμενη ρύθμιση, η οποία εναρμονίζεται με την αντίστοιχη του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, αποβλέπει στη θέση φραγμών στην καταχρηστική άσκηση αιτήσεων περί εξαιρέσεως δικαστών, οι οποίες έχουν ως μοναδικό σκοπό την παρέλκυση της διοικητικής δίκης.

Με την παράγραφο 2 τροποποιείται η παράγραφος 3 του άρθρου 19 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, προκειμένου να προβλεφθεί ότι το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει τις κυρώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 42 του Κώδικα (χρηματική ποινή έως 1.500 ευρώ), αν κρίνει ότι οι προβληθέντες λόγοι εξαίρεσης είναι απαράδεκτοι.

Άρθρο 20

Τροποποίηση του άρθρου 27 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Με το άρθρο 20 αυξάνεται στα 1.500 ευρώ (από 590 ευρώ) το όριο των χρηματικών διαφορών (συμπεριλαμβανομένων και των χρηματικών φορολογικών εν γένει διαφορών) στις οποίες οι διάδικοι, οι νόμιμοι αντιπρόσωποι και οι εκπρόσωποί τους θα μπορούν να διενεργούν τις διαδικαστικές πράξεις και να παρίστανται κατά τη συζήτηση χωρίς δικαστικούς πληρεξούσιους. Η ρύθμιση κρίνεται σκόπιμη μετά πάροδο δεκαέξι περίπου ετών από την έναρξη ισχύος του Κώδικα και δεδομένης της μεταβολής των εν γένει κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών.

Άρθρο 21

Τροποποίηση των άρθρων 126 και 128 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Με την παράγραφο 1 του άρθρου καταργείται, για λόγους επιτάχυνσης και οικονομίας της δίκης, η επί ποινή απαραδέκτου προϋπόθεση επίδοσης επικυρωμένου αντιγράφου του δικογράφου της προσφυγής στην αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη ή που, παρά το νόμο, παρέλειψε την έκδοσή της μέσα σε προθεσμία είκοσι ημερών από τη λήξη της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής, δεδομένου ότι η κοινοποίηση αυτού γίνεται υποχρεωτικά από τη γραμματεία του δικαστηρίου. Για τους ίδιους λόγους η ρύθμιση καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς δίκες.

Με την παράγραφο 2 εναρμονίζεται το άρθρο 128 με την προηγούμενη ρύθμιση και τα δικόγραφα όλων των υποθέσεων που κατατέθηκαν επιδίδονται, με

επιμέλεια της γραμματείας, σε εκείνους έναντι των οποίων στρέφονται, εξήντα τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο, ώστε να είναι εφικτή η προετοιμασία των σχετικών φακέλων. Η υποχρέωση αυτή δεν δυσχεραίνει τη φορολογική διοίκηση, η οποία έχει ήδη έτοιμο φυσικό και ηλεκτρονικό φάκελο ενόψει της προηγούμενης άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής.

Άρθρο 22

Τροποποίηση του άρθρου 126Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Με την παράγραφο 1 προστίθεται εδάφιο στην παράγραφο 3 του άρθρου 126Α, προκειμένου να προβλεφθεί ότι δυνατότητα πρότασης για παραπομπή της υπόθεσης σε συμβούλιο, στις περιπτώσεις που συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παραγράφων 1 και 2, έχει και ο εισηγητής δικαστής. Η ρύθμιση αυτή κρίνεται αναγκαία ενόψει της εισαγωγής, με το άρθρο 24 του παρόντος νομοσχεδίου, του θεσμού του εισηγητή δικαστή, προκειμένου να έχει και αυτός, λόγω της γνώσης της δικογραφίας, τη δυνατότητα να προτείνει παραπομπή της υπόθεσης σε συμβούλιο.

Με την παράγραφο 2 τροποποιείται η παράγραφος 5 του άρθρου 126Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, προκειμένου να καταργηθεί η υποχρέωση αποστολής φακέλου από τη Διοίκηση στις υποθέσεις σε συμβούλιο, πλην των περιπτώσεων όπου το δικαστήριο την κρίνει αναγκαία. Δεδομένου ότι η αποστολή του φακέλου από τη Διοίκηση στο δικαστήριο δημιουργεί μια χρονοβόρα διαδικασία στις υποθέσεις σε συμβούλιο, η οποία δεν είναι απαραίτητη όταν το ένδικο βοήθημα ή μέσο είναι προδήλως απαράδεκτο ή νόμω αβάσιμο, κρίνεται σκόπιμη η προτεινόμενη ρύθμιση, ώστε να μην απαιτείται να αναμένει χωρίς λόγο το δικαστήριο την αποστολή του φακέλου στις συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Με την παράγραφο 3 αντικαθίσταται η παράγραφος 6 του άρθρου 126Α, προκειμένου να οριστεί η καταβολή αυξημένου παραβόλου (στο τριπλάσιο του κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 277 παραβόλου για την προσφυγή) για την εισαγωγή στο ακροατήριο υποθέσεων που έχουν εισαχθεί με το ένδικο βοήθημα της αγωγής, μετά την έκδοση απόφασης με τη διαδικασία του άρθρου 126Α. Τούτο, καθόσον για την άσκηση αγωγής δεν προβλέπεται γενικώς η καταβολή παραβόλου και, επομένως, δεν προκύπτει το πολλαπλάσιο ποσό που απαιτείται για την επαναφορά της υπόθεσης μετά την έκδοση απόφασης με τη διαδικασία του άρθρου 126Α. Η πρόβλεψη υποχρέωσης καταβολής παραβόλου στη συγκεκριμένη περίπτωση κρίνεται επιβεβλημένη και για το ένδικο βοήθημα της αγωγής, προς αποτροπή της άσκοπης επαναφοράς υποθέσεων επί των οποίων έχει ήδη προηγηθεί δικαστική κρίση με διαδικασία σε συμβούλιο (κατά το άρθρο 126Α), επιλέγεται δε για την αγωγή το παράβολο που θα ισχύει κάθε φορά για το ένδικο βοήθημα της προσφυγής.

Με την παράγραφο 4 προστίθεται παράγραφος 10 στο άρθρο 126Α, προκειμένου να προβλεφθεί η δυνατότητα παραπομπής στο αρμόδιο δικαστήριο

υποθέσεων που έχουν εισαχθεί αναρμοδίως και με πράξη του προέδρου του συμβουλίου διεύθυνσης ή του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο. Σκοπός της ρύθμισης είναι να αποφεύγεται η πιο χρονοβόρα διαδικασία εισαγωγής των υποθέσεων αυτών σε συμβούλιο.

Άρθρο 23

Εισαγωγή της ενδοδικαστικής συμβιβαστικής επίλυσης διαφορών

Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού εισάγεται ο θεσμός της ενδοδικαστικής συμβιβαστικής επίλυσης των διοικητικών διαφορών ουσίας, ύστερα από την άσκηση αγωγής στα διοικητικά εφετεία. Ο νέος αυτός θεσμός, έχοντας ως πηγή έμπνευσης μεταξύ άλλων και το άρθρο 10 της Οδηγίας 2011/7/ΕΕ «για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές», που μεταφέρθηκε στην εσωτερική έννομη τάξη με την υποπαράγραφο Ζ.10 της παραγράφου Ζ' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), αποβλέπει στην επιτάχυνση της διαδικασίας, προκειμένου να επιτευχθεί η επίλυση των ως άνω διαφορών σε σύντομο χρόνο.

Με την παράγραφο 2 προβλέπεται ότι η εφαρμογή των διατάξεων του νέου άρθρου 126B καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς υποθέσεις, δηλαδή ακόμη και εκείνες για τις οποίες έχει ορισθεί δικάσιμος κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου.

Άρθρο 24

Εισαγωγή του θεσμού του εισηγητή δικαστή σε διαφορές ουσίας

Με το άρθρο 24 εισάγεται σε διαφορές ουσίας ο θεσμός του εισηγητή δικαστή. Η εισαγωγή του θεσμού είναι αναγκαία για τη βελτίωση της απονομής της διοικητικής δικαιοσύνης και για την επιτάχυνση της δίκης, δεδομένου ότι η υπόθεση θα προετοιμάζεται καλύτερα, ο εισηγητής δικαστής κατά τη συζήτηση της υπόθεσης θα γνωρίζει τη διαφορά, αλλά και θα μπορεί να ενεργεί πριν από τη συζήτηση ώστε να προσκομίζεται εγκαίρως ο διοικητικός φάκελος και κάθε άλλο κρίσιμο στοιχείο.

Ειδικότερα, με την παράγραφο 1 προστίθεται παράγραφος 3 στο άρθρο 127 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, με την οποία τίθεται το πλαίσιο του ορισμού του εισηγητή δικαστή. Ο εισηγητής ορίζεται, τόσο για τις υποθέσεις τριμελούς όσο και μονομελούς σύνθεσης, από τον δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο ή τον πρόεδρο του τμήματος, ενώ παρέχεται η δυνατότητα αντικατάστασής του σε περίπτωση κωλύματος. Εισηγητής δεν θα ορίζεται στις αγωγές (επομένως, ούτε και στα ένδικα μέσα κατά αποφάσεων επί αγωγών), λόγω της φύσης του συγκεκριμένου ενδίκου βοηθήματος και ιδίως ενόψει του ότι ο ενάγων έχει την πρωτοβουλία για τη συγκέντρωση του αποδεικτικού υλικού. Όταν σωρεύονται στο ίδιο δικόγραφο περισσότερα ένδικα βοηθήματα ή μέσα κατά το

άρθρο 124, εισηγητής θα ορίζεται εφόσον τούτο απαιτείται για ένα έστω από τα ένδικα βοηθήματα ή μέσα που σωρεύονται.

Με την παράγραφο 2 προστίθεται νέο άρθρο 128Α με τίτλο «Καθήκοντα εισηγητή», με το οποίο ορίζονται τα καθήκοντα του εισηγητή δικαστή. Η συνεργασία του εισηγητή δικαστή με τον δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο ή τον πρόεδρο του τμήματος κρίνεται απαραίτητη, επειδή στις διαφορές ουσίας στα διοικητικά δικαστήρια δεν υπάρχει δυνατότητα εφαρμογής ανάλογης ρύθμισης με αυτή του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 20 του Π.Δ. 18/1989 περί ορισμού βοηθού εισηγητή. Η εν λόγω συνεργασία θα αφορά αποκλειστικά το στάδιο της συγκέντρωσης των στοιχείων της δικογραφίας και ως εκ τούτου κρίνεται απαραίτητη όχι μόνο για τις υποθέσεις τριμελούς σύνθεσης αλλά και για τις αντίστοιχες μονομελούς. Ο εισηγητής θα μπορεί να επικοινωνεί με τους διαδίκους και να ζητά από αυτούς να προσκομίσουν στοιχεία που λείπουν ή είναι οπωσδήποτε χρήσιμα, ενώ οι αρχές στις οποίες θα απευθύνεται θα έχουν την υποχρέωση να αποστέλλουν τα στοιχεία και τις πληροφορίες που τους ζητούνται.

Ενόψει των ιδιαιτεροτήτων των διαφορών ουσίας, αλλά και για λόγους συναρτώμενους με το στόχο της επιτάχυνσης κρίνεται σκόπιμο να μην συντάσσεται σε κάθε περίπτωση από τον εισηγητή έκθεση. Υποχρέωση σύνταξης έκθεσης υπάρχει μόνο στην περίπτωση κατά την οποία, κατά την κρίση του εισηγητή, ανακύπτουν ζητήματα που ερευνώνται αυτεπαγγέλτως. Στην περίπτωση αυτή, η έκθεση περιορίζεται αποκλειστικά στην παράθεση των αυτεπαγγέλτως ερευνώμενων ζητημάτων. Με αυτόν τον τρόπο, χωρίς να αναλώνεται ο εισηγητής με το ιστορικό της διαφοράς και με όλα τα ζητήματα που έχουν τεθεί από τους διαδίκους, καλύπτεται η απαίτηση να μην αιφνιδιάζεται ο διάδικος όταν ανακύπτουν ζητήματα που ερευνώνται αυτεπαγγέλτως και επηρεάζουν την υπόθεση, ενώ υπηρετείται ο στόχος της επιτάχυνσης, αφού αποφεύγεται η αναγκαία προς άρση των συνεπειών του εν λόγω αιφνιδιασμού αναβολή της υπόθεσης, δεδομένου ότι κατά τη νομολογία τόσο του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όσο και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αρχή της εκατέρωθεν ακρόασης συνεπάγεται, κατά γενικό κανόνα, το δικαίωμα των διαδίκων να λάβουν γνώση και να αναπτύξουν τις παρατηρήσεις τους επί νομικών ισχυρισμών που ο δικαστής λαμβάνει αυτεπαγγέλτως υπόψη και στους οποίους προτίθεται να στηρίξει την απόφασή του (βλ. ιδίως ΔΕΕ C-89/08), σε περίπτωση δε εξέτασης αυτεπαγγέλτως ερευνώμενου λόγου το δικαστήριο οφείλει να αναβάλει την υπόθεση (βλ. και απόφαση ΕΔΔΑ της 7.6.2001, Kress κατά Γαλλίας). Σε περίπτωση κατά την οποία ανακύπτουν, κατά την κρίση του εισηγητή, ζητήματα που ερευνώνται αυτεπαγγέλτως, η εισήγηση επισυνάπτεται στον φάκελο το αργότερο τρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στους διαδίκους να λαμβάνουν γνώση. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης κατάθεσης της έκθεσης ο διάδικος δύναται να ζητήσει αναβολή.

Με την παράγραφο 3 τροποποιείται η παράγραφος 2 του άρθρου 129 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, προκειμένου να οριστεί η προθεσμία για τη διαβίβαση στο δικαστήριο του διοικητικού φακέλου σε τριάντα ημέρες τουλάχιστον πριν από τη δικάσιμο. Σκοπός της ρύθμισης αυτής είναι να καταστούν ομοιόμορφες οι διατάξεις που ορίζουν την προθεσμία διαβίβασης του διοικητικού φακέλου στη δίκη ουσίας και στην ακυρωτική δίκη, καθόσον δεν υφίσταται δικαιολογητικός λόγος διαφοροποίησης, πολύ δε περισσότερο μετά την εισαγωγή και στη δίκη ουσίας του θεσμού του εισηγητή δικαστή.

Με την παράγραφο 4 τροποποιείται η παράγραφος 2 του άρθρου 133 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, προκειμένου να οριστεί, πρώτον, ότι, σε περίπτωση που συντάσσεται έκθεση κατά το άρθρο 128Α, η συζήτηση αρχίζει με την ανάγνωση από τον εισηγητή της έκθεσής του και, δεύτερον, ότι η δήλωση παράστασης από πληρεξούσιο του Δημοσίου ή ν.π.δ.δ. δεν έχει καμία δικονομική συνέπεια, αν δεν διαβιβαστεί εμπρόθεσμα στο δικαστήριο ο διοικητικός φάκελος. Με την πρώτη ρύθμιση σκοπείται να τεθεί σαφώς το σημείο της συνεδρίασης κατά το οποίο θα αναγιγνώσκεται η έκθεση του εισηγητή, όταν θα υπάρχει σχετική υποχρέωση. Με τη δεύτερη ρύθμιση σκοπείται η αντιμετώπιση του φαινομένου, η Διοίκηση να υποβάλει στο δικαστήριο δήλωση παράστασης ακόμη και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν έχει αποστείλει τον διοικητικό φάκελο με τα στοιχεία της υπόθεσης και την έκθεση των απόψεών της. Ενόψει της ανάγκης για επιτάχυνση, η εν λόγω ρύθμιση έχει τη μορφή πίεσης προς τη Διοίκηση, προκειμένου να διαβιβάσει, και μάλιστα εμπρόθεσμα, τον διοικητικό φάκελο.

Με την παράγραφο 5 προβλέπεται ότι οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει ορισθεί δικάσιμος. Με τη ρύθμιση αυτή σκοπείται να εξασφαλιστεί η ομαλή εισαγωγή του νέου θεσμού στα διοικητικά δικαστήρια και να αποφευχθούν αναβολές υποθέσεων για τις οποίες δεν υπήρχε δυνατότητα ορισμού εισηγητή, διότι ο χρόνος συζήτησής τους βρίσκεται πολύ κοντά στον χρόνο δημοσίευσης του παρόντος νόμου.

Άρθρο 25

Τροποποίηση του άρθρου 142 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Με τη ρύθμιση του άρθρου 25 τροποποιείται η παράγραφος 2 του άρθρου 142 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, προκειμένου να προβλεφθεί ότι η δίκη καταργείται πριν ορισθεί δικάσιμος και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες έχει εκλείψει το αντικείμενο της δίκης.

Άρθρο 26

Τροποποίηση του άρθρου 194 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Με το άρθρο 26 τροποποιείται η παράγραφος 1 του άρθρου 194 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και προβλέπεται ότι το δικαιολογημένο ή μη της πέραν του

οκταμήνου καθυστέρησης στη δημοσίευση των αποφάσεων ερευνά, αντί του Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Επιθεώρησης, ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Η ρύθμιση αυτή, η οποία δεν ενέχει από μόνη της πειθαρχική χροιά, θα συμβάλει αποφασιστικά στην επιτάχυνση της διαδικασίας ανασυζήτησης των υποθέσεων, σε περίπτωση αδικαιολόγητης καθυστέρησης στη δημοσίευση των αποφάσεων. Τούτο, διότι ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων μπορεί να εκτιμά άμεσα το δικαιολογημένο ή μη της καθυστέρησης, στο πλαίσιο της επεξεργασίας των στοιχείων που διαθέτει αυτοτελώς, σχετικά με την κίνηση των εργασιών των δικαστικών λειτουργιών των διοικητικών δικαστηρίων της χώρας (βλ. άρθρο 29 περ. δ' του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών), ώστε η κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 194 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας απονομή της δικαιοσύνης να καθίσταται αποτελεσματική για τους διαδίκους. Εξυπακούεται, άλλωστε, ότι η θεσμική θέση του Γενικού Επιτρόπου διασφαλίζει την ορθολογική χρήση των ανωτέρω στοιχείων για τον σκοπό αυτό.

Άρθρο 27

Τροποποίηση του άρθρου 202 και κατάργηση του άρθρου 209Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Με την παράγραφο 1 τροποποιείται η παράγραφος 2 του άρθρου 202 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, προκειμένου να προβλεφθεί ότι στις χρηματικές διαφορές, περιλαμβανομένων των φορολογικών και τελωνειακών, το δικαστήριο μπορεί με την απόφαση αναστολής να ορίσει ότι το ανασταλτικό αποτέλεσμα δεν καταλαμβάνει τη λήψη ενός ή περισσότερων αναγκαστικών μέτρων είσπραξης ή διοικητικών μέτρων για τον εξαναγκασμό ή τη διασφάλιση της είσπραξης της οφειλής επί συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων του αιτούντος. Με τη ρύθμιση αυτή αντιμετωπίζονται τα προβλήματα που ανέκυψαν συνεπεία της διατύπωσης της διάταξης της παραγράφου 2, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 34 του ν. 3900/2010, καθόσον παρέμενε ασαφές ως προς τι διαφοροποιείται η εξουσία που παρέχεται στο δικαστήριο με την παράγραφο 1 (αναστολή της προσβαλλόμενης πράξης καθ' εαυτή) από την αντίστοιχη της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου. Η νέα ρύθμιση επιτρέπει καταρχήν τη χορήγηση αναστολής της πράξης καθεαυτή και επί των συγκεκριμένων κατηγοριών διαφορών, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό ότι το δικαστήριο δεν εμποδίζεται να ικανοποιήσει πλήρως το αίτημα προσωρινής δικαστικής προστασίας σε όσες περιπτώσεις η στάθμιση αγαθών επιτάσσει το πλήρες ανασταλτικό αποτέλεσμα της οικείας διοικητικής πράξης. Ο εξορθολογισμός που επέρχεται με τη νέα ρύθμιση παρίσταται αναγκαίος, δεδομένου ότι στην περίπτωση αντίστροφου αιτήματος από μέρους της Διοίκησης (άμεση εκτέλεση πράξης φορολογικής ή τελωνειακής αρχής η οποία αναστέλλεται μερικώς ή στο σύνολο της λόγω άσκησης προσφυγής) η εξουσία του δικαστηρίου είναι πλήρης

(άρθρο 205Α). Προς άμβλυση των συνεπειών που επιφέρει η αποδοχή της αίτησης αναστολής σε σχέση με την εκτελεστότητα της διοικητικής πράξης, παρέχεται στο δικαστήριο η δυνατότητα, είτε αυτεπαγγέλτως είτε με αίτημα της Διοίκησης, να ορίσει ότι το ανασταλτικό αποτέλεσμα δεν καταλαμβάνει τη λήψη ενός ή περισσότερων αναγκαστικών μέτρων είσπραξης ή διοικητικών μέτρων για τον εξαναγκασμό ή τη διασφάλιση της είσπραξης της οφειλής, επί συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων του αιτούντος, όπως ιδίως ακίνητα του αιτούντος, κινητά και απαιτήσεις αυτού εις χείρας τρίτων, κ.ά. Η εξαίρεση από το ανασταλτικό αποτέλεσμα διατάσσεται είτε κατόπιν σχετικού αιτήματος της Διοίκησης είτε και αυτεπαγγέλτως, όταν από τα στοιχεία της δικογραφίας (π.χ. δήλωση παγκοσμίου εισοδήματος) προκύπτουν περιουσιακά στοιχεία για τα οποία, κατά την κρίση του δικαστηρίου, η λήψη των ανωτέρω μέτρων δεν συνεπάγεται ανεπανόρθωτη βλάβη του αιτούντος. Το δικαστήριο σε κάθε περίπτωση έχει την ευχέρεια, βάσει της αρχής της μέριμνας του δικαστηρίου για την πρόοδο της δίκης (άρθρο 33 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας), να λαμβάνει όλα τα πρόσφορα μέτρα για τη διακρίβωση της αλήθειας και συνεπώς μπορεί να διατάξει τον αιτούντα να προσκομίσει τα στοιχεία εκείνα από τα οποία, κατά την κρίση του, θα προκύπτει αν συντρέχει λόγος εφαρμογής της ρύθμισης για την εν λόγω εξαίρεση.

Με την παράγραφο 2 προστίθεται παράγραφος 6 στο άρθρο 202 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, με το οποίο ορίζεται ότι, σε περίπτωση χορήγησης αναστολής, η υπόθεση προσδιορίζεται κατά προτεραιότητα, εντός έτους από τη δημοσίευση της απόφασης αναστολής και, στις φορολογικές και τελωνειακές διαφορές, εντός έξι μηνών. Με τη ρύθμιση αυτή λαμβάνεται μέριμνα, σε κάθε περίπτωση χορήγησης ανασταλτικού αποτελέσματος, μερικού ή ολικού, και ειδικά στις φορολογικές, τελωνειακές και τις διαφορές με χρηματικό αντικείμενο, ώστε να μην παρατείνεται για μεγάλο χρονικό διάστημα η αβεβαιότητα ως προς την εκτελεστότητα της διοικητικής πράξης.

Με την παράγραφο 3 καταργείται το άρθρο 209Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που είχε προστεθεί με το άρθρο 38 του ν. 3900/2010. Με τη ρύθμιση αίρεται ο περιορισμός της δυνατότητας προβολής λόγων αναστολής εκτέλεσης δικαστικής απόφασης ειδικά στις φορολογικές και τελωνειακές διαφορές και, για λόγους διεύρυνσης του δικαιώματος προσωρινής δικαστικής προστασίας του πολίτη, η περίπτωση του αιτήματος αναστολής εκτέλεσης δικαστικής απόφασης αντιμετωπίζεται ομοιόμορφα, από άποψη εξουσίας του δικαστηρίου, με την αντίστοιχη περίπτωση του αιτήματος αναστολής εκτέλεσης διοικητικής πράξης.

Άρθρο 28

Τροποποίηση του άρθρου 276 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Με το άρθρο 28 τροποποιούνται οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 276 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Με τις νέες ρυθμίσεις

εξυπηρετείται η βασική αρχή της ταχύτητας που διέπει εξ ορισμού τη διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων για την παροχή του ευεργετήματος πενίας, καθώς οι αιτήσεις αυτές στο εξής θα εξετάζονται όχι μόνο από τους προέδρους των τριμελών συμβουλίων διεύθυνσης ή τους διευθύνοντες προέδρους των δικαστηρίων, αλλά και από τους αναπληρωτές τους ή από τους οριζόμενους από αυτούς προέδρους, ενώ παράλληλα διασφαλίζεται η ορθολογική χρήση της εν λόγω δυνατότητας από τους διαδίκους.

Άρθρο 29

Τροποποίηση του άρθρου 277 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Με το άρθρο 29 τροποποιείται η παράγραφος 3 του άρθρου 277 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, προκειμένου να προβλεφθεί ότι, στις χρηματικού περιεχομένου φορολογικές και εν γένει τελωνειακές διαφορές, ως αντικείμενο της διαφοράς θεωρείται, επί προσβολής πλειόνων συναφών πράξεων με κοινή προσφυγή, το άθροισμα της διαφοράς του κύριου φόρου, δασμού, τέλους ή προστίμου. Όπως έχει κριθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας, η κατά τις διατάξεις του άρθρου 277 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας υποχρέωση καταβολής αναλογικού παραβόλου, ως προϋπόθεση του παραδεκτού της προσφυγής, στις χρηματικού αντικειμένου φορολογικές και τελωνειακές, εν γένει, διαφορές, συνιστά θεμιτό περιορισμό του δικαιώματος ένδικης προστασίας, ενόψει του σκοπού της πρόβλεψής του (αποτροπή άσκησης απερίσκεπτων και αστήρικτων ενδίκων βοηθημάτων) και του παράλληλου καθορισμού ανωτάτου ορίου παραβόλου δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Η νέα ρύθμιση αποβλέπει στη διατήρηση του ανωτάτου ορίου του παραβόλου και επί προσβολής πλειόνων συναφών πράξεων της ανωτέρω κατηγορίας διαφορών, με κοινή προσφυγή, εφόσον στην περίπτωση αυτή εξυπηρετείται η οικονομία της δίκης και προστατεύεται ο πυρήνας του δικαιώματος δικαστικής προστασίας, υπό την τρέχουσα, μάλιστα, συγκυρία της οικονομικής κρίσης που διέρχεται η χώρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΗΣ

Άρθρο 30

Αρμοδιότητα για υποθέσεις προ του 2013

Με τη μεταβατική ρύθμιση του άρθρου 30 ορίζεται ότι εκκρεμή ένδικα βοηθήματα των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, αρμοδιότητας μονομελούς διοικητικού πρωτοδικείου, τα οποία ασκήθηκαν μέχρι 31.12.2012, χωρίς να έχει ορισθεί δικάσιμος, εκδικάζονται

σε πρώτο βαθμό από πρόεδρο πρωτοδικών και σε δεύτερο βαθμό από εφέτη μονομελούς διοικητικού εφετείου. Η ρύθμιση αυτή υπαγορεύεται από την ανάγκη επιτάχυνσης της απονομής της διοικητικής δικαιοσύνης από τα μονομελή διοικητικά πρωτοδικεία, όπου έχουν συσσωρευτεί 55.000 ένδικα βοηθήματα, επί σειρά ετών, αφού τα οικεία εισαγωγικά δικόγραφα έχουν κατατεθεί κατά το χρονικό διάστημα των ετών 2002 έως 2012. Βάσει δε του προβλεπόμενου, στους οικείους κανονισμούς εσωτερικής υπηρεσίας, αριθμού εκδικαζόμενων, κατά μήνα, υποθέσεων, εκτιμάται ότι οι ανωτέρω εκκρεμείς υποθέσεις θα έχουν διεκπεραιωθεί σε διάστημα που κυμαίνεται (αναλόγως της συνολικής επιβάρυνσης κάθε δικαστηρίου και του αριθμού των προέδρων πρωτοδικών που υπηρετούν σε αυτό) από 10 έως 30 μήνες. Παράλληλα, οι πρωτοδικές θα εκδικάζουν, ως μονομελείς σχηματισμοί, τις υποθέσεις που τα εισαγωγικά τους δικόγραφα έχουν κατατεθεί από το έτος 2013 και εντεύθεν, αποφορτιζόμενοι, εν πολλοίς, από τις ανωτέρω «παλαιές» υποθέσεις.

Άρθρο 31

Μετατροπή θέσεων Κλάδου ΔΕ Δακτυλογράφων – Χειριστών ΗΥ

Με την προτεινόμενη ρύθμιση μετατρέπονται θέσεις του Κλάδου ΔΕ Δακτυλογράφων δεδομένου ότι ήδη με τον ν. 4055/2012, ο οποίος αντικατέστησε την παράγραφο 3 του άρθρου 189 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, ορίστηκε ότι ο δικαστής παραδίδει το πρωτότυπο της απόφασης σε ηλεκτρονική μορφή. Συνεπώς, δεν απαιτείται πλέον καθαρογραφή των σχεδίων αποφάσεων, γεγονός που αποτελούσε το κύριο αντικείμενο απασχόλησης των δακτυλογράφων. Με τα δεδομένα αυτά, λαμβάνοντας υπόψη ότι συντρέχει επιτακτική ανάγκη τόσο η Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας όσο και τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια να στελεχωθούν με γραμματειακό προσωπικό εξειδικευμένο προκειμένου να διασφαλισθεί η καλή λειτουργία και η πλήρης ανάπτυξη του νέου «Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Υποθέσεων Διοικητικών Δικαστηρίων», η διενέργεια των διαδικαστικών πράξεων που προβλέπονται από τις ισχύουσες δικονομικές διατάξεις, καθώς και η ουσιαστική επικουρία του έργου του δικαστή, όπως ισχύει σήμερα στα περισσότερα ευρωπαϊκά δικαστικά συστήματα, κρίνεται σκόπιμο να επανακαθορισθεί ο αριθμός των οργανικών θέσεων των κλάδων και ειδικοτήτων για τον τομέα των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, στην κατεύθυνση μετατροπής ενός αριθμού κενών οργανικών θέσεων Κλάδου ΔΕ Δακτυλογράφων, σε θέσεις άλλων κλάδων και ειδικοτήτων από τους προβλεπόμενους στο άρθρο 18 του ν. 2812/2000 (Α' 67). Ειδικότερα, οι υπηρετούντες σήμερα δικαστικοί λειτουργοί στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας και στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια ανέρχονται σε 929 έναντι 937 οργανικών θέσεων. Στις παραπάνω δικαστικές υπηρεσίες υφίστανται σήμερα: α) 659 οργανικές θέσεις Κλάδου Γραμματέων (κατηγορίας ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ), εκ των οποίων καλυμμένες είναι οι 511 και παραμένουν

κενές 147 οργανικές θέσεις, β) 124 οργανικές θέσεις κλάδου ΔΕ Δακτυλογράφων (ήδη Κλάδου ΔΕ Δακτυλογράφων - Χειριστών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών), εκ των οποίων καλυμμένες είναι οι 10 και παραμένουν κενές 114 οργανικές θέσεις, γ) 207 οργανικές θέσεις Κλάδου Επιμελητών, εκ των οποίων καλυμμένες είναι οι 60 και παραμένουν κενές 147 οργανικές θέσεις και δ) 19 οργανικές θέσεις Κλάδου Πληροφορικής, οι οποίες παραμένουν όλες κενές. Από τις πιο πάνω κενές οργανικές θέσεις των συγκεκριμένων κλάδων, επίκειται η πλήρωση 115 θέσεων Κλάδου ΠΕ Γραμματέων (58 από τον διαγωνισμό του 1998, 57 και 3 ΑΜΕΑ από υπό εξέλιξη προκήρυξη) και 57 θέσεων Κλάδου ΔΕ Δακτυλογράφων (από τον διαγωνισμό του 1998).

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

«ΠΑΡΑΒΟΛΑ ΚΑΙ ΤΕΛΗ ΕΝΔΙΚΩΝ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ, ΕΝΔΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ»

Γενικά

Το παρόν μέρος περιλαμβάνει ρυθμίσεις για τον εξορθολογισμό των δικαστικών τελών, δηλαδή την εύρεση του σημείου ισορροπίας ανάμεσα στους περισσότερους στόχους που συνδέονται με τη χρήση τους, όπως η αποφυγή της άσκησης καταχρηστικών ή όλως αβασίμων ενδίκων μέσων ή βοηθημάτων, η κάλυψη λειτουργικών δαπανών της δικαιοσύνης, χωρίς παράλληλα να παρεμποδίζεται ουσιωδώς το δικαίωμα παροχής δικαστικής προστασίας για τον πολίτη ως βασική συνταγματική αρχή (άρθρο 20 Συντ.), καθώς και ρυθμίσεις για την αύξηση της διαφάνειας στον σχετικό τομέα.

Η τρέχουσα δυσμενής οικονομική κατάσταση της μεγάλης πλειοψηφίας των πολιτών, συνεπάγεται ότι το ύψος των παραβόλων και δικαστικών τελών που τίθενται ως προϋποθέσεις για την άσκηση ενδίκου βοηθήματος ή μέσου και για τη διενέργεια άλλων διαδικαστικών πράξεων επαρκεί για την ικανοποίηση του στόχου της αποτροπής των καταχρηστικών ενδίκων βοηθημάτων/μέσων. Επομένως, με ορίζοντα άλλες πτυχές της αποτελεσματικής λειτουργίας της δικαιοσύνης, ο εξορθολογισμός των οικονομικών επιβαρύνσεων επικεντρώνεται στην ανακατανομή των επιβαλλόμενων δικαστικών παραβόλων και τελών, ώστε να προσαρμόζεται ιδίως προς την κλιμάκωση των βαθμών από τους οποίους διέρχεται η δικαστική κρίση (πρωτοβάθμιο δικαστήριο, εφετείο, ακυρωτικό δικαστήριο), προς το είδος και το αίτημα του ασκούμενου ενδίκου βοηθήματος ή μέσου, ιδίως με το αν με αυτό επιδιώκεται η καταψήφιση χρηματικής απαίτησης και αναλογικά προς το ύψος αυτής. Ιδιαίτερα, ελήφθη υπόψη ότι κατ' εξαίρεση θα πρέπει να αυξηθεί η προστασία από δαπανήματα που επιβάλλονται έναντι ευάλωτων κατηγοριών των

πολιτών, όπως οι εργαζόμενοι (υποθέσεις εργατικών διαφορών), ανεξάρτητα αν αυτά έχουν καταψηφιστικό χαρακτήρα.

Ειδικότερα, νομοθετείται η μείωση των παραβόλων για την άσκηση έφεσης κατά αποφάσεων Ειρηνοδικείου και Μονομελούς Πρωτοδικείου και για άσκηση ανακοπής ερημοδικίας ενώ αυξάνονται τα παράβολα για την άσκηση αίτησης αναίρεσης και αναψηλάφησης. Επιπλέον, προβλέπεται η κατάργηση της υποχρέωσης καταβολής δικαστικού ενσήμου επί αναγνωριστικών αγωγών, η οποία ως είχε τεθεί παράλληλα με αντίστοιχη επιβάρυνση επί των καταψηφιστικών αγωγών έθετε την προβληματική σχετικά με τη συνταγματικότητά της [βλ. και ΑΠ 675/2010, ΠΠρΑθ 4557/2014, ΠΠρΠατρ 104/2014, ΜΠρΧαν 3/2013]. Σε αυτήν την κατεύθυνση, αξιοποιήθηκε ιδιαίτερος η ενδεδειγμένη μελέτη του ζητήματος από την Επιτροπή Γερμανικών Αποζημιώσεων σε σχέση με την καταβολή δικαστικού ενσήμου στις αναγνωριστικές αγωγές αποζημίωσης θυμάτων των Κατοχικών Δυνάμεων (1941-1945). Ομοίως, νομοθετείται και η μείωση του καταβλητέου επί εργατικών διαφορών δικαστικού ενσήμου, επί αγωγών δηλαδή με καταψηφιστικό αίτημα και για ποσό που προβλέπεται τέτοιο.

Τέλος, παράλληλα, λαμβάνεται πρόνοια για τη διαφύλαξη των εσόδων του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) από το οποίο χρηματοδοτείται ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη στρατηγικών στον τομέα της Δικαιοσύνης, με ειδικές ρυθμίσεις σε ξεχωριστό κεφάλαιο για τη διασφάλιση των πόρων του. Στο πλαίσιο αυτό νομοθετείται η επιλεκτική αύξηση της αξίας της εισφοράς υπέρ ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. (μεγαρόσημα), η επιβάρυνση των παραβόλων στις διαδικασίες των ακυρωτικών δικαστηρίων και η επιβολή παραβόλου για τη χορήγηση αναβολής ενώπιον τόσο των πολιτικών όσο και των διοικητικών δικαστηρίων. Με το τελευταίο μέτρο επιδιώκεται περαιτέρω η επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης, χωρίς την προσφυγή σε μια οριζόντια, γενική οικονομική επιβάρυνση επί των εισαγωγικών της δίκης ενδίκων βοηθημάτων. Το μέτρο αυτό έχει σε κάθε περίπτωση διπλή λειτουργία: αφενός εξισορροπητική ως προς τα έξοδα που δημιουργούνται από την εν λόγω διαδικαστική πράξη που οδηγεί στη διατήρηση των υποθέσεων σε εκκρεμότητα και στην επιβάρυνση της λειτουργίας των δικαστικών θεσμών, και αφετέρου προληπτική ως προς την υποβολή παρελκυστικών αιτημάτων αναβολής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΒΟΛΩΝ, ΤΕΛΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Α. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Άρθρο 33

Κατάργηση δικαστικού ενσήμου στις αναγνωριστικές αγωγές

Με την παράγραφο 1 επανέρχεται στην αρχική της διατύπωση η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 7 του ν.δ. 1544/1942 (Α' 189), πριν τις διαδοχικές τροποποιήσεις της από το άρθρο 70 του ν. 3994/2011 (Α' 165) και το άρθρο 21 του ν. 4055/2012 (Α'51), ούτως ώστε να εξαιρείται πλέον το σύνολο των αναγνωριστικών αγωγών από την υποχρέωση καταβολής δικαστικού ενσήμου. Η ρύθμιση αυτή έρχεται να αποκαταστήσει την έννοια της διαφοροποίησης μεταξύ καταψηφιστικών και αναγνωριστικών αγωγών καθώς η καταβολή δικαστικού ενσήμου συνδέεται με την εκτελεστότητα, και υπό την έννοια αυτή παρίσταται εύλογο να μην επιβαρύνεται με αυτό η αναγνωριστική αγωγή, στο μέτρο που δεν άγει σε εκτελεστό τίτλο.

Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι η ρύθμιση της παραγράφου 1 καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς αναγνωριστικές αγωγές, καθώς και όσες αγωγές μετατραπούν σε αναγνωριστικές μετά την έναρξη ισχύος του νόμου, ακόμα και αν αυτές είχαν αρχικά ασκηθεί ως καταψηφιστικές. Η ρύθμιση αυτή τίθεται για λόγους ίσης μεταχείρισης, καθώς η καταψηφιστική αγωγή που τρέπεται σε αναγνωριστική παράγει τις ίδιες έννομες συνέπειες σαν να είχε ασκηθεί ως αναγνωριστική εξ αρχής.

Άρθρο 34

Μεταρρύθμιση δικαστικού ενσήμου στις καταψηφιστικές αγωγές των εργατικών διαφορών

Με την παράγραφο 1 προστίθεται δεύτερο εδάφιο στο άρθρο 71 του Εισαγωγικού Νόμου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, το οποίο ορίζει ότι στις περιπτώσεις εργατικών διαφορών για τις οποίες προβλέπεται υποχρέωση καταβολής δικαστικού ενσήμου, αυτό καθορίζεται σε ποσοστό τέσσερα τοις χιλίοις (4%) επί του ύψους της αξίωσης, ανεξαρτήτως αν αυτή επιδιώκεται δικαστικώς με αγωγή ή άλλο δικόγραφο που υποβάλλεται σε οποιοδήποτε ελληνικό δικαστήριο. Κατά συνέπεια, πέρα από την ήδη υφιστάμενη απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής δικαστικού ενσήμου για εργατικές υποθέσεις καθ' ύλην αρμοδιότητας του ειρηνοδικείου, αυτό μειώνεται στο μισό και για όλες τις υπόλοιπες καταψηφιστικές αγωγές των εργατικών διαφορών. Η ρύθμιση παρίσταται αναγκαία καθώς, λόγω της οικονομικής κρίσης, πολύ συχνά πλέον οι εργαζόμενοι υποχρεώνονται σε δικαστική διεκδίκηση των αξιώσεών τους, έχοντας ήδη περιέλθει σε δυσχερή οικονομική θέση, καθώς η διεκδίκηση αυτή αφορά τους ίδιους τους πόρους διαβίωσής τους.

Άρθρο 35

Τροποποιήσεις διατάξεων σχετικά με τα παράβολα και τα τέλη στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Με την παράγραφο 1 προστίθεται παράγραφος 3 στο άρθρο 241 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, με την οποία εισάγεται υποχρέωση του διαδίκου να καταθέτει στο Δικαστήριο παράβολο υπέρ του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., ως προϋπόθεση για τη χορήγηση αναβολής κατόπιν αιτήματός του, σε κάθε περίπτωση που αφορά το συγκεκριμένο λόγο αναβολής πλην της αποχής των δικηγόρων. Η ρύθμιση αυτή παρίσταται αναγκαία, δεδομένου ότι μεγάλος όγκος των υποθέσεων που σήμερα εκκρεμούν ενώπιον της δικαιοσύνης προέρχεται από αναβολές υποθέσεων. Αυτό έχει ως συνέπεια τόσο τη δαπάνη πόρων του δικαστικού συστήματος όσο και την αύξηση της εκκρεμότητας και άρα των καθυστερήσεων στην απονομή δικαιοσύνης. Εκτιμάται ότι η εισαγωγή του εν λόγω παραβόλου, το οποίο είναι κλιμακούμενο ανάλογα με τη βαθμίδα της δικαιοσύνης και ανέρχεται σε ποσό τέτοιο που δεν καθιστά απαγορευτική την πρόσβαση σε αυτή, θα λειτουργήσει καταρχάς αποτρεπτικά για την υποβολή αιτημάτων αναβολής, περιορίζοντάς τα στην πράξη στα υπαγορευόμενα από επιτακτικούς λόγους ανωτέρας βίας, ενώ σε κάθε περίπτωση θα αποκαταστήσει εν μέρει τους δαπανώμενους πόρους, προκειμένου για την ενίσχυση της λειτουργίας της.

Με την παράγραφο 2 αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 495 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, αναφορικά με τα ποσά των παραβόλων που κατατίθενται στο δικαστήριο για την άσκηση των ενδίκων μέσων της έφεσης, της αναίρεσης και της αναψηλάφησης. Η εκτίμηση που διαπνέει την εισαγόμενη ρύθμιση είναι ότι, αν και η υποχρέωση καταβολής παραβόλου για την άσκηση ενδίκου μέσου είναι καταρχήν ένα πρόσφορο μέτρο για την αποτροπή της άσκησης προδήλως αβάσιμων ένδικων βοηθημάτων, είναι ωστόσο δυσανάλογη η ομοιόμορφη επιβάρυνση της άσκησης όλων των ενδίκων μέσων κάθε κατηγορίας με παράβολο ενιαίας αξίας. Για το λόγο αυτό, κρίνεται σκοπιμότερο, σύμφωνα και με το πνεύμα της προηγούμενης παραγράφου η αξία του παραβόλου να κλιμακώνεται, αναλόγως του ενδίκου μέσου και του δικαστηρίου στο οποίο αυτό υποβάλλεται.

Με την παράγραφο 3 αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 505 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, η οποία αφορά το παράβολο που προκαταβάλλεται κατά την άσκηση ανακοπής ερημοδικίας. Με την εισαγόμενη ρύθμιση, το ποσό του παραβόλου ερημοδικίας αναπροσαρμόζεται κατά τρόπο ώστε να κάθε φορά να ανταποκρίνεται στη βαθμίδα του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται το ένδικο μέσο. Το παράβολο κατατίθεται επί ποινή απαραδέκτου του ενδίκου μέσου, ενώ επιστρέφεται στον ανακόπτοντα ακόμα και σε περίπτωση μερικής νίκης του. Τέλος, παρέχεται ειδικότερη εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την αναπροσαρμογή του ύψους του ποσού του παραβόλου.

Με την παράγραφο 4 προστίθενται εδάφια δ' και ε' στο άρθρο 575 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, με τα οποία, κατ' αναλογία της ρύθμισης της πρώτης

παραγράφου του παρόντος άρθρου, προκειμένου να χορηγηθεί αναβολή της συζήτησης του ενδίκου μέσου της αναιρέσεως, κατόπιν αιτήματος διαδίκου, αυτός υποχρεούται να καταθέσει παράβολο υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ).

Β. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Άρθρο 36

Τροποποιήσεις στο π.δ. 18/1989

Με την παράγραφο 1 προστίθεται παράγραφος 5 στο άρθρο 33 του Π.Δ. 18/1989, με την οποία, κατ' αναλογία της πρώτης παραγράφου του άρθρου 3 του παρόντος νομοθετήματος, προκειμένου να χορηγηθεί αναβολή της συζήτησης των υποθέσεων που εκδικάζονται σύμφωνα με τη δικονομία του Π.Δ. 18/1989, απαιτείται η κατάθεση παραβόλου υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων.

Με την παράγραφο 2 αντικαθίστανται τα εδάφια α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 36 του Π.Δ. 18/1989 και αναπροσαρμόζονται τα παράβολα άσκησης των ενδίκων βοηθημάτων και μέσων που διέπονται από τη δικονομία του Π.Δ. 18/1989, ανάλογα με το είδος του ενδίκου βοηθήματος ή μέσου, τους βαθμούς δικαιοδοσίας που έχει διέλθει η ένδικη διαφορά, καθώς και τα δικαιώματα των διαδίκων που διακυβεύονται. Σκοπός της αναπροσαρμογής αυτής είναι η αποτελεσματική δικαστική προστασία σύμφωνα με το Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ αλλά και ο εξορθολογισμός του κόστους πρόσβασης στη δικαιοσύνη.

Άρθρο 37

Τροποποιήσεις στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Με την παράγραφο 1 αντικαθίσταται το εδάφιο α' της παραγράφου 2 του άρθρου 42 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, και αναπροσαρμόζεται το πλαίσιο της χρηματικής ποινής που επιβάλλει το δικαστήριο, σε περίπτωση που ο ιδιώτης διάδικος, ο νόμιμος αντιπρόσωπος ή ο εκπρόσωπος ή ο δικαστικός πληρεξούσιός του, παραβιάσουν την υποχρέωση, που επιβάλλεται με την παράγραφο 1 του άρθρου 42 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Με την παράγραφο 2 αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 93 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Με την προτεινόμενη ρύθμιση, σε περίπτωση άσκησης έφεσης σε χρηματικού αντικειμένου φορολογικές και τελωνειακές εν γένει διαφορές, μειώνεται από πενήντα τοις εκατό (50%) σε είκοσι τοις εκατό (20%) το ποσοστό του οφειλόμενου, σύμφωνα με την εκκαλούμενη απόφαση, κύριου

φόρου, δασμού ή τέλους εν γένει, που πρέπει να καταβληθεί έως την ημερομηνία της αρχικής δικασίμου, επί ποινή απαραδέκτου της έφεσης. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία για την εξισορρόπηση μεταξύ της διευκόλυνσης της πρόσβασης του διαδίκου στο δεύτερο βαθμό δικαστικής κρίσης, της αποτροπής άσκησης προδήλως αβάσιμων ενδίκων μέσων και του δημοσίου συμφέροντος για την ταχεία είσπραξη των οφειλόμενων χρηματικών ποσών, στο μέτρο που αυτά έχουν ήδη επιδικαστεί με οριστική δικαστική απόφαση.

Με την παράγραφο 3 προστίθεται εδάφιο γ' στην παράγραφο 3 του άρθρου 135 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, κατ' αναλογία της ρύθμισης της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος νομοθετήματος, με το οποίο εισάγεται, ως προϋπόθεση για τη χορήγηση αναβολής με αίτημα του διαδίκου, η υποχρέωση κατάθεσης παραβόλου υπέρ του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ..

Με την παράγραφο 4 αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 277 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και αναπροσαρμόζονται τα παράβολα που κατατίθενται ως προϋπόθεση του παραδεκτού των ένδικων βοηθημάτων και μέσων, πάντοτε αναλόγως του είδους του είδους αυτών και της βαθμίδας του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνονται.

Με την παράγραφο 5 αντικαθίστανται τα εδάφια α' και β' της παραγράφου 3 του άρθρου 277 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, αναφορικά με το παράβολο της προσφυγής, της έφεσης και της αντέφεσης στις χρηματικού περιεχομένου φορολογικές και τελωνειακές εν γένει διαφορές. Το παράβολο αυτό, το οποίο ορίζεται κατ' εξαίρεση σε ποσοστό επί του αντικειμένου της διαφοράς αντί παγίου ποσού, αναπροσαρμόζεται τόσο ως προς το ποσοστό όσο και ως προς το ανώτατο ποσό στο οποίο μπορεί να ανέρχεται. Σε κάθε δε περίπτωση, διατηρείται η υφιστάμενη ρύθμιση σύμφωνα με την οποία προκαταβάλλεται παράβολο μόνο μέχρι του ποσού των 3.000 ευρώ, τυχόν δε επιπλέον οφειλόμενο καταλογίζεται με την οριστική απόφαση του δικαστηρίου επί της προσφυγής ή της έφεσης, εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, εφόσον δηλαδή ηττήθηκε ο διάδικος.

Με την παράγραφο 6 προστίθεται παράγραφος 12 στο άρθρο 277 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, σύμφωνα με την οποία, οι ρυθμίσεις των παραγράφων 9 και 10 του ίδιου άρθρου, που ορίζουν τα της κατάπτωσης του παραβόλου, δεν εφαρμόζονται στο παράβολο που κατατίθεται προκειμένου να χορηγηθεί από το δικαστήριο αναβολή με αίτημα διαδίκου, σύμφωνα με το άρθρο 135 παρ. 3 εδάφιο γ'. Το παράβολο αυτό καταπίπτει πάντοτε υπέρ εκείνου για τον οποίο έχει εκδοθεί. Η πρόβλεψη αυτή συνάδει με τον αυτοτελή χαρακτήρα της αναβλητικής απόφασης σε σχέση με την οριστική απόφαση με την οποία τέμνεται η διαφορά.

Άρθρο 38

Τροποποιήσεις στον ν. 4129/2013

Με το άρθρο αυτό αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 73 του νόμου 4129/2013 (Α' 52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο», που αφορά τα παράβολα που κατατίθενται ως προϋπόθεση του παραδεκτού στις δίκες ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Με την προτεινόμενη διάταξη αναπροσαρμόζονται τα παράβολα προκειμένου να αποτραπεί η καταχρηστική άσκηση ενδίκων βοηθημάτων και μέσων. Τέλος, παρέχεται ειδικότερη εξουσιοδότηση προς τους Υπουργούς Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για αναπροσαρμογή των ποσών ή των ποσοστών των ως άνω παραβόλων.

Άρθρο 39

Τροποποίηση στο άρθρο 45 παρ. 2 ν. 3959/2011 (Προστασία Ελεύθερου Ανταγωνισμού)

Με το άρθρο αυτό τροποποιείται η παράγραφος 2 του άρθρου 45 ν. 3959/2011, και αναπροσαρμόζεται το ύψος του παραβόλου που καταβάλλεται για τα ένδικα βοηθήματα και μέσα που ασκούνται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Η αναπροσαρμογή αυτή λαμβάνει υπόψη αφενός την ανάγκη να τίθεται ένα αποτελεσματικό φίλτρο στην άσκηση καταχρηστικών ενδίκων βοηθημάτων και μέσων κατά των πράξεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού, και αφετέρου την ανάγκη για αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων των ιδιωτών.

Γ. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Άρθρο 40

Τροποποιήσεις παραβόλων και τελών στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Με την παράγραφο 1 εισάγεται η υποχρέωση κατάθεσης παραβόλου ποσού πενήντα (50) ευρώ, ως προϋπόθεση του παραδεκτού της αίτησης εξαίρεσης δικαστικών προσώπων. Κατά αυτόν τον τρόπο αποτρέπονται οι απερίσκεπτες και καταχρηστικές αιτήσεις εξαίρεσης, χωρίς ωστόσο να καθίσταται αδύνατη η πρόσβαση του αιτούντος στη συγκεκριμένη διαδικασία. Εξάλλου, το παράβολο επιστρέφεται στον αιτούντα εφόσον η αίτηση γίνει ολικά ή μερικά δεκτή.

Με την παράγραφο 2 το παράβολο της μήνυσης μειώνεται στο ποσό των εβδομήντα (70) ευρώ, ώστε να διευκολυνθεί, αφενός, η πρόσβαση των πολιτών

στην ποινική δικαιοσύνη αλλά και να διατηρηθεί, αφετέρου, ένα φίλτρο στην υποβολή απερίσκεπτων και καταχρηστικών μηνύσεων.

Με την παράγραφο 3 ομοίως, το ποσό του παραβόλου, που κατατίθεται ως προϋπόθεση του παραδεκτού για την υποβολή έγκλησης για τα απολύτως κατ' έγκληση διωκόμενα εγκλήματα, μειώνεται κατά το ήμισυ. Στα εγκλήματα για τα οποία δεν απαιτείται κατάθεση παραβόλου προστίθενται και τα ρατσιστικά εγκλήματα.

Με την παράγραφο 4 ομοίως, το ποσό του παραβόλου που κατατίθεται ως προϋπόθεση του παραδεκτού για την υποβολή προσφυγής εκ μέρους του εγκαλούντος μειώνεται στο ποσό των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ.

Με την παράγραφο 5 το τέλος που καταβάλλεται ως προϋπόθεση του παραδεκτού για την παράσταση πολιτικής αγωγής μειώνεται στο ποσό των σαράντα (40) ευρώ,

Με την παράγραφο 6 εισάγεται η υποχρέωση κατάθεσης παραβόλου ποσού πενήντα (50) ευρώ, ως προϋπόθεση του παραδεκτού της αίτησης εξαίρεσης πραγματογνώμονα. Το παράβολο επιστρέφεται στον αιτούντα εφόσον η αίτηση γίνει ολικά ή μερικά δεκτή. Η προσθήκη της υποχρέωσης αυτής κρίθηκε αναγκαία, προκειμένου να αποτρέπονται οι απερίσκεπτες και καταχρηστικές αιτήσεις εξαίρεσης, χωρίς ωστόσο να καθίσταται αδύνατη η πρόσβαση του αιτούντος στη συγκεκριμένη διαδικασία.

Με την παράγραφο 7 το παράβολο για την υποβολή προσφυγής εκ μέρους του κατηγορουμένου κατά της απευθείας κλήσης του στο ακροατήριο μειώνεται στο ποσό των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ.

Άρθρο 41

Τροποποιήσεις χρηματικών ποινών και προστίμων στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Με την παράγραφο 1 αναπροσαρμόζεται το ύψος της χρηματικής ποινής που επιβάλλεται όταν απορριφθεί αίτηση εξαίρεσης κατά δικαστικών προσώπων και αποδειχθούν εντελώς ψευδείς οι προβαλλόμενοι λόγοι εξαίρεσης. Συγκεκριμένα, η επιβαλλόμενη χρηματική ποινή ορίζεται πλέον σε ποσό μεταξύ πενήντα (50) και διακοσίων πενήντα (250) ευρώ, έναντι ποσού μεταξύ δώδεκα (12) και εκατόν είκοσι (120) ευρώ. Η αναπροσαρμογή αυτή κρίθηκε αναγκαία για την αποτελεσματικότητα της ρύθμισης, καθώς είναι η πρώτη μετά από τριακονταετή ισχύ του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (μεσολάβησε μόνο η μετατροπή των ποσών σε ευρώ).

Με την παράγραφο 2, ομοίως, αναπροσαρμόζεται το ύψος του προστίμου που επιβάλλεται όταν ανακαλυφθεί στο ακροατήριο παράβαση σχετική με τις επιδόσεις. Συγκεκριμένα, το επιβαλλόμενο πρόστιμο ορίζεται πλέον σε ποσό μεταξύ πενήντα (50) και εκατόν πενήντα (150) ευρώ, έναντι ποσού μεταξύ πέντε ευρώ και ενενήντα λεπτών (5,90) και πενήντα εννέα (59) ευρώ.

Με την παράγραφο 3, ομοίως, αναπροσαρμόζεται το ύψος του προστίμου που επιβάλλεται στον αμελή πραγματογνώμονα. Συγκεκριμένα, το επιβαλλόμενο πρόστιμο ορίζεται πλέον σε ποσό μεταξύ τριάντα (30) και εκατόν πενήντα (150) ευρώ, έναντι ποσού μεταξύ δύο ευρώ και ενενήντα λεπτών (2,90) και πενήντα εννέα (59) ευρώ.

Με την παράγραφο 4, ομοίως, αναπροσαρμόζεται το ύψος του προστίμου που επιβάλλεται στις περιπτώσεις λιπομαρτυρίας κατά την ανάκριση. Συγκεκριμένα, το επιβαλλόμενο πρόστιμο ορίζεται πλέον σε ποσό μεταξύ είκοσι (20) και εκατό (100) ευρώ, έναντι ποσού μεταξύ πενήντα εννέα λεπτών του ευρώ (0,59) και πέντε ευρώ και ενενήντα λεπτών (5,90).

Με την παράγραφο 5, ομοίως, αναπροσαρμόζονται τα πρόστιμα που επιβάλλονται στις περιπτώσεις λιπομαρτυρίας στο ακροατήριο. Συγκεκριμένα: α) Εάν ο μάρτυρας ή πραγματογνώμονας κλητεύθηκε σε μονομελές δικαστήριο που δικάζει πλημμελήματα, το επιβαλλόμενο πρόστιμο ορίζεται πλέον σε ποσό μεταξύ σαράντα (40) ευρώ και ογδόντα πέντε (85) ευρώ, έναντι του έως τώρα ισχύοντος ποσού μεταξύ δεκαπέντε (15) ευρώ και πενήντα εννέα (59) ευρώ, β) εάν ο μάρτυρας ή πραγματογνώμονας κλητεύθηκε σε πολυμελές δικαστήριο που δικάζει πλημμελήματα, το επιβαλλόμενο πρόστιμο ορίζεται πλέον σε ποσό μεταξύ πενήντα (50) ευρώ και εκατόν ογδόντα (180) ευρώ, έναντι του έως τώρα ισχύοντος ποσού μεταξύ είκοσι εννέα (29) ευρώ και εκατόν είκοσι (120) ευρώ και γ) για κάθε άλλο δικαστήριο, το επιβαλλόμενο πρόστιμο ορίζεται πλέον σε ποσό μεταξύ ογδόντα πέντε (85) ευρώ και διακοσίων τριάντα (230) ευρώ, έναντι του έως τώρα ισχύοντος ποσού μεταξύ πενήντα εννέα (59) ευρώ και εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

Δ. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΟΥ ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

Άρθρο 42

Διασφάλιση πόρων ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

Με την παράγραφο 1 αυξάνεται η προβλεπόμενη εισφορά υπέρ του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., από ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) επί του εκάστοτε καταβαλλόμενου ποσού λόγω δικαστικού ενσήμου. Η αύξηση αυτή, αποσκοπεί στην εξασφάλιση επαρκών πόρων στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. για την πραγματοποίηση των καταστατικών σκοπών του. Με την ίδια παράγραφο, παρέχεται ειδικότερη εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Δικαιοσύνης, Διαφάνειας

και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, και Οικονομικών να τροποποιούν με κοινή τους απόφαση το εισφερόμενο υπέρ του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. ποσοστό επί του δικαστικού ενσήμου, με σκοπό την αναπροσαρμογή των πόρων του ταμείου για την κατά τα ανωτέρω διασφάλιση της πραγματοποίησης της αποστολής του.

Με την παράγραφο 2 αναπροσαρμόζονται στην πλειοψηφία τους οι αξίες των μεγαροσήμων που προβλέπονται για κάθε παράσταση δικηγόρου στο Δικαστήριο ή οποιαδήποτε Πολιτική ή Δικαστική Αρχή, καθώς και σε κάθε αίτηση ή υπόμνημα κάθε τύπου, που υποβάλλεται σε οποιαδήποτε Υπηρεσία αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Δικηγορικούς ή Συμβολαιογραφικούς Συλλόγους ή Συλλόγους Δικαστικών Επιμελητών, πλην των αιτήσεων για έκδοση πιστοποιητικών Ποινικού Μητρώου. Οι αιτήσεις και τα υπομνήματα των απόρων κρατουμένων υποβάλλονται ατελώς, Οι ανωτέρω αναπροσαρμογές κρίθηκαν αναγκαίες στα πλαίσια της ανάγκης διασφάλισης των πόρων του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. Λήφθηκε σε κάθε περίπτωση μέριμνα, μέσω εξορθολογισμένων αυξήσεων των λοιπών μεγαροσήμων, για τη διατήρηση αμετάβλητης της αξίας τους στις παραστάσεις ενώπιον Ειρηνοδικείων και Πταισματοδικείων, δηλαδή για διαφορές χαμηλού οικονομικού αντικειμένου και ποινικά αδικήματα χαμηλής απαξίας, καθώς και για τη χορήγηση αντιγράφων και πιστοποιητικών, ώστε να είναι κατά το δυνατόν μικρότερη η επιβάρυνση της καθημερινότητας του πολίτη.

Με την παράγραφο 3 προβλέπεται ότι το παράβολο που κατατίθεται από το διάδικο ενώπιον κάθε δικαστηρίου κατά την υποβολή αιτήματος αναβολής, λογίζεται ως εισφορά υπέρ του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

Με την παράγραφο 4 προβλέπεται ότι οι ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΒΟΛΑ

Άρθρο 43

Με την παράγραφο 1 προβλέπεται η υποχρέωση σύστασης νομοπαρασκευαστικής επιτροπής που αναλαμβάνει την κωδικοποίηση της νομοθεσίας για τα δικαστικά τέλη, τα παράβολα και, εν γένει, τη δικαστική δαπάνη ως προς όλες τις διαδικασίες όλων των δικαιοδοσιών, καθώς και η σύσταση μόνιμη Ομάδα Εργασίας με σκοπό τη λήψη περαιτέρω μέτρων που απαιτούνται για την απλοποίηση και ενοποίηση της νομοθεσίας που αφορά τις σχετικές δαπάνες. Με τις

ρυθμίσεις αυτές, επιτυγχάνεται, σε πρώτο χρόνο, η πλήρης διαφάνεια σε σχέση με τα δικαστικά τέλη και παράβολα, και σε δεύτερο χρόνο, ο διαρκής εξορθολογισμός της σχετικής νομοθεσίας.

Με τις παραγράφους 2 και 3 προβλέπεται η διαδικτυακή παρουσίαση του κόστους των δικαστικών τελών, παραβόλων, μεγαροσήμων και λοιπών δαπανών ανά διαδικασία και είδος ενδίκου βοηθήματος ή μέσου ή διαδικαστικής πράξης, καθώς και η διαδικασία διαρκούς επικαιροποίησης του ανωτέρω πίνακα. Υποχρέωση αναδημοσίευσης του πίνακα αυτού, με τις εκάστοτε ενημερώσεις του, ανατίθεται και στους Δικηγορικούς Συλλόγους και τις Δικαστικές Αρχές της χώρας, που τηρούν ιστοχώρους. Με τις ανωτέρω ρυθμίσεις, γίνεται ακόμα ένα βήμα στην κατεύθυνση της διαφάνειας ως προς τις ανωτέρω δαπάνες, αλλά και στη διευκόλυνση της καθημερινότητας τόσο των ασκούντων νομικά επαγγέλματα, όσο και του πολίτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 44 Μεταβατικές Διατάξεις

Με το άρθρο προβλέπεται ότι οι ρυθμίσεις του νόμου καταλαμβάνουν τα ένδικα βοηθήματα, ένδικα μέσα, αιτήσεις κ.α. δικόγραφα που υποβάλλονται μετά την έναρξη ισχύος του, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεών του.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Άρθρο 46 Κατάργηση του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου “Ινστιτούτο Κρητικού Δικαίου

Με το παρόν άρθρο υλοποιείται η μεταρρυθμιστική δράση 10 για το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όπως αυτή οριστικοποιήθηκε από το Κυβερνητικό Συμβούλιο Μεταρρύθμισης κατά τη συνεδρίασή του την 14.2.2013. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται η κατάργηση του

νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου "Ινστιτούτο Κρητικού Δικαίου" (Ι.Κ.Δ.), το οποίο συστάθηκε με τον ν. 1999/1991 (Α' 206) και η μεταφορά των δραστηριοτήτων και των αντικειμένων του στον Δικηγορικό Σύλλογο Χανίων. Με τις εν λόγω διατάξεις ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τις απαιτήσεις και υποχρεώσεις, την κινητή περιουσία, τα ταμειακά υπόλοιπα και τα υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών του καταργούμενου νομικού προσώπου, καθώς και τη μεταφορά του προσωπικού του στον Δικηγορικό Σύλλογο Χανίων.

Άρθρο 47

Τροποποιήσεις του νόμου για την παροχή νομικής βοήθειας

Η προτεινόμενη διάταξη καθίσταται απαραίτητη προκειμένου να υποβάλλονται τα δικαιολογητικά απευθείας στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., για την άμεση εκκαθάριση και την έκδοση των σχετικών χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής στους δικαιούχους.

Άρθρο 48

Τροποποιήσεις του Κώδικα Δικηγόρων

Αναφορικά με τις παραγράφους 1 και 2, η προτεινόμενη προσθήκη στην υφιστάμενη διάταξη του άρθρου 20 του ν. 4194/2013, των γραμματέων των Επιτροπών και Ομάδων που ασχολούνται με τη διεξαγωγή του διαγωνισμού δικηγόρων, κρίνεται αναγκαία προκειμένου να υπάρχει δυνατότητα αποζημίωσής τους, όπως ισχύει και για τα μέλη των εν λόγω Επιτροπών και Ομάδων. Άλλωστε η συμμετοχή τους είναι απαραίτητη για την ομαλή διεξαγωγή του διαγωνισμού και προβλέπεται ρητώς στην 67514οικ/14-9-2015 «Τρόπος διενέργειας διαγωνισμού υποψήφιων δικηγόρων» (Β' 2014) απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Σημειώνεται ότι η διεξαγωγή του διαγωνισμού πραγματοποιείται σαββατοκύριακα και σε ώρες εκτός ωραρίου εργασίας. Πρέπει να επισημανθεί ότι η δαπάνη που θα προκληθεί δεν βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, καθώς τα έξοδα του διαγωνισμού καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τα παράβολα που καταβάλλουν οι συμμετέχοντες στον διαγωνισμό.

Άρθρο 49

Τροποποιήσεις του Κώδικα Συμβολαιογράφων και κατάργηση της παρ. 6 του άρθρου 10 του ν.δ. 3082/1954

Η προτεινόμενη διάταξη κρίνεται αναγκαία προκειμένου να αποσαφηνιστεί πλήρως το καθεστώς μετάθεσης των συμβολαιογράφων. Ήδη από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 2, 18 και 28 του Κώδικα Συμβολαιογράφων συνάγεται

ότι η μετάθεση των συμβολαιογράφων εντός της ίδιας ειρηνοδικειακής περιφέρειας δεν είναι δυνατή, παρά μόνο μεταβολή της έδρας του υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 2.

Η προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 2 κρίνεται σκόπιμη δεδομένου ότι από την έναρξη ισχύος του ν.δ. 3082/1954 παρατείνεται συνεχώς η προθεσμία της παραγράφου 6 του άρθρου 10 αυτού, προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία μηχανοργάνωσης του αρμόδιου Τμήματος του Πρωτοδικείου Αθηνών. Εφ' όσον αυτή ολοκληρωθεί μπορεί η εν λόγω διάταξη να τεθεί εκ νέου σε εφαρμογή.

Άρθρο 50

Τροποποιήσεις του ν. 4412/2016 (Α' 147) για τις δημόσιες συμβάσεις

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 379 του ν. 4412/2016 κρίνονται αναγκαίες προκειμένου η έναρξη ισχύος των διατάξεων που ρυθμίζουν το νέο σύστημα προδικαστικής προστασίας στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων να συσχετισθεί με τον χρόνο συγκρότησης της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (άρθρα 345 επ.)

Άρθρο 51

Τροποποιήσεις του ν.δ. 1017/1971 (Α' 209) για το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

Με την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 1 σκοπείται η επιχορήγηση του Ινστιτούτου Διεθνούς και Αλλοδαπού Δικαίου με το ποσό των πενήντα χιλιάδων ευρώ από τον προϋπολογισμό του Ταμείου Χρηματοδότησεως Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), η οποία είναι αναγκαία προκειμένου να καλυφθούν οι δαπάνες λειτουργίας και στέγασης του Ινστιτούτου, δεδομένης της κατάργησης (από 1/7/2014 δυνάμει του ν. 4254/2014) της ενίσχυσης που ελάμβανε το Ινστιτούτο από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Η προτεινόμενη αντικατάσταση της παρ. 2 κρίνεται αναγκαία εν όψει των αλλαγών που επέφερε ο ν. 4270/2014 (Α' 143) για τις αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας. Ειδικότερα, με την παρ. 2 του άρθρου 65 του ν. 4270/2014, ορίζεται ότι: «2. Τα καθήκοντα του διατάκτη είναι ασυμβίβαστα με τα καθήκοντα του προϊσταμένου οικονομικών υπηρεσιών. Στις περιπτώσεις όπου ο προϊστάμενος των οικονομικών υπηρεσιών ταυτίζεται με τον διατάκτη ή αυτός είναι αρμόδιος για οποιαδήποτε ενέργεια που τείνει στην ανάληψη υποχρέωσης σε βάρος πίστωσης της Γενικής Διεύθυνσης στην οποία προϊσταται, είναι υποχρεωμένος να εκχωρήσει την αρμοδιότητα δημοσιονομικής έγκρισης για δεσμεύσεις στο νόμιμο κατά τον Υπαλληλικό Κώδικα αντικαταστάτη του. Η παράβαση της υποχρέωσης του προηγούμενου εδαφίου συνιστά πειθαρχικό αδίκημα». Περαιτέρω, με το άρθρο 69 Γ, όπως αντικαταστάθηκε δυνάμει του ν.

4393/2016 (Α' 106): «Μέχρι 1.1.2017 οι προϊστάμενοι οικονομικών υπηρεσιών των Υπουργείων, οι εξομοιούμενοι με αυτούς κατά την παρ. 3 του άρθρου 24 και οι προϊστάμενοι οικονομικών υπηρεσιών των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης καθίστανται αποκλειστικά υπεύθυνοι για τις αρμοδιότητες που αφορούν στη δημοσιονομική διαχείριση του φορέα τους και ασκούνται κατά τη δημοσίευση του παρόντος από τις ΥΔΕ και το Ειδικό Λογιστήριο». Από τις ανωτέρω διατάξεις και τη με αριθ. 2/51290/0026/2-6-2016 διευκρινιστική εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών προκύπτει ότι οι Προϊστάμενοι Οικονομικών Υπηρεσιών φορέων γενικής Κυβέρνησης απαγορεύεται να προβαίνουν σε ενέργειες που αφορούν στη διαχείριση του προϋπολογισμού του φορέα τους (διαχειριστικές πράξεις) και στην ανάληψη υποχρεώσεων σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού αυτού και στον προσδιορισμό των απαιτήσεων σε βάρος του. Κατόπιν των ανωτέρω αλλαγών στις αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης, οι οποίες δημιουργούν ασυμβίβαστα και κωλύματα στις αρμοδιότητες του Διευθυντή του Ταμείου, όπως αυτές ασκούνται μέχρι σήμερα, κρίνεται αναγκαία η αντικατάσταση της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν.δ. 1017/1971.

Άρθρο 52

Συμμετοχή δικηγόρων ως δικαστικών αντιπροσώπων σε αρχαιρεσίες συλλογικών οργάνων

Στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών των οργάνων διοίκησης σωματείων, συνεταιρισμών, συνδικαλιστικών οργανώσεων, επιμελητηρίων και άλλων ενώσεων προσώπων, συμμετέχει δικαστικός αντιπρόσωπος, ως προεδρεύων της εκλογικής - εφορευτικής επιτροπής. Στις σχετικές διατάξεις νόμων στις οποίες ρυθμίζονται τα ζητήματα αρχαιρεσιών, προβλέπεται ότι αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής είναι αποκλειστικά δικαστικός λειτουργός. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 11 παρ. 3 έως 6 του ν. 1264/1982 περί αρχαιρεσιών των συνδικαλιστικών οργανώσεων, στο άρθρο 8 παρ. 1 του Π.Δ. 351/1983 για τα οικονομικά επιμελητήρια, και στο άρθρο 2 Π.Δ. 372/1992 για τα επαγγελματικά επιμελητήρια, προβλέπεται ότι δικαστικός αντιπρόσωπος ορίζεται Πρωτοδίκης ή Ειρηνοδίκης. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 7 του ν. 1667/1986, στις αρχαιρεσίες των αστικών συνεταιρισμών παρίσταται δικαστικός λειτουργός και, μόνο σε περίπτωση έλλειψης επαρκούς αριθμού δικαστικών λειτουργών, είναι δυνατόν να διορίζεται δικηγόρος. Παρεμφερείς είναι οι διατυπώσεις των άρθρων 17 παρ. 1 του ν. 4384/2016 για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς και 21 παρ. 1 του ν. 4423/2016 για τους δασικούς συνεταιρισμούς.

Αντίθετα προς τα ισχύοντα για την ανάδειξη των μελών διοίκησης των ανωτέρω ενώσεων, στις εθνικές βουλευτικές εκλογές, στις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές, καθώς και στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ως αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής διορίζονται όχι

μόνο δικαστικοί λειτουργοί αλλά και δικηγόροι (βλ. άρ. 68 παρ. 3 Π.Δ. 26/2012, άρ. 17 παρ. 1 ν. 3852/2010 και άρ. 5 παρ. 3 ν. 4255/2014 αντίστοιχα). Το δε κώλυμα διορισμού των δικηγόρων ως δικαστικών αντιπροσώπων στην εκλογική περιφέρεια του πρωτοδικείου όπου ήταν διορισμένοι, ήρθη με το άρθρο 35 παρ. 7 του ν. 3274/2004, καθώς έγινε δεκτό ότι οι δικηγόροι διαθέτουν το απαιτούμενο κύρος προς διασφάλιση της απρόσκοπτης διεξαγωγής της εκάστοτε εκλογικής διαδικασίας με όρους διαφάνειας και αμεροληψίας. Επιπλέον, η εμπειρία που διαθέτουν τα περισσότερα μέλη του δικηγορικού σώματος ως προς την άσκηση των σχετικών καθηκόντων και εξουσιών αποτελεί ισχυρό τεκμήριο επιτυχούς ανταπόκρισής τους σε αντίστοιχες διεξαγωγές, που μάλιστα είναι κατά κανόνα πιο περιορισμένου βεληνεκούς. Τέλος, η ιδιότητα καθαυτή των δικηγόρων ως άμισθων δημόσιων λειτουργών περιβάλλει εξίσου αποτελεσματικά τη διαδικασία ως προς τη διαφύλαξη του σχετικού δημοσίου συμφέροντος.

Επιπλέον, οι αρχαιρεσίες για την εκλογή των μελών διοίκησης των ανωτέρω ενώσεων δεν φέρουν στοιχεία τα οποία προσιδιάζουν σε άσκηση αρμοδιότητας δικαιοδοτικού οργάνου. Η διενέργεια των εκλογών των ανωτέρω ενώσεων από δικαστικούς λειτουργούς δεν συνιστά δικαιοδοτικό έργο κατά την έννοια των άρθρων 87 παρ. 1 και 89 παρ. 2 του Συντάγματος, καθώς με αυτή δεν διαγιγνώσκεται, αναγνωρίζεται ή διαπλάθεται κάποιο δικαίωμα ούτε και ρυθμίζεται κάποια έννομη σχέση. Επίσης, οι διαδικασίες αυτές δε φέρουν χαρακτηριστικά δίκης (λ.χ. δημοσιότητα, προφορικότητα, έκδοση αιτιολογημένης απόφασης) ώστε να καθίσταται αυτομάτως υποχρεωτική η εκεί συμμετοχή δικαστικού λειτουργού.

Περαιτέρω, κρίνεται απολύτως σκόπιμη και συνεπής προς τις τρέχουσες συνθήκες στον χώρο της δικαιοσύνης η επιδίωξη απεμπλοκής των δικαστικών λειτουργών από τις προαναφερθείσες υποχρεώσεις. Συγκεκριμένα, η κοινώς διαπιστωθείσα βραδύτητα σε όλα τα στάδια απονομής της δικαιοσύνης σε συνδυασμό με τον χαμηλό ρυθμό εκκαθάρισης υποθέσεων και έκδοσης αποφάσεων επιτάσσει την προσήλωση των δικαστικών λειτουργών στο κυρίως έργο τους και την αποφόρτισή τους από τα ανωτέρω σημαντικά πλην δευτερεύοντα καθήκοντα, τα οποία μπορούν να εκτελέσουν με επιτυχία οι δικηγόροι.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιούνται οι σχετικές διατάξεις που καθορίζουν τα προσόντα για τον διορισμό των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής στις αρχαιρεσίες των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των επιμελητηρίων, των συνεταιρισμών, των σωματείων και των λοιπών ενώσεων προσώπων. Με τη νέα ρύθμιση ως αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής διορίζονται αποκλειστικά δικηγόροι, τα δε ζητήματα που αφορούν τον τρόπο επιλογής των δικηγόρων, την αμοιβή τους και κάθε άλλο ουσιώδες ζήτημα, θα εξειδικευθούν σε Υπουργική Απόφαση.

Άρθρο 53

Με το άρθρο αυτό προστίθενται περιπτώσεις ε' και στ' στην παρ. 1 του άρ. 7 του ν. 4320/2015. Ειδικότερα, με την περίπτωση ε' προστίθεται στις αρμοδιότητες της ΓΕΓΚΑΔ η ειδική αρμοδιότητα λήψης καταγγελιών επί υποθέσεων διαφθοράς, αλλά και επί υποθέσεων απάτης στα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα της στα συγχρηματοδοτούμενα, στα διακρατικά και λοιπά προγράμματα. Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στην αρμοδιότητα λήψης καταγγελιών για υποθέσεις απάτης στα Διαρθρωτικά Ταμεία, στα πλαίσια του ειδικού ρόλου που έχει η Γενική Γραμματεία Καταπολέμησης της Διαφθοράς, ως η αρμόδια Υπηρεσία για τον Συντονισμό της Καταπολέμησης της Απάτης (AFCOS) και η συμμετοχή της ΓΕΓΚΑΔ στην Εθνική Στρατηγική Καταπολέμησης της Απάτης, όπως αυτή καταστρώνεται από τις διατάξεις του ν. 4314/2014 και των συναφών ευρωπαϊκών κανονισμών. Με την περίπτωση στ' στην παρ. 1 του άρ. 7 του ν. 4320/2015 προστίθεται στις αρμοδιότητες της ΓΕΓΚΑΔ η ειδική αρμοδιότητα πρότασης, επεξεργασίας και σχεδιασμού δράσεων συγχρηματοδοτούμενων, διακρατικών και λοιπών προγραμμάτων, στα οποία συμμετέχει η Γενική Γραμματεία ή οι εποπτευόμενοι από αυτήν φορείς.

Άρθρο 54

Με την παρ. 1 προστίθεται, στο ήδη υφιστάμενο γραφείο συντονισμού δράσης και επιχειρησιακού σχεδιασμού του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), η αρμοδιότητα συντονισμού ερευνών και ελέγχων για την καταπολέμηση οικονομικών παραβάσεων, εγκλημάτων καθώς και λοιπόν παράνομων οικονομικών δραστηριοτήτων σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ε.Ε.

Με την παρ. 2 προστίθενται γραφεία, τα οποία θα λειτουργούν εντός της ΓΕΓΚΑΔ, και πρόκειται να εξυπηρετήσουν τις αρμοδιότητες τις οποίες ασκεί η Γραμματεία. Ειδικότερα:

ι. Προτείνεται, προκειμένου για την λήψη καταγγελιών, ως αρμοδιότητα που ρητά κατονομάζεται στο προτεινόμενο άρθρο 53 του παρόντος σχεδίου νόμου, η ίδρυση γραφείου καταγγελιών αναφορικά με υποθέσεις διαφθοράς στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, και με υποθέσεις παρατυπιών, υπονοιών απάτης και απάτης στα διαρθρωτικά ταμεία. Για την εξειδίκευση της διαχείρισης των λαμβανομένων καταγγελιών, δίνεται η εξουσιοδότηση στον Γενικό Γραμματέα, προκειμένου να εκδόσει εγκύκλιο για την εξειδίκευση της λειτουργίας του γραφείου καταγγελιών.

Είναι προφανές ότι ένα Γραφείο με αρμοδιότητα την λήψη και την διαχείριση καταγγελιών υποθέσεων διαφθοράς και απάτης θα πρέπει να λειτουργεί με εγγυήσεις αμεροληψίας, ανεξαρτησίας και με την δυνατότητα απόκρουσης αθέμιτων πιέσεων οποιασδήποτε μορφής. Προς το σκοπό διασφάλισης αυτών των εγγυήσεων, αποσπάται στην ΓΕΓΚΑΔ, ύστερα από απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, ένας εισαγγελικός λειτουργός με βαθμό Αντεισαγγελέα Εφετών ή Εισαγγελέα Πρωτοδικών. Ο εν λόγω Εισαγγελικός Λειτουργός ελέγχει την

νομιμότητα λειτουργίας του γραφείου και εποπτεύει την διαδικασία καταχώρισης, επεξεργασίας, αξιολόγησης και διαβίβασης των καταγγελιών που αναφέρονται ανωτέρω στους αρμόδιους φορείς.

ii. Προτείνεται η καθιέρωση Γραφείου Εθνικού Στρατηγικού Σχεδιασμού καταπολέμησης της διαφθοράς. Το εν λόγω γραφείο είναι αναγκαίο για την υλοποίηση της αρμοδιότητας που έχει (και ήδη ασκεί) η Γενική Γραμματεία Καταπολέμησης της Διαφθοράς (σύμφωνα με το άρ. 10 του ν. 4320/2015 σε συνδ. με την υποπαρ. 5.3. της παρ. Γ' του άρ. 3 του ν. 4336/2015), για την εκπόνηση προγραμμάτων συντονισμένης δράσης για την καταπολέμηση της διαφθοράς στο πλαίσιο της εθνικής στρατηγικής. Υπενθυμίζεται ότι κατά το εδ. β' του άρ. 10 του ν. 4320/2015, τα προγράμματα αυτά η ΓΕΓΚΑΔ τα απευθύνει στους κατά περίπτωση αρμόδιους διοικητικούς φορείς, οι οποίοι, κατά την εκτέλεσή τους, έχουν την υποχρέωση να συντονίζουν τις ενέργειές τους για την υλοποίηση της παραπάνω στρατηγικής.

iii. Τέλος, με την προτεινόμενη περίπτωση στ' του τελευταίου εδαφίου του άρ. 9 του ν. 4320/2015 προτείνεται η λειτουργία Γραφείου Συντονισμού Πολιτικών Καταπολέμησης της Απάτης. Το εν λόγω Γραφείο έχει αρμοδιότητα να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, να υλοποιεί δράσεις και να συντονίζει τους εμπλεκόμενους εθνικούς φορείς και υπηρεσίες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Ελλάδας σε σχέση με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, το Γραφείο συνεργάζεται και με ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς και οργανισμούς που είναι υπεύθυνοι για την καταπολέμηση της απάτης. Η λειτουργία αυτού του Γραφείου και η υλοποίηση των προβλεπόμενων στην προτεινόμενη διάταξη δράσεων και αρμοδιοτήτων είναι αναγκαίες για το Συντονισμό της Καταπολέμησης της Απάτης, για τον οποίο η ΓΕΓΚΑΔ έχει την αρμοδιότητα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρ. 7 του ν. 4320/2015 και τη σχετική Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Άρθρο 55

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού διατυπώνονται με νομοτεχνικά ορθότερο τρόπο οι δυνατότητες του αρμοδίου Υπουργού καταπολέμησης της Διαφθοράς ως προς τον συντονιστικό του ρόλο.

Άρθρο 56

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ο ανώτατος αριθμός και το είδος του προσωπικού που στελεχώνουν την Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς και την Γενική Γραμματεία του ΚΥ.Σ.Οι.Π.

Άρθρο 56Α

Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι η αξίωση προς καταλογισμό υπολόγου χρηματικής διαχείρισης παραγράφεται μετά την πάροδο 10 ετών από τη δημιουργία του ελλείμματος και ότι τα δικαιολογητικά των ενταλμάτων πληρωμής

και λοιπά διαχειριστικά στοιχεία που δεν έχουν ελεγχθεί, φυλάσσονται στο εξής για 10 έτη από τη λήξη του οικονομικού έτους στο οποίο αφορούν.

Η αρχή της ασφάλειας του δικαίου, η οποία απορρέει από την αρχή του κράτους δικαίου και ιδίως από τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1 και 25 παρ. 1 εδ. α' του Συντάγματος, ειδικότερη εκδήλωση της οποίας αποτελεί η αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου, επιβάλλει, ιδίως, τη σαφήνεια και την προβλέψιμη εφαρμογή των διατάξεων και πρέπει να τηρείται με ιδιαίτερη αυστηρότητα, όταν πρόκειται για διατάξεις που μπορούν να έχουν σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις στους ενδιαφερόμενους. Ειδικότερα, η ως άνω θεμελιώδης αρχή απαιτεί την ύπαρξη ειδικής προθεσμίας παραγραφής και για την περίπτωση ενίσχυσης του κατασταλτικού ελέγχου, η οποία πρέπει να ορίζεται εκ των προτέρων, δεδομένου ότι μέχρι σήμερα δεν υπάρχει ειδική διάταξη περί τούτου. Η παραγραφή αυτή πρέπει επίσης, να έχει, συνολικά, εύλογη διάρκεια, δηλαδή να συνάδει προς την αρχή της αναλογικότητας, ώστε, αφενός, να επιτρέπει τον αποτελεσματικό έλεγχο και αφετέρου να μην αφήνει τους μεν υπολόγους έκθετους σε μακρά περίοδο ανασφάλειας δικαίου -που αποτελεί παράγοντα αποτρεπτικό για την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων με δυσμενείς επιπτώσεις στην ανάπτυξη, γενικότερα, και της εθνικής οικονομίας- και στον κίνδυνο να μην είναι πλέον σε θέση, μετά την παρέλευση μακρού χρόνου από το γεγονός που γεννά τη υποχρέωση, να αμυνθούν προσηκόντως έναντι σχετικού ελέγχου, το δε Δημόσιο έκθετο στον κίνδυνο αδυναμίας ανάκτησης του δημοσίου χρήματος μέσω της καταλογιστικής διαδικασίας.

Εν όψει αυτών, ο ορισμός της παραγραφής σε 10 έτη και η συνακόλουθη αντίστοιχη σύντμηση του χρόνου φύλαξης των διαχειριστικών στοιχείων κρίνεται αναγκαία για λόγους ασφάλειας δικαίου, προκειμένου να εκκαθαρίζονται εντός ευλόγου χρόνου οι αξιώσεις του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των λοιπών νομικών προσώπων που υπάγονται στον κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και να εκδίδονται οι οικείες υπολογιστικές πράξεις εις βάρος των υποχρέων (υπολόγων, συνευθυνομένων, αχρεωστήτως λαβόντων) για την αποκατάσταση των ελλειμμάτων που διαπιστώνονται. Επιπλέον, ο περιορισμός του χρόνου παραγραφής επιβάλλεται για την αναβάθμιση του κατασταλτικού ελέγχου, ο οποίος θα καταστεί αμεσότερος και, ως εκ τούτου, ουσιαστικότερος και πλέον αποτελεσματικός, με συνέπεια την περαιτέρω διαφύλαξη των συμφερόντων του Δημοσίου.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ
ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΟΙΚΕΙΟΘΕΛΗΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑΣ ΥΛΗΣ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΕΤΩΝ

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του κεφαλαίου αυτού τίθεται σε εφαρμογή ένα πρόγραμμα οικειοθελούς γνωστοποίησης, στο πρότυπο προηγούμενων νομοθετημάτων, όπως των νόμων 3610/2007 και 4002/2011, το οποίο μπορεί να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο στην αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής, να συμβάλει στην αύξηση των δημοσίων εσόδων και να δώσει τη δυνατότητα στους φορολογούμενους να συμπεριλάβουν τα πραγματικά εισοδήματά τους στη δήλωση Περιουσιολογίου, στην οποία και θα συγκεντρώνεται το σύνολο των πληροφοριών για κάθε φορολογούμενο. Σκοπό του προγράμματος δεν αποτελεί η θέσπιση ενός επιπλέον εισπρακτικού μέσου, ενώ το πρόγραμμα δεν δύναται να θεωρηθεί ως επιβράβευση ή ενθάρρυνση οποιασδήποτε παραβατικής συμπεριφοράς ή παροχή φορολογικής αμνηστίας. Προς τούτο τα οφέλη του φορολογουμένου έγκεινται στη δυνατότητα αποδοχής κάθε είδους φορολογικών δηλώσεων και στις σημαντικές μειώσεις των πρόσθετων φόρων, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις του προγράμματος, και δεν υιοθετείται η επιβολή ενός αυτοτελούς φορολογικού συντελεστή, κατά τα πρότυπα προηγούμενων προγραμμάτων επαναπατρισμού κεφαλαίων, τα οποία δημιουργούσαν συνθήκες φορολογικής αμνηστίας και εν τέλει δεν απέδωσαν τα αναμενόμενα οφέλη στην ελληνική οικονομία. Ειδικότερα:

Άρθρο 57
Ρύθμιση για την υποβολή δηλώσεων

Δεδομένης της εξαιρετικής δημοσιονομικής συγκυρίας και προκειμένου να διευκολυνθούν οι υπόχρεοι να εκπληρώσουν τις δηλωτικές τους υποχρεώσεις και να εισπραχθούν τα σχετικά δημόσια έσοδα δίνεται η δυνατότητα στους φορολογούμενους να υποβάλουν μέχρι τις 31.5.2017 μη υποβληθείσες ή ανακριβώς ή ελλιπώς υποβληθείσες δηλώσεις, ακόμη και πληροφοριακού χαρακτήρα, με μείωση, υπό προϋποθέσεις και κατά περίπτωση, από τις κατά νόμο επιβαρύνσεις μη υποβολής, ανακριβούς ή εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης ή καταβολής (πρόσθετους φόρους, τόκους και πρόστιμο). Από τη ρύθμιση καταλαμβάνονται δηλώσεις που αφορούν φόρο, τέλος ή εισφορά που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ΚΦΔ), εφόσον η προθεσμία υποβολής της αρχικής δήλωσης έχει λήξει μέχρι

τις 30.9.2016, ανεξάρτητα εάν έχει επέλθει παραγραφή της σχετικής υποχρέωσης, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο άρθρο 60 του παρόντος νόμου για τα πρόσωπα που δεν μπορούν να υπαχθούν στην εν λόγω ρύθμιση.

Εφόσον οι σχετικές δηλώσεις υποβληθούν μέχρι τις 31.3.2017, ο οφειλόμενος πρόσθετος φόρος κατά τα άρθρα 1 και 2 του ν. 2523/1997 ορίζεται στο 8% του κύριου φόρου που προκύπτει από την υποβληθείσα δήλωση. Εφόσον οι δηλώσεις υποβληθούν μετά τις 31.3.2017 και μέχρι τη λήξη του προγράμματος ο οφειλόμενος πρόσθετος φόρος ορίζεται στο 10% του κύριου φόρου που προκύπτει από την υποβληθείσα δήλωση.

Ο κατά τα ανωτέρω προσδιορισθείς πρόσθετος φόρος αναπροσαρμόζεται περαιτέρω βάσει των συντελεστών αναπροσαρμογής του πίνακα της παρ. 4, αναλόγως του έτους εντός του οποίου έληξε η προθεσμία υποβολής της αρχικής δήλωσης.

Άρθρο 58

Λοιπές περιπτώσεις υπαγωγής στη ρύθμιση

1. Με τη προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι στη ρύθμιση μπορούν να υπαχθούν και φορολογούμενοι για τους οποίους έχει εκδοθεί ή θα εκδοθεί εντολή ελέγχου μέχρι τη λήξη του προγράμματος καθώς και φορολογούμενοι για τους οποίους κατά την κατάθεση του παρόντος νόμου έχει κοινοποιηθεί προσωρινός προσδιορισμός φόρου ή προστίμων, εφόσον δεν έχει κοινοποιηθεί οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού. Ειδικότερα, ισχύουν τα ακόλουθα:

2. Στην περίπτωση που έχει εκδοθεί ή θα εκδοθεί εντολή ελέγχου μέχρι το πέρας της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 57, ο φορολογούμενος δύναται να υποβάλει τις σχετικές δηλώσεις με τους όρους και τις προϋποθέσεις του 57, οποτεδήποτε μέχρι την κοινοποίηση της εντολής ή της πρόσκλησης παροχής πληροφοριών του άρθρου 14 του ν. 4174/2013. Μετά την κοινοποίηση της εντολής ελέγχου ή της πρόσκλησης παροχής πληροφοριών εφαρμόζεται η επόμενη παράγραφος.

3. α. Στην περίπτωση που η εντολή ελέγχου ή η πρόσκληση παροχής πληροφοριών του άρθρου 14 του ν. 4174/2013 κοινοποιείται μετά την κατάθεση του παρόντος στη Βουλή και έως το πέρας της προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 57, οι φορολογούμενοι μπορούν να υποβάλουν δηλώσεις της παρ. 1 του άρθρου 57 για φορολογικά αντικείμενα που αποτελούν αντικείμενο της σχετικής εντολής. Οι σχετικές δηλώσεις υποβάλλονται εντός προθεσμίας ενενήντα (90) ημερών (ακόμη κι αν οι ενενήντα μέρες συμπληρώνονται μετά την 31.5.2017), από την κοινοποίηση της εντολής ελέγχου ή της πρόσκλησης παροχής πληροφοριών στον φορολογούμενο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 57.

β. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να κοινοποιήσει προσωρινό διορθωτικό προσδιορισμό φόρου ή προστίμων μόνο μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας των ενενήντα (90) ημερών. Ο φορολογούμενος δύναται να υποβάλει δηλώσεις και μετά την πάροδο των ενενήντα (90) ημερών και μέχρι το πέρας της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 57 για τα φορολογικά αντικείμενα που αναφέρονται στην εντολή. Για δηλώσεις υποβαλλόμενες σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, ο πρόσθετος φόρος ορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του κύριου φόρου, εάν πριν την υποβληθείσα δήλωση δεν έχει κοινοποιηθεί στον φορολογούμενο προσωρινός προσδιορισμός φόρου ή προστίμων και σε τριάντα τοις εκατό (30%) του κύριου φόρου, εάν στο μεταξύ έχει κοινοποιηθεί προσωρινός προσδιορισμός.

4.α. Στην περίπτωση που κατά την κατάθεση του παρόντος στη Βουλή έχει ήδη κοινοποιηθεί εντολή ελέγχου ή πρόσκληση παροχής πληροφοριών του άρθρου 14 του ν. 4174/2013 οι φορολογούμενοι μπορούν να υποβάλουν δηλώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 57, για φορολογικά αντικείμενα που αποτελούν αντικείμενο της εντολής. Οι σχετικές δηλώσεις υποβάλλονται εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την δημοσίευση του παρόντος και το ποσοστό του πρόσθετου φόρου ορίζεται σε δέκα τρία τοις εκατό (13%) του κύριου φόρου. β. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να κοινοποιήσει προσωρινό διορθωτικό προσδιορισμό φόρου ή προστίμων μόνο μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών. Ο φορολογούμενος δύναται να υποβάλει δηλώσεις και μετά την πάροδο των εξήντα (60) ημερών και μέχρι το πέρας της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 57, για τα φορολογικά αντικείμενα που αναφέρονται στην εντολή. Για δηλώσεις υποβαλλόμενες σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, ο πρόσθετος φόρος ορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του κύριου φόρου, εάν πριν την υποβληθείσα δήλωση δεν έχει κοινοποιηθεί στον φορολογούμενο προσωρινός προσδιορισμός φόρου ή προστίμων και σε τριάντα τοις εκατό (30%) του κύριου φόρου, εάν στο μεταξύ έχει κοινοποιηθεί προσωρινός προσδιορισμός.

5. Στην περίπτωση που κατά την κατάθεση του παρόντος στη Βουλή έχει ήδη κοινοποιηθεί προσωρινός διορθωτικός προσδιορισμός φόρου ή προστίμων, ο φορολογούμενος δύναται να υποβάλει τις δηλώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 57 εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να κοινοποιήσει πράξεις οριστικού διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή επιβολής προστίμων μόνο μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας και μόνο για φορολογητέα ύλη που δεν έχει περιληφθεί ή παραβάσει που δεν έχουν αποκατασταθεί με τις υποβληθείσες δηλώσεις. Οριστικές πράξεις διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή επιβολής προστίμων που κατά την κατάθεση του παρόντος στη Βουλή δεν έχουν κοινοποιηθεί, κοινοποιούνται μόνο μετά την πάροδο της ανωτέρω τριακονθήμερης προθεσμίας, αφού τροποποιηθούν, με πράξη του οργάνου

που τις εξέδωσε, λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο τυχόν υποβληθείσας δήλωσης κατά τον παρόντα νόμο. Το ποσοστό πρόσθετου φόρου ορίζεται σε είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του κυρίου φόρου.

6. Για τις υποβαλλόμενες του άρθρου 58 ισχύουν τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 57. Επιπλέον, οι συντελεστές των πρόσθετων φόρων του παρόντος άρθρου αναπροσαρμόζονται περαιτέρω αναλόγως της μεταβολής του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή από το έτος εντός του οποίου έληξε η προθεσμία υποβολής της αρχικής δήλωσης, βάσει του οικείου συντελεστή αναπροσαρμογής του πίνακα της παρ. 4 του άρθρου 57.

7. Δηλώσεις για φορολογητέα ύλη και αντικείμενα που δεν έχουν περιληφθεί σε εντολή ελέγχου, προσωρινό προσδιορισμό ή οριστικό προσδιορισμό φόρου ή πράξη επιβολής προστίμων υποβάλλονται οποτεδήποτε μέχρι το πέρας της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 57, με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 57.

Άρθρο 59

Ευεργετήματα από την υπαγωγή στη ρύθμιση

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ότι σε όσους υπαχθούν στη ρύθμιση του παρόντος νόμου δεν επιβάλλονται τα πρόστιμα των άρθρων 58, 58Α και 59 του ν. 4174/2013, ούτε του άρθρου 7 του ν. 4337/2015 ή του άρθρου 6 του ν. 2523/1997 ή άλλων διατάξεων, ούτε άλλες φορολογικές, διοικητικές ή ποινικές, κυρώσεις, συμπεριλαμβανομένου του μέτρου του άρθρου 13 του ν. 2523/1997 και των κυρώσεων της υποπερ. α' της περ. ιη' του άρθρου 3 του ν. 3691/2008, για τη φορολογητέα ύλη που περιλαμβάνεται στις ως άνω υποβαλλόμενες δηλώσεις ή για τις παραβάσεις που αποκαθίστανται με τις δηλώσεις αυτές, εφόσον υποβληθούν δηλώσεις για όλες τις φορολογίες για τις οποίες υπάρχει σχετική υποχρέωση για τη συγκεκριμένη φορολογητέα ύλη. Εάν έχουν υποβληθεί διασφαλιστικά μέτρα του άρθρου 46 ΚΦΔ, αυτά αίρονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό και στις κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτού. Εάν από τα αποτελέσματα του φορολογικού ελέγχου δεν προκύπτει διαφοροποίηση της φορολογικής οφειλής σε σχέση με τις υποβληθείσες δηλώσεις, τα διασφαλιστικά μέτρα αίρονται, εφόσον καταβληθεί η οφειλή σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 46 ΚΦΔ και στις οικείες κανονιστικές πράξεις.

Η υποβολή δηλώσεων κατά τα ως άνω δεν αποτελεί κριτήριο επιλογής προς έλεγχο κατ' άρθρο 26 ΚΦΔ.

Άρθρο 60

Εξαιρέσεις από την υπαγωγή στη ρύθμιση

Στο άρθρο αυτό ορίζονται πρόσωπα τα οποία εξαιρούνται από την υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος κεφαλαίου.

Άρθρο 61 **Λοιπά ζητήματα**

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι οι καταβολές που διενεργούνται δυνάμει της υπαγωγής στην παρούσα ρύθμιση δεν επιστρέφονται ούτε συμψηφίζονται με άλλες υποχρεώσεις του φορολογούμενου και οι σχετικές δηλώσεις δεν ανακαλούνται.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 ορίζεται η καταβολή του φόρου και των επ' αυτού επιβαρύνσεων καθώς και οι επιπτώσεις σε περίπτωση μη καταβολής κατά τα οριζόμενα.

Με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων μπορεί να ρυθμίζεται κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή των άρθρων 57 έως 61 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ** **ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΥΨΗΣ ΕΣΟΔΩΝ**

A. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ – ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Κεντρική δέσμευση της Κυβέρνησης και θεμέλιο της λαϊκής ετυμηγορίας της 20ης Σεπτεμβρίου 2015 είναι η ανάληψη πρωτοβουλιών που θα ανατάξουν την εθνική οικονομία, θα επαναφέρουν την ανάπτυξη με κοινωνικό πρόσημο και θα συμβάλλουν στην αντιμετώπιση χρόνιων παθογενειών που αποστέρησαν δημόσια έσοδα, τα οποία θα μπορούσαν να είχαν διοχετευθεί προς την ανακούφιση των Ελλήνων πολιτών και ιδιαιτέρως των περισσότερο αδυνάμων.

Στο πιο πάνω πλαίσιο, στόχος του νομοσχεδίου είναι η δημιουργία μιας συγκροτημένης δέσμης υποχρεώσεων και δικαιωμάτων μεταξύ πολιτών και επιχειρήσεων, αναφορικά με τη διενέργεια ηλεκτρονικών συναλλαγών. Εισάγονται μέτρα διεύρυνσης της αποδοχής ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής από τις επιχειρήσεις, ώστε η χώρα να ωφεληθεί από τις ευρωπαϊκές τεχνολογικές και κανονιστικές εξελίξεις στον τομέα των ηλεκτρονικών πληρωμών και να ανακτήσει το χαμένο έδαφος των προηγούμενων ετών.

Η εν λόγω νομοθετική πρωτοβουλία ανταποκρίνεται επιπλέον σε ένα διαρκές αίτημα της αγοράς και των θεσμικών φορέων της, εξορθολογίζοντας τις συνθήκες ανταγωνισμού που επικρατούν μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών που παρέχουν υπηρεσίες στην Ελλάδα (τράπεζες, ιδρύματα πληρωμών, ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος), αίροντας στρεβλώσεις πολλών ετών.

Επιπρόσθετα, το νομοσχέδιο δημιουργεί ένα συνεκτικό μηχανισμό για τη συνεχή τροφοδότηση της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων με τα στοιχεία των ηλεκτρονικών συναλλαγών των επιχειρήσεων, δια μέσου των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών του Ν. 3862/2010 (εγχώριων ή αλλοδαπών) που δραστηριοποιούνται νομίμως στη χώρα, ώστε να καταστεί ευχερέστερη η διασταύρωση των στοιχείων συναλλαγών των επιχειρήσεων. Το μέτρο θα επιτρέψει την αξιοποίηση δεδομένων συναλλαγών με οργανωμένο τρόπο από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, δίνοντας για πρώτη φορά στο Ελληνικό Δημόσιο ένα σύγχρονο πλαίσιο για τον προσδιορισμό των εσόδων των επιχειρήσεων και τον εντοπισμό ενδεχόμενης φοροδιαφυγής.

Το νομοσχέδιο εισάγει επίσης μέτρα για την υποχρέωση ταυτοποίησης των μέσων πληρωμής για ηλεκτρονικές συναλλαγές από το πρώτο ευρώ. Τα ανώνυμα μέσα πληρωμής (ανώνυμες κάρτες, ανώνυμο ηλεκτρονικό χρήμα κλπ) αποτελούν διεθνώς ένα από τα βασικά μέσα χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και κατ' εξοχήν μέσο «ξεπλύματος μαύρου χρήματος» (money laundering). Το νομοσχέδιο είναι πλήρως ευθυγραμμισμένο με τις Ευρωπαϊκές κατευθύνσεις, ιδιαίτερα μετά την υιοθέτηση της σχετικής πρότασης COM(2016) 450 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 5 Ιουλίου 2016.

Της απαγόρευσης χρήσης ανωνύμων μέσων πληρωμής θα εξαιρούνται συγκεκριμένοι τομείς οι οποίοι θα προσδιορίζονται εκάστοτε από τον Υπουργό Οικονομικών. Η εν λόγω πρωτοβουλία, παράλληλα με τα οφέλη καταπολέμησης του «μαύρου χρήματος», θα αποτρέψει τη χρήση ανωνύμων μέσων πληρωμής που εκδίδουν άγνωστοι πάροχοι πληρωμών του εξωτερικού, διευκολύνοντας την απόκρυψη συναλλαγών των Ελλήνων πολιτών και των επιχειρήσεων εις βάρος των δημοσίων εσόδων και του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Συνεπώς η εν λόγω νομοθετική πρωτοβουλία στηρίζει έμπρακτα την ελληνική οικονομία και το χρηματοπιστωτικό σύστημα.

B. ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ – ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ

ΤΜΗΜΑ Α'

Μέτρα για την προώθηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών

Άρθρο 62

Ορισμοί

Αξιοποιούνται οι ορισμοί των νόμων 3862/2010 και 4021/2011, των Κανονισμών 2015/751 και 260/2012 καθώς και της Οδηγίας 2009/110/ΕΚ της Ε.Ε. ως πεδίο ορισμών του Σχεδίου Νόμου, ώστε να εξασφαλίζεται η συνεκτικότητα με το ισχύον εθνικό και ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο.

Άρθρο 63

Πεδίο εφαρμογής

Καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του νόμου, το οποίο καταλαμβάνει όχι μόνο τις κάρτες πληρωμής (πιστωτικές, χρεωστικές, προπληρωμένες) αλλά και το σύνολο των μέσων πληρωμής και των υποθεμάτων που βασίζονται στη χρήση καρτών (ηλεκτρονικά πορτοφόλια κλπ.).

Άρθρο 64

Εξαιρέσεις

Καθορίζονται εξαιρέσεις κατά την εφαρμογή του νόμου, με σκοπό την προστασία των επιχειρήσεων, των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών και των καταναλωτών από μονοπωλιακές πρακτικές σχημάτων καρτών. Πιο συγκεκριμένα:

α) εξαιρούνται οι επιχειρήσεις από την υποχρεωτική αποδοχή «εταιρικών» καρτών, καθώς αυτές αποτελούν ειδικά προϊόντα, με ειδικές εφαρμογές και με υψηλότερες χρεώσεις που δεν ρυθμίζονται από το ευρωπαϊκό και εθνικό κανονιστικό πλαίσιο. Η μη συμπερίληψη αυτής της ειδικής κατηγορίας στις υποχρεώσεις αποδοχής καρτών προστατεύει τις ελληνικές επιχειρήσεις από υψηλότερες, μη ρυθμιζόμενες, χρεώσεις επί των συναλλαγών.

β) αποτρέπεται πληθώρα τεχνικών προβλημάτων και κυρίως ο αθέμιτος ανταγωνισμός μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, που θα προέκυπτε από την υποχρέωση αποδοχής στα γκισέ τους και τα ΑΤΜ μέσω πληρωμής με κάρτα, εν δυνάμει, ανταγωνιστικών παρόχων.

γ) προστατεύονται οι ελληνικές επιχειρήσεις από μονοπωλιακές πρακτικές στην περίπτωση κατά την οποία ο εκδότης μιας κάρτας αποτελεί ταυτόχρονα και μοναδικό φορέα εκκαθάρισης συναλλαγών με τη συγκεκριμένη κάρτα (τριμερές σύστημα καρτών). Εξαιρώντας τα τριμερή συστήματα καρτών από τις υποχρεώσεις αποδοχής καρτών αποφεύγεται η ουσιαστική καθοδήγηση των επιχειρήσεων στο να επιλέξουν ως συνεργάτη τον ένα και μοναδικό εκδότη-εκκαθαριστή καρτών (“acquirer”).

δ) τα συστήματα πληρωμών, διαθέτουν ένα πλαίσιο απαγορεύσεων διάθεσης υπηρεσιών εκκαθάρισης καρτών σε συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων, για λόγους προστασίας του κοινού, διαχείρισης ρίσκου, κανονιστικούς, κλπ. Επιχειρήσεις που υπόκεινται σε τέτοιες απαγορεύσεις λόγω των πολιτικών των συστημάτων καρτών εξαιρούνται από τις προβλέψεις του νομοσχεδίου, εξαιτίας της αντικειμενικής αδυναμίας τους να αποδέχονται κάρτες.

Άρθρο 65

Υποχρέωση αποδοχής μέσω πληρωμής με κάρτα

Καταληκτικός στόχος του νομοσχεδίου είναι η καθιέρωση της υποχρεωτικής αποδοχής μέσω πληρωμής με κάρτα, στο σύνολο των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ελληνική επικράτεια. Στο πλαίσιο του άρθρου 66, δίνεται η δυνατότητα στον Υπουργό Οικονομικών να ορίζει τις κατηγορίες επιχειρήσεων που θα εμπίπτουν στην υποχρέωση αποδοχής καρτών, ώστε να γίνει σταδιακή, ομαλή μετάβαση στην καθιέρωση των ηλεκτρονικών συναλλαγών σε όλο το εύρος της οικονομίας.

Στόχος είναι η τροφοδότηση του Υπουργείου Οικονομικών και της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων με πλήρη και ολοκληρωμένα στοιχεία που αφορούν τις ηλεκτρονικές συναλλαγές των επιχειρήσεων, δια μέσου στοιχείων συναλλαγών που διαβιβάζονται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Η διαμεσολάβηση τρίτων επιχειρήσεων, που δεν αποτελούν αδειοδοτημένους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, για την αποδοχή πληρωμών των πραγματικών δικαιούχων πληρωμής διαστρεβλώνει την πραγματική εικόνα των ηλεκτρονικών συναλλαγών και των εσόδων των δικαιούχων πληρωμής και δημιουργεί συνθήκες απόκρυψης φορολογητέας ύλης. Προς το σκοπό αυτό προβλέπεται η απαγόρευση αποδοχής μέσω πληρωμής με κάρτα και μετρητά καθώς και η απαγόρευση είσπραξης για λογαριασμό τρίτου εν γένει για κάθε πληρωμή, συμπεριλαμβανομένων των εξοφλήσεων λογαριασμών, από επιχειρήσεις που δεν αποτελούν αδειοδοτημένους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, ώστε να διαβιβάζουν τη σχετική συναλλακτική δραστηριότητα στις αρμόδιες υπηρεσίες. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις είσπραξης για λογαριασμό τρίτου που ρητώς προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία για συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων (π.χ. τουριστικοί και ασφαλιστικοί πράκτορες, πωλήσεις με αντικαταβολή κλπ.).

Άρθρο 66

Υποχρέωση ενημέρωσης καταναλωτή

Θεσπίζεται ένα σαφές πλαίσιο για την υποχρέωση ενημέρωσης και τα δικαιώματα μεταξύ καταναλωτών και επιχειρήσεων, αναφορικά με την αποδοχή καρτών και τη διενέργεια ηλεκτρονικών συναλλαγών με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα. Επιπρόσθετα, καθορίζεται το πλαίσιο προσφυγής των καταναλωτών στις αρμόδιες αρχές, στις περιπτώσεις παραβάσεων.

Άρθρο 67

Υποχρεώσεις παρόχων υπηρεσιών πληρωμών προς τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή σχετικά με τιμολογιακά δεδομένα

Εισάγεται η υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών να γνωστοποιούν στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή στοιχεία που αφορούν την τιμολογιακή τους πολιτική για ορισμένα βασικά προϊόντα. Το ακριβές περιεχόμενο των παρεχόμενων στοιχείων πρόκειται να εξειδικευτεί με κοινή υπουργική απόφαση που προβλέπεται στο παρόν άρθρο. Σκοπός της ρύθμισης είναι να παρέχεται στον καταναλωτή η δυνατότητα σύγκρισης ορισμένων βασικών προϊόντων ως προς τις τιμές και τις προμήθειες (πχ εμβάσματα, αγορά ροσ κα) ώστε να επιλέγει το προϊόν που τον συμφέρει.

ΤΜΗΜΑ Β'

Φορολογικές και λοιπές ρυθμίσεις

Άρθρο 68

Μειώσεις φόρου μέσω ηλεκτρονικών συναλλαγών

Με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγεται από 01.01.2017 ένα ισχυρό πλαίσιο κινήτρων προς τους πολίτες για τη διεύρυνση της χρήσης μέσων πληρωμής με κάρτα. Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής συμβάλλουν στη διατήρηση του προβλεπόμενου ποσού μείωσης του φόρου, βάσει συγκεκριμένης κλίμακας.

Παράλληλα, η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει ότι προϋπόθεση για τον συνυπολογισμό των ιατρικών δαπανών στον προσδιορισμό του ποσού μείωσης φόρου, βάσει των εκάστοτε διατάξεων, είναι η πραγματοποίηση αυτών με τη χρήση μέσου πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής.

Άρθρο 69

Διασφάλιση και έλεγχος συναλλαγών

Καθορίζεται το πλαίσιο για τη διαβίβαση, την επεξεργασία, τη διαχείριση και τη διάθεση των δεδομένων των συναλλαγών. Αρμόδια υπηρεσία ορίζεται η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων. Μειώνεται από 1.500 ευρώ σε 500 ευρώ το ύψος των συναλλαγών μεταξύ καταναλωτών και επιχειρήσεων πάνω από το οποίο οι συναλλαγές πραγματοποιούνται αποκλειστικά με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής (ενδεικτικά άλλα όχι περιοριστικά τραπεζικό έμβασμα, πληρωμή μέσω λογαριασμού πληρωμών, χρήση ηλεκτρονικού πορτοφολιού κλπ.). Δεν επιτρέπεται εξόφληση με μετρητά για συναλλαγές μεταξύ καταναλωτών και επιχειρήσεων αξίας μεγαλύτερης των 500 ευρώ.

Άρθρο 70

Πρόγραμμα Δημοσίων Κληρώσεων (Λοταρία)

Καθορίζεται πρόγραμμα δημοσίων κληρώσεων (λοταρία) που θα βασίζεται στις συναλλαγές που έχουν πραγματοποιηθεί με τη χρήση μέσων πληρωμής, κάρτας ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής για την αγορά αγαθών ή την λήψη υπηρεσιών.

Το συνολικό διανεμόμενο χρηματικό ποσό κατά τις διενεργούμενες κληρώσεις επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό και δεν υπερβαίνει το ποσό των 12 εκατομμυρίων ευρώ κατ' έτος.

Ο Υπουργός Οικονομικών ρυθμίζει οποιοδήποτε σχετικό θέμα για τη διενέργεια του προγράμματος δημοσίων κληρώσεων, ώστε να τεθεί σε εφαρμογή το εν λόγω επιπρόσθετο κίνητρο.

Άρθρο 71

Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών και λοιπές διατάξεις

Καταρτίζεται ενός συνεκτικός μηχανισμός για την συνεχή τροφοδότηση της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων με τα στοιχεία των ηλεκτρονικών συναλλαγών των επιχειρήσεων, διαμέσου των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, που δραστηριοποιούνται νομίμως στη χώρα, ώστε να καταστεί ευχερέστερη η διασταύρωση των στοιχείων συναλλαγών των επιχειρήσεων. Τα πιστωτικά ιδρύματα, τα ιδρύματα πληρωμών, τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος καθώς και οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που αποδέχονται συναλλαγές καρτών πληρωμών («card acquirers») ανεξαρτήτως της χώρας προέλευσης, με ή χωρίς εγκατάσταση στην Ελλάδα, που παρέχουν υπηρεσίες εξυπηρετώντας Ελληνικές επιχειρήσεις, διασυνδέονται στο Σύστημα Μητρώων

Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών και τροφοδοτούν με στοιχεία τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων,

Οι ως άνω πάροχοι, που διαβιβάζουν στοιχεία στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, συμπεριλαμβάνονται σε δημόσιο μητρώο που είναι προσβάσιμο ηλεκτρονικά μέσω TAXISNET.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις υποχρεούνται να δηλώνουν μέσω του TAXISNET τους συνεργαζόμενους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, διαμέσου των οποίων αποδέχονται ηλεκτρονικές πληρωμές. Οι επιχειρήσεις δηλώνουν πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, μεταξύ αυτών που έχουν συμπεριληφθεί στο ως άνω δημόσιο μητρώο. Κατ' αυτό τον τρόπο, οι οικείες Αρχές έχουν τη δυνατότητα διασταύρωσης των στοιχείων συναλλαγών των επιχειρήσεων διαμέσου των δεδομένων συναλλαγών που διαβιβάζουν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών.

Η περίπτωση που επιχείρηση δεν δηλώνει συνεργαζόμενο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών δηλοί ότι αυτή δεν αποδέχεται ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής και, κατά συνέπεια, δεν διαβιβάζει στο Υπουργείο Οικονομικών τα δεδομένα των συναλλαγών. Η περίπτωση αυτή συνιστά υπόθεση υψηλής προτεραιότητας για τον περαιτέρω έλεγχο ενδεχόμενης απόκρυψης φορολογητέας ύλης.

Το μέτρο θα επιτρέψει την αξιοποίηση δεδομένων συναλλαγών με οργανωμένο τρόπο από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, δίνοντας για πρώτη φορά στο Ελληνικό Δημόσιο ένα σύγχρονο οπλοστάσιο για τον προσδιορισμό των πραγματικών εσόδων των επιχειρήσεων και τον εντοπισμό της φοροδιαφυγής.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου και με σκοπό την δραστική καταπολέμηση του ξεπλύματος μαύρου χρήματος και της φοροαποφυγής, εισάγεται η υποχρέωση ταυτοποίησης των μέσων πληρωμής για ηλεκτρονικές συναλλαγές από το πρώτο ευρώ. Η χρήση μη ονομαστικοποιημένων και μη ταυτοποιημένων ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής κατά την πραγματοποίηση συναλλαγών με δικαιούχους που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα δεν επιτρέπεται. Από την απαγόρευση χρήσης ανωνύμων μέσων πληρωμής θα εξαιρούνται συγκεκριμένοι τομείς οι οποίοι θα προσδιορίζονται εκάστοτε, από τον Υπουργό Οικονομικών σε περιπτώσεις δραστηριοτήτων χαμηλού κινδύνου όπως ενδεικτικά στον τομέα της σίτισης κλπ.

Παράλληλα με τα οφέλη καταπολέμησης του «ξεπλύματος» χρήματος, οι προβλέψεις του Άρθρου 71 θα αποτρέψουν τη χρήση ανώνυμων μέσων πληρωμής εκδόσεως άγνωστων παρόχων πληρωμών του εξωτερικού, που διευκολύνει την απόκρυψη συναλλαγών Ελλήνων πολιτών και επιχειρήσεων εις βάρος των δημοσίων εσόδων και του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Επιπρόσθετα, το άρθρο 71 ενισχύει το πλαίσιο καταγραφής και ταυτοποίησης των ηλεκτρονικών συναλλαγών και απαγορεύει ρητά την αδήλωτη και ανεξέλεγκτη διανομή ηλεκτρονικού χρήματος καθώς και την ανώνυμη είσπραξη έναντι τρίτου, με τρία ουσιαστικά μέτρα:

α) Απαγορεύεται η διανομή ηλεκτρονικού χρήματος καθώς και η είσπραξη έναντι τρίτου τόσο με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής όσο και με μετρητά από μη ελεγμένους φορείς και οντότητες, που δεν έχουν εκπληρώσει στο ακέραιο τις υποχρεώσεις Αντιπροσώπησης όπως αυτές ορίζονται αποκλειστικά για τα ιδρύματα πληρωμών και τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, βάσει των Ν. 3862/2010 και Ν. 4021/2011. Η έννοια του αντιπροσώπου πιστωτικού ιδρύματος δεν υφίσταται στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

β) Απαγορεύεται η αντιπροσώπηση ιδρυμάτων πληρωμών και ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς του στοιχηματισμού και των τυχερών παιγνίων καθώς και στον τομέα της διάθεσης και εμπορίας όπλων, καθώς αποτελούν τομείς υψηλού κινδύνου για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ξέπλυμα χρήματος και φοροδιαφυγή.

γ) Κατά την πραγματοποίηση ακύρωσης, επιστροφής, αποζημίωσης ή απόδοσης κέρδους στο πλαίσιο ηλεκτρονικής συναλλαγής, η επιχείρηση υποχρεούται στην πίστωση του πληρωτή με χρήση του ίδιου μέσου πληρωμής και διαμέσου του ίδιου παρόχου από τον οποίο έγινε η αρχική συναλλαγή. Με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται η «κλειστή ροή» χρήματος (closed-loop) στο πλαίσιο της συναλλαγής και σε κάθε περίπτωση από και προς το ίδιο ταυτοποιημένο μέσο πληρωμής, αποκλείοντας περιπτώσεις έμμεσης χρηματοδότησης τρίτων, ανώνυμων αποδεκτών με σκοπό το ξέπλυμα χρήματος.

δ) Επιχειρήσεις που υπέχουν τις υποχρεώσεις αυξημένης επιμέλειας των νόμων 3691/2008 και 3932/2011 και οφείλουν να συλλέγουν και να τηρούν στοιχεία των πελατών τους προς το σκοπό της καταπολέμησης του ξεπλύματος μαύρου χρήματος, υποχρεούνται να συλλέγουν με δέουσα επιμέλεια τα στοιχεία ταυτοποίησης και των πληρωτών ανά συναλλαγή υποχρεωτικά μέσω των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών του Ν. 3862/2010, με τους οποίους συνεργάζονται. Κατ' αυτό τον τρόπο, οι εν λόγω επιχειρήσεις αξιοποιούν τα πλέον επίκαιροποιημένα στοιχεία ταυτοποίησης του πληρωτή και δη ανά συναλλαγή μέσω των παρόχων. Παράλληλα, η προβλεπόμενη διαδικασία μειώνει σημαντικά το κόστος τήρησης πολλαπλών αρχείων ταυτοποίησης των ίδιων πληρωτών για τις δραστηριοποιούμενες στην Ελλάδα επιχειρήσεις, καθώς αξιοποιούνται ήδη υφιστάμενα στοιχεία ταυτοποίησης και ελέγχου ξεπλύματος χρήματος που, ούτως ή άλλως, υποχρεούνται να τηρούν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών.

Άρθρο 72

Μη εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες

Ρυθμίζονται θέματα συγκεκριμένων εκπιπτόμενων επιχειρηματικών δαπανών, υπό την προϋπόθεση πληρωμής τους με χρήση μέσου πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής.

Άρθρο 73

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4174/2013 (Α' 170)

Προβλέπονται οι ποινές και τα πρόστιμα για τις επιχειρήσεις που δεν συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις που προβλέπει το νομοσχέδιο ή υποβάλλουν ανακριβή στοιχεία.

Άρθρο 74

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4308/2014 (Α' 251)

Αποσαφηνίζεται ο Ν. 4308/2014, ώστε να υλοποιηθεί η δυνατότητα ηλεκτρονικής τιμολόγησης στο πεδίο της λιανικής πώλησης και να μειωθεί σημαντικά το κόστος των επιχειρήσεων μέσω της υιοθέτησης πλήρως ηλεκτρονικών μεθόδων τιμολόγησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΛΕΓΧΟΣ, ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Στο πλαίσιο της βελτίωσης της διαδικασίας κατάρτισης και εκτέλεσης του προϋπολογισμού, της ενίσχυσης της υπευθυνότητας των οικονομικών υπηρεσιών των φορέων και της αποδοτικότερης διαχείρισης των ταμειακών διαθεσίμων της Γενικής Κυβέρνησης, έχει προωθηθεί η πλήρης ανάληψη της ευθύνης για την διενέργεια των δαπανών από τις ίδιες τις οικονομικές υπηρεσίες των φορέων. Αποδίδεται πλέον, μεγαλύτερη βαρύτητα στους κατασταλτικούς ελέγχους, αλλαγή που συμβαδίζει με τη διεθνή πρακτική στην ελεγκτική τα τελευταία έτη. Στόχος αποτελεί, αφενός μεν η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του ελέγχου, προκειμένου να μην δημιουργούνται καθυστερήσεις και προσκόμματα στην εξόφληση των δαπανών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, αφετέρου δε η ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας των οργάνων που είναι επιφορτισμένα με τη διενέργεια των πληρωμών.

Με τις ρυθμίσεις του ν.4337/2015 (Α' 129) «Μέτρα για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων», τροποποιήθηκαν άρθρα του ν.4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143), που αφορούν στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των δαπανών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Η μεταρρύθμιση που εισάγεται με τις διατάξεις αυτές συνίσταται σε σημαντική αναδιοργάνωση του δημοσιονομικού συστήματος, η οποία κινείται σε δύο άξονες:

- Ανάλυση αποκλειστικών αρμοδιοτήτων και ευθύνης από τις Οικονομικές Υπηρεσίες των φορέων (Υπουργεία, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Περιφέρειες, Δήμο Αθηναίων και λοιπών) μέσω της μεταφοράς σε αυτούς των αρμοδιοτήτων των Υ.Δ.Ε./Ειδικό Λογιστήριο από την 1η.1.2017.
- Ανάδειξη του εποπτικού και ελεγκτικού ρόλου του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους στην οικονομική διαχείριση των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του άρθρου 10, παρ. 24 του ν. 4337/2015, προστέθηκε το άρθρο 69Γ στο ν. 4270/2014, σύμφωνα με το οποίο ορίζεται ότι, από την 1-1-2017, οι Προϊστάμενοι Οικονομικών Υπηρεσιών των Υπουργείων και λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, καθίστανται αποκλειστικά υπεύθυνοι για τις αρμοδιότητες που αφορούν στη δημοσιονομική διαχείριση του φορέα τους και οι οποίες μέχρι την 31-12-2016 ασκούνται από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου (Υ.Δ.Ε.) του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ).

Οι ανωτέρω ρυθμίσεις συμβάλλουν στον εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου δημοσιονομικού πλαισίου, καθόσον καθιστά την όλη διαδικασία ελέγχου και εκκαθάρισης των δαπανών και εξόφλησης των χρηματικών ενταλμάτων (Χ.Ε.) πλέον παραγωγική αφού αυτή ξεκινάει και περατώνεται εντός του ίδιου φορέα, αποτρέποντας καθυστερήσεις στην πληρωμή των δαπανών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Περαιτέρω, η όλη διαδικασία εντάσσεται στα μέτρα που λαμβάνονται από τη Δημόσια Διοίκηση στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας 2011/7/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Φεβρουαρίου 2011, που ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με τις διατάξεις της Παρ. Ζ του άρθρου Πρώτου του ν. 4152/2013 (Α'107) και θέτει νέες συντομότερες προθεσμίες για την πληρωμή των δικαιούχων, πιστωτών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, η μη τήρηση των οποίων επιφέρει σοβαρά δημοσιονομικά αποτελέσματα (καταβολή τόκων και λοιπών εξόδων υπερημερίας και δαπανών εισπραξης σημαντικού ύψους).

Για την εφαρμογή των σχετικών ρυθμίσεων απαιτείται η άμεση τροποποίηση, πέραν των άλλων, και των διατάξεων των πδ 151/1998 (Α'116) και 155/2013 (Α'245), τα οποία καθορίζουν τις διαδικασίες ελέγχου, εκκαθάρισης και εντολής πληρωμής των δαπανών δημοσίου.

Ενόψει των ανωτέρω, προωθούνται οι σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις, με τις οποίες γίνονται οι απαραίτητες τροποποιήσεις και προσαρμογές στο υφιστάμενο κανονιστικό και νομοθετικό πλαίσιο και συγκεκριμένα ως προς τους διαχειριστικούς κανόνες για τον έλεγχο, εκκαθάριση και πληρωμή των δημοσίων δαπανών. Ειδικότερα, ρυθμίζονται τα ακόλουθα ζητήματα:

- *Άρθρα 76-77*

το περιεχόμενο του ελέγχου (νομιμότητας και κανονικότητας) των δημοσίων δαπανών από τις οικονομικές υπηρεσίες των φορέων και η διαδικασία της εκκαθάρισής τους. Ο δημοσιονομικός έλεγχος διενεργείται βάσει νόμιμων δικαιολογητικών, τα οποία διαβιβάζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του φορέα στην αρμόδια για τον έλεγχο υπηρεσία του.

- *Άρθρο 78*

η διαδικασία έκδοσης Χ.Ε. μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΟΠΣΔΠ), τα στοιχεία που αναγράφονται σε αυτά και τα αρμόδια για την έκδοσή τους όργανα.

- *Άρθρο 79*

η διαδικασία αποστολής των Χ.Ε. στην αρμόδια υπηρεσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την άσκηση του κατασταλτικού ελέγχου.

- *Άρθρα 80 και 81*

ο τρόπος εξόφλησης και η διαδικασία ακύρωσης των Χ.Ε. μέσω ΟΠΣΔΠ.

- *Άρθρο 82-83-84*

η έκδοση και θεώρηση Επιτροπικών Ενταλμάτων μέσω ΟΠΣΔΠ, με τα οποία μεταβιβάζονται ή ανακαλούνται πιστώσεις από τους Κύριους στους Δευτερεύοντες διατάκτες, τα απαραίτητα αναγραφόμενα σε αυτά στοιχεία καθώς και της διαδικασίας έκδοσης Χ.Ε. από τους δευτερεύοντες διατάκτες.

- *Άρθρο 85*

ο καθορισμός των βιβλίων και ο τρόπος τήρησης τους από τις Οικονομικές Υπηρεσίες των φορέων.

- *Άρθρο 86*

ο ορισμός των οργάνων που είναι αρμόδια για τον έλεγχο, την εκκαθάριση και την ενταλματοποίηση των δαπανών, την εξόφληση και τον συμψηφισμό των εκδοθέντων Χ.Ε., την τήρηση των αναγκαίων βιβλίων, καθώς και η ευθύνη αυτών.

- *Άρθρα 87-88-89*

ο προσδιορισμός του αντικειμένου του επιτόπου ελέγχου με πεδίο εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και των οργάνων και της διαδικασίας άσκησης του. Ειδικότερα προσδιορίζεται ότι ο επιτόπου έλεγχος διενεργείται όταν, παρά τη νομιμότητα και κανονικότητα της δαπάνης ανακύπτουν σοβαρές αμφιβολίες για το ουσιαστικό μέρος της.

- *Άρθρο 90*

- η κατ' εξαίρεση αποδοχή από την αρμόδια Υπηρεσία, επικυρωμένων αντιγράφων δικαιολογητικών που αφορούν δαπάνες των Αρχών της Εξωτερικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών. Τα πρωτότυπα δικαιολογητικά των δαπανών αυτών υποβάλλονται στις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους διαπίστευσης, προκειμένου να επιστραφεί ο Φ.Π.Α., βάσει των ισχυουσών σε κάθε χώρα διατάξεων,
- ο τρόπος καταβολής αποδοχών του προσωπικού του εν λόγω Υπουργείου που υπηρετεί στην αλλοδαπή. Οι δαπάνες αποδοχών προσωπικού όλων των κλάδων του Υπ. Εξωτερικών που υπηρετούν στην αλλοδαπή, ελέγχονται και εκκαθαρίζονται από την αρμόδια εκκαθαρίζουσα υπηρεσία του φορέα
- ο τρόπος πληρωμής των απορρήτων δαπανών του Υπουργείου Εξωτερικών.

• *Άρθρο 93*

Οργανωτικά ζητήματα που ανακύπτουν από τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων δημοσιονομικής διαχείρισης, που ασκούν οι Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, στους Προϊσταμένους των Γενικών Διευθύνσεων Εσωτερικής Λειτουργίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Χώρας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 69Γ του ν.4270/2014 (Α'143).

Ειδικότερα, με την παράγραφο 1 του άρθρου 93 τροποποιούνται οι Οργανισμοί των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων Αττικής, Κρήτης, Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας και Μακεδονίας – Θράκης ώστε οι Διευθύνσεις Οικονομικού των ανωτέρω Αποκεντρωμένων Διοικήσεων να περιλαμβάνουν α) Τμήμα Προϋπολογισμού, Δημοσιονομικών Αναφορών και Πληρωμών, β) Οικονομικής Διαχείρισης και γ) Προμηθειών, Διαχείρισης Υλικού και Κρατικών Οχημάτων, τα οποία ασκούν τις περιγραφόμενες στην παράγραφο 1 αρμοδιότητες, με παράλληλη κατάργηση των υφιστάμενων Τμημάτων α) Προϋπολογισμού, β) Προμηθειών και Διαχείρισης Υλικού και γ) Κρατικών Οχημάτων.

Με την παράγραφο 2 καθορίζονται οι κλάδοι των Προϊσταμένων που προϊστάται στα ανωτέρω Τμήματα.

Με την παράγραφο 3 τροποποιείται ο Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου, η οποία έχει ιδιαίτερη οργανωτική δομή, λόγω της νησιωτικότητάς της.

Ειδικότερα, με τις περιπτώσεις (α) και (β) καταργείται το Τμήμα Διαφάνειας και Σχεδιασμού Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών για τον πολίτη της Διεύθυνσης Εσωτερικών και το Τμήμα Μητρώου και Γραμματειακής Υποστήριξης της Διεύθυνσης Κοινωνικών Περιουσιών και καθορίζονται οι οργανικές μονάδες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου που θα ασκούν εφεξής τις αρμοδιότητές τους.

Με την περίπτωση (γ) συστήνονται δύο επιπλέον Τμήματα στη Διεύθυνση Εσωτερικών και επανακαθορίζεται η δομή της ούτως ώστε αυτή να περιλαμβάνει α) Τμήμα Προσωπικού, β) Τμήμα Προϋπολογισμού, Δημοσιονομικών Αναφορών και Πληρωμών, γ) Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης, δ) Τμήμα Προμηθειών και Διαχείρισης Υλικού, ε) Τμήμα Σχεδιασμού και Υποστήριξης Πληροφοριακών Συστημάτων, στ) Τμήμα Γραμματείας και Πληροφόρησης Πολιτών.

Στις περιπτώσεις (δ) και (ε) περιγράφονται οι αρμοδιότητες των Τμημάτων Προϋπολογισμού, Δημοσιονομικών Αναφορών & Πληρωμών, Οικονομικής Διαχείρισης και Προμηθειών & Διαχείρισης Υλικού και στην περίπτωση (στ) γίνεται συναφής αναρίθμηση των λοιπών Τμημάτων της Διεύθυνσης Εσωτερικών.

Με την παράγραφο 4 καθορίζονται οι κλάδοι των Προϊσταμένων που προϊστάονται στα Τμήματα της Διεύθυνσης Εσωτερικών.

- Στα άρθρα 94-96, ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στις απαραίτητες ενέργειες για το κλείσιμο του οικονομικού έτους 2016 και την έναρξη του οικονομικού έτους 2017, προκειμένου να επιτευχθεί η απρόσκοπτη και ομαλή μεταφορά των νέων αρμοδιοτήτων στις οικονομικές υπηρεσίες των φορέων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο 98

Παράταση προθεσμιών παραγραφής δικαιώματος Δημοσίου για έκδοση πράξης

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού παρέχεται η δυνατότητα στη Φορολογική Διοίκηση να ολοκληρώσει αποτελεσματικά, σημαντικές υποθέσεις φορολογίας στα οικεία φορολογικά αντικείμενα (εισόδημα, ΦΠΑ, κεφάλαιο, τέλη, ακίνητη περιουσία κ.λπ.) και να εκδώσει κάθε είδους πράξεις επιβολής κυρίου και πρόσθετου φόρου καθώς και κάθε είδους αυτοτελή και μη πρόστιμα. Είναι αυτονόητο ότι η προτεινόμενη επιμήκυνση (όπως παγίως συμβαίνει κατά τα τελευταία έτη) καταλαμβάνει τόσο υποθέσεις οι οποίες το πρώτον παραγράφονται στις 31.12.2016, με βάση διατάξεις της οικείας φορολογικής νομοθεσίας (Εισόδημα, ΦΠΑ, ποινολόγιο, κεφάλαιο, τέλη κλπ.), οι αντίστοιχες αξιώσεις (στο πλαίσιο αρχικού ελέγχου, επανελέγχου κλπ), όσο και υποθέσεις στις οποίες η ίδια παραγραφή συμπληρώνεται στις 31.12.2016, μετά από επιμηκύνσεις της, με διάφορες διατάξεις περί διαδοχικής παρατάσεως του σχετικού χρόνου. Στις υποθέσεις αυτές συμπεριλαμβάνονται, κατά βάση:

- Περιπτώσεις που αφορούν ελεγκτικές διασταυρώσεις και έρευνες, με βάση δεδομένα τα οποία χορήγησαν υπηρεσίες άλλων χωρών στο πλαίσιο διεθνών συμβάσεων. Ο έλεγχος των υποθέσεων αυτών, πολλές από τις οποίες έχουν απασχολήσει σημαντικά την κοινή γνώμη, πρέπει να ολοκληρωθεί για προφανείς λόγους δημοσίου συμφέροντος (καταλογισμός και είσπραξη διαφυγόντων φορολογικών και δημοσίων εσόδων, εμπέδωση αισθήματος φορολογικής δικαιοσύνης, φορολογικής συμμόρφωσης κλπ).

- Σημαντικές υποθέσεις για τις οποίες έχουν ήδη ξεκινήσει οι ελεγκτικές ενέργειες, έχουν παρασχεθεί στοιχεία από τράπεζες και επίκειται η επεξεργασία τους να ολοκληρωθούν οι έλεγχοι. Ειδικότερα:

Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 1, γίνεται νομοτεχνική διόρθωση, προκειμένου να παρατείνονται οι προθεσμίες παραγραφής του δικαιώματος του δημοσίου για έκδοση καταλογιστικών πράξεων για όλες τις υποθέσεις που μεταφέρονται από το Σ.Δ.Ο.Ε. στις Δ.Ο.Υ. και τις λοιπές υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε. Κατ' αυτόν τον τρόπο παρατείνεται για τρία (3) έτη η παραγραφή τόσο των υποθέσεων που μεταφέρονται με τις διαδικασίες που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 61 του ν. 4410/2016 και των υποθέσεων που κατά προτεραιότητα μεταφέρονται με τις διατάξεις της περίπτωσης 1γ της υποπαραγράφου Δ7 της παραγράφου Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, όσο των υποθέσεων που περιέχονται με οποιοδήποτε τρόπο, εκτός των ανωτέρω διαδικασιών, από την Ε.Γ. ΣΔΟΕ στην Γ.Γ.Δ.Ε., λόγω εφαρμογής των διατάξεων της περ. 1α της υποπαραγράφου Δ7 της παραγράφου Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 2 ορίζεται ότι οι προθεσμίες παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για έκδοση πράξεων διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου και κάθε άλλης πράξης επιβολής φόρων, τελών, προστίμων ή εισφορών, που λήγουν στις 31/12/2016 παρατείνονται κατά ένα (1) έτος από τη λήξη τους για υποθέσεις για τις οποίες έχουν εκδοθεί, κατά τη δημοσίευση του παρόντος, ή θα εκδοθούν μέχρι τις 31/12/2016 εισαγγελικές παραγγελίες, εντολές ελέγχου, έρευνας ή επεξεργασίας ή εντολές και αιτήματα διερεύνησης από δικαστική ή φορολογική ή ελεγκτική αρχή, καθώς και από την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης.

Η θέσπιση της παράτασης του χρόνου παραγραφής των προθεσμιών του δικαιώματος του δημοσίου για έκδοση καταλογιστικών πράξεων κατά ένα ή τρία έτη σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις κρίνεται απαραίτητη, εκτός των ανωτέρω αναφερομένων, και για τους κάτωθι λόγους:

- Η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του παρόντος νόμου θέσπιση του προγράμματος οικειοθελούς αποκάλυψης φορολογητέας ύλης παρελθόντων

ετών, επηρεάζει, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των οικείων άρθρων, τη δυνατότητα της Φορολογικής Διοίκησης να εκδίδει και να κοινοποιεί πράξεις προσδιορισμού του φόρου, καθίσταται, συνεπώς επιτακτική η ανάγκη παράτασης των προθεσμιών παραγραφής, προς διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου. Παράλληλα, με την επιτάχυνση των φορολογικών ελέγχων και την πεποίθηση εντοπισμού που δημιουργεί η χρήση της μηχανογραφικής εφαρμογής επεξεργασίας καταθέσεων, αναμένεται ότι θα μειωθούν οι εκκρεμείς υποθέσεις έναντι των οικειοθελώς συμμορφούμενων φορολογούμενων χωρίς ελεγκτικό κόστος.

- Υφίσταται κίνδυνος παραγραφής υποθέσεων που αφορούν σε υψηλά ποσά αδήλων εισοδημάτων από πρόσωπα υψηλής φοροδοτικής ικανότητας, και μάλιστα σε περιόδους δημοσιονομικών προσαρμογών.

- Η Γ.Γ.Δ.Ε., παρά το περιορισμένο ελεγκτικό δυναμικό της, διαθέτει πλέον τον τρόπο να ελέγξει ταχύτερα και πιο αξιόπιστα μεγαλύτερο πλήθος υποθέσεων και να επεξεργαστεί ηλεκτρονικά το σύνολο των πληροφοριών, μέσω της χρήσης μαζικών αυτοματοποιημένων διαδικασιών, έτσι ώστε να περιοριστεί ο αριθμός των εκκρεμών ελέγχων σε εκείνους που αποφέρουν αποτέλεσμα.

Άρθρο 99

Τροποποίηση διατάξεων Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Σε συμπλήρωση των μεταβατικών διατάξεων περί προστίμων του ν. 4337/2015, με την προτεινόμενη ρύθμιση αντιμετωπίζεται το ζήτημα της επιβολής προστίμων για τις παραβάσεις που αφορούν τον Συνοπτικό Πίνακα Πληροφοριών υπό το προϊσχύσαν καθεστώς του άρθρου 39Α του ν. 2238/1994 (το οποίο εφαρμοζόταν για ενδοομιλικές συναλλαγές έως την 1.1.2012) καθώς και του άρθρου 4 παρ. 5 και 6 του ν. 2523/1997 (το οποίο εφαρμοζόταν για ενδοομιλικές συναλλαγές έως την 1.1.2014). Με την προτεινόμενη ρύθμιση οι διατάξεις των άρθρων 56 ή της παρ. 19 του άρθρου 72 του ν. 4174/2013, κατά περίπτωση, θα εφαρμόζονται τόσο για τις εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση του παρόντος υποθέσεις ενώπιον της Φορολογικής Διοίκησης, των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή του ΣτΕ όσο και για πράξεις που θα εκδοθούν μετά τη δημοσίευση του παρόντος, ανεξάρτητα από τον χρόνο πραγματοποίησης των ενδοομιλικών συναλλαγών, εφόσον είναι ευνοϊκότερες για τον φορολογούμενο από τις αντίστοιχες προϊσχύσασες διατάξεις των άρθρων 39Α του ν. 2238/1994 και 4 παρ. 5 και 6 του ν. 2523/1997.

Άρθρο 100

Τροποποίηση διατάξεων Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013)

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 13 του ν.4172/13, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ.1 άρθρου 44 Ν.4389/2016, (Α 94) και ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της αξίας της παραχώρησης οχήματος από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, με εξαίρεση τους φορείς γενικής κυβέρνησης, προς εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο, η οποία υπολογίζεται ως ποσοστό της Λιανικής Τιμής Προ Φόρων αυξανόμενης όσο αυξάνεται αυτή και μειούμενης όσο αυξάνεται η παλαιότητα του οχήματος. Η εξαίρεση των οχημάτων που παραχωρούνται με ΑΤΠΦ έως 12.000 ευρώ, ωφελεί κυρίως τα χαμηλόβαθμα στελέχη επιχειρήσεων που τους έχουν παραχωρηθεί μικρής αξίας οχήματα. Είναι αυτονόητο ότι η διάταξη αυτή δεν καταλαμβάνει τα επαγγελματικά οχήματα. Με αυτόν τον τρόπο υπολογισμού της αξίας της παραχώρησης η επιβάρυνση του εργαζόμενου θα ανταποκρίνεται περισσότερο στο πραγματικό όφελος που λαμβάνει από τη χρήση του οχήματος σε ετήσια βάση. Οι φορείς της γενικής κυβέρνησης δεν καταλαμβάνονται από τις διατάξεις της παραγράφου αυτής σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 129/2534/20-1-2010 ΚΥΑ (Β' 108).

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 επαναδιατυπώνεται το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 47 του ν.4172/2013 προκειμένου σε περίπτωση ζημιογόνων αποτελεσμάτων σε φορολογικό έτος κατά το οποίο λαμβάνει χώρα διανομή ή κεφαλαιοποίηση λογιστικών κερδών, για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος, αυτά να φορολογούνται κατ' εφαρμογή των υπόψη διατάξεων, μη συναθροιζόμενα με τα λοιπά αποτελέσματα τους έτους από επιχειρηματική δραστηριότητα.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 γίνεται νομοτεχνική διόρθωση προκειμένου να υπάρχει ενιαία αντιμετώπιση με τις διατάξεις του άρθρου 54 παρ. 8 του ίδιου νόμου.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 σκοπείται η απαλλαγή των ληπτών πληρωμών, που διενεργούνται από την Ιερά Κοινότητα, τις Ιερές Μονές του Αγίου Όρους και τα εξαρτήματα αυτών, από την υποχρέωση αυτοαπόδοσης του οφειλόμενου φόρου που είχε θεσπιστεί με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 22 του ν.4283/2014, καθώς και η απαλλαγή της Ιεράς Κοινότητας, των Ιερών Μονών του Αγίου Όρους και των εξαρτημάτων αυτών από την υποχρέωση παρακράτησης του φόρου αυτού και ο εν λόγω φόρος θα προσδιορίζεται και θα αποδίδεται με την υποβολή της ετήσιας φορολογικής δήλωσης του λήπτη της πληρωμής.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 παρατείνεται η αναστολή της εφαρμογής του φόρου υπεραξίας από τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας με επαχθή αιτία, που προβλέπεται στη διάταξη του άρθρου 41 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, έως και την 31η Δεκεμβρίου 2018, για λόγους ενίσχυσης της αγοράς ακινήτων, σε μια κρίσιμη περίοδο για την ανάκαμψη της

ελληνικής οικονομίας και ενόψει της σκοπούμενης αναπροσαρμογής των αντικειμενικών αξιών ακινήτων, Σημειώνεται ότι με το άρθρο 90 του ν. 4316/2014 είχε χορηγηθεί αναστολή του φόρου υπεραξίας έως την 31^η Δεκεμβρίου 2016.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 επαναφέρονται σε ισχύ οι διατάξεις του άρθρου 7 του ν.δ. 400/1970, προκειμένου να αντιμετωπισθεί για φορολογικούς σκοπούς ο υπολογισμός των τεχνικών αποθεμάτων των ασφαλιστικών εταιρειών, κατόπιν του σχετικού νομοθετικού κενού που προέκυψε μετά την κατάργηση του ν.δ. 400/1970 με τις διατάξεις του ν. 4364/2016.

Άρθρο 101

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, παρατείνεται η υφιστάμενη όμοια ρύθμιση των ετών 2014 και 2015 και για το φορολογικό έτος 2016, σύμφωνα με την οποία για τα εισοδήματα που αποκτούν οι περιστασιακά ή ευκαιριακά απασχολούμενοι (άνεργοι, νοικοκυρές, φοιτητές, συμμετέχοντες σε προγράμματα εργασιακής εμπειρίας κ.λπ.) και εφόσον αυτοί δεν είναι επιτηδευματίες, δηλαδή δεν έχουν κάνει έναρξη εργασιών, έχει εφαρμογή, για λόγους φορολογικής δικαιοσύνης, η ενιαία κλίμακα των μισθωτών/συνταξιούχων/επιχειρηματικής δραστηριότητας, υπολογιζόμενου του ποσού της μείωσης φόρου των 1.900 έως 2.100 ευρώ, εφόσον το πραγματικό τους εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των 6.000 ευρώ και το τεκμαρτό τους εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των 9.500 ευρώ. Όταν το πραγματικό εισόδημα των φορολογουμένων υπερβαίνει το ποσό των 6.000 ευρώ, το υπερβάλλον ποσό φορολογείται με την προαναφερθείσα ενιαία κλίμακα μη εφαρμοζόμενων των μειώσεων του άρθρου 16 του ν. 4172/2013.

Άρθρο 102

Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα ΦΠΑ

Με τις προτεινόμενες διατάξεις τροποποιείται το άρθρο 39β του Κώδικα ΦΠΑ για το ειδικό καθεστώς καταβολής του φόρου κατά το χρόνο είσπραξης της αντιπαροχής.

Ειδικότερα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του ως άνω άρθρου και επανακαθορίζεται το όριο του ετήσιου κύκλου εργασιών για το οποίο έχει εφαρμογή το ειδικό καθεστώς απόδοσης του φόρου, στα δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, μετά και την αποδοχή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή του σχετικού αιτήματος διαβούλευσης. Δίνεται έτσι η δυνατότητα και σε υποκειμένους με μεγαλύτερο κύκλο εργασιών, οι οποίες αντιμετωπίζουν ζητήματα ρευστότητας λόγω καθυστέρησης των πληρωμών

που γίνονται προς αυτές, να υπαχθούν στο ειδικό καθεστώς, ενώ ιδιαιτέρως μπορούν να ευνοηθούν από την ένταξή τους όσες εξ αυτών παρέχουν υπηρεσίες ή αγαθά προς το Δημόσιο. Επιπλέον ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του ορίου αυτού, στην περίπτωση επιχειρήσεων που δεν έχουν λειτουργήσει για ένα πλήρες φορολογικό έτος.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 προστίθεται στο άρθρο 39β παράγραφος 2α, προκειμένου να οριστεί ο συντελεστής που εφαρμόζεται σε περίπτωση αλλαγής του συντελεστή από το χρόνο έκδοσης του φορολογικού στοιχείου μέχρι το χρόνο είσπραξης της αντιπαροχής.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 γίνεται νομοτεχνική διόρθωση σφάλματος στην περίπτωση α) της παραγράφου 4 του άρθρου 39β.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 αντικαθίσταται η παράγραφος 5 του άρθρου 39β και δίνεται η δυνατότητα ανάκλησης της ένταξης με υποβολή αίτησης εξόδου έως την τελευταία ημέρα πριν την έναρξη της φορολογικής περιόδου για την οποία η ένταξη αυτή ισχύει, προκειμένου να υπάρχει δυνατότητα απεγκλωβισμού όσων εκ παραδρομής εντάσσονται σε αυτό.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 αντικαθίσταται η παράγραφος 6 του άρθρου 39β και δεν απαιτείται πλέον ο έλεγχος της υποβολής καταστάσεων πελατών – προμηθευτών κατά τα δύο προηγούμενα φορολογικά έτη, προκειμένου να γίνει δεκτή η αίτηση των ενδιαφερομένων για ένταξη στο καθεστώς, καθώς προέκυψαν προβλήματα απόρριψης αιτημάτων λόγω μη εκπλήρωσης της συγκεκριμένης υποχρέωσης χωρίς να έχει ο ενδιαφερόμενος τέτοια υποχρέωση. Εξάλλου, ο έλεγχος αυτός αφορά σε εκπλήρωση δηλωτικής υποχρέωσης και δεν έχει επίπτωση στα φορολογικά έσοδα. Επιπλέον, αναδιατυπώνεται η προϋπόθεση περί μη διάπραξης παραβάσεων φοροδιαφυγής, προκειμένου για την ένταξη στο ειδικό καθεστώς, έτσι ώστε το περιεχόμενό της να είναι σύμφωνο με τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας. Η ανάγκη αυτή προέκυψε μετά την κατάργηση της διάταξης του άρθρου 55.2.δ του ΚΦΔ με την περίπτωση 4.β του άρθρου 3 του ν. 4337/2015.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 αντικαθίσταται η παράγραφος 9 του άρθρου 39β και επανακαθορίζονται οι προϋποθέσεις υποχρεωτικής εξόδου από το ειδικό καθεστώς. Επιπλέον, επαναδιατυπώνεται η διάταξη για το όριο κύκλου εργασιών, μετά την υπέρβαση του οποίου ο υποκείμενος εξέρχεται υποχρεωτικά από το καθεστώς, ώστε να ευθυγραμμίζεται με το νέο όριο της παραγράφου 1. Επιπλέον, ορίζεται ότι σε περίπτωση οικειοθελούς εξόδου από το καθεστώς, πρέπει να υποβληθεί δήλωση και οι κανόνες του κανονικού καθεστώτος εφαρμόζονται από τη φορολογική περίοδο που έπεται της δήλωσης, υπό την προϋπόθεση ότι έχει παρέλθει ο ελάχιστος χρόνος παραμονής στο ειδικό καθεστώς.

Τέλος, προστίθενται δύο νέα εδάφια με τα οποία ορίζονται οι υποχρεώσεις όσων εξέρχονται του καθεστώτος, υποχρεωτικά ή οικειοθελώς, ώστε να διασφαλίζεται η είσπραξη των εσόδων του Δημοσίου. Ειδικότερα προβλέπεται ότι οι υποκείμενοι οφείλουν με την δήλωση της τελευταίας πριν την έξοδό τους φορολογικής περιόδου να αποδώσουν το φόρο για όλα τα ανεξόφλητα φορολογικά στοιχεία που έχουν εκδώσει, με αντίστοιχη άσκηση δικαιώματος έκπτωσης των ανεξόφλητων στοιχείων που έχουν λάβει από μη ενταγμένους στο ειδικό καθεστώς προμηθευτές τους. Κατά τον ίδιο χρόνο ασκείται το δικαίωμα έκπτωσης των πελατών των ανωτέρω προσώπων για τα ανεξόφλητα φορολογικά στοιχεία που έχουν λάβει από τα πρόσωπα αυτά, μέχρι το τέλος της φορολογικής αυτής περιόδου.

Άρθρο 103

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3091/2002

Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται ότι, για τα έτη 2010 έως και 2016, κάμπτεται η προϋπόθεση της κατοχής Αριθμού Φορολογικού Μητρώου στην Ελλάδα των φυσικών προσώπων που κατέχουν τις ονομαστικές μετοχές, μερίδια και μερίδες εταιρειών, με καταστατική έδρα στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΕΟΧ, εφόσον το κράτος δεν ανήκει σε μη συνεργάσιμο κράτος, οι οποίες επιθυμούν να απαλλαγούν από τον ειδικό φόρο επί των ακινήτων με δήλωση των φυσικών προσώπων, επειδή δεν εμπίπτουν στις λοιπές εξαιρέσεις του φόρου. Για να ισχύσει όμως αυτό, θα πρέπει το φυσικό πρόσωπο που δεν έχει λάβει Α.Φ.Μ. στην Ελλάδα, να είναι, κατά τον χρόνο φορολογίας, φορολογικός κάτοικος κράτους μέλους της ευρωπαϊκής ένωσης ή ΕΟΧ, – το οποίο δεν ανήκει στα μη συνεργάσιμα κράτη όπως ορίζονται στις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος – και να διαθέτει ΑΦΜ στο κράτος αυτό, η εταιρεία να έχει αποκτήσει το ακίνητο μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2009.

Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται εφόσον τα πρόσωπα αυτά απέκτησαν αριθμό φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα μετά το χρόνο φορολογίας και εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 104

Τροποποίηση διατάξεων του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα

Με την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου αυτού τροποποιείται το άρθρο 39 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στις επιχειρήσεις ναυπήγησης και επισκευής πλοίων να

λειτουργήσουν με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ισχύουν για τα Ελεύθερα Τελωνειακά Συγκροτήματα με βάση διαδικασία που καθορίζεται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων. Επιπλέον, παρέχεται η δυνατότητα με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων να τροποποιούνται και να επεκτείνονται αντίστοιχα και τα ήδη λειτουργούντα Ελεύθερα Τελωνειακά Συγκροτήματα. Η ανωτέρω ρύθμιση εντάσσεται στο πλαίσιο της ευρύτερης προσπάθειας για ενίσχυση του παραγωγικού ιστού της χώρας και παράλληλα αποσκοπεί στον εξορθολογισμό και την περαιτέρω απλοποίηση της ισχύουσας διαδικασίας τροποποίησης και επέκτασης των λειτουργούντων στη χώρα επιχειρήσεων με το καθεστώς των Ελεύθερων Τελωνειακών Συγκροτημάτων, των Ελεύθερων Τελωνειακών Χώρων και των Χώρων Τελωνειακής Επίβλεψης.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου αυτού, συμπληρώνεται το άρθρο 109 του ν.2960/2001, έτσι ώστε, η βεβαίωση και είσπραξη του Ε.Φ.Κ. και του Φ.Π.Α. κατά τον εφοδιασμό αεροσκαφών με καύσιμα, στις περιπτώσεις στις οποίες δεν παρέχεται απαλλαγή είτε από Ε.Φ.Κ. είτε από Φ.Π.Α., να διενεργείται το αργότερο την εικοστή (20^η) ημέρα του επόμενου μήνα από την ημερομηνία παράδοσης αυτού στην αεροπορική εταιρία. Η θέσπιση της εν λόγω διάταξης κρίνεται απαραίτητη για την εφαρμογή απλοποιημένης διαδικασίας εφοδιασμού αεροσκαφών με καύσιμα, σε όλα τα αεροδρόμια της χώρας μας και αποσκοπεί στην καλύτερη παρακολούθηση της διαδικασίας εφοδιασμού αεροσκαφών με καύσιμα, στη διευκόλυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, στην ενιαία και ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων από τις τελωνειακές αρχές της χώρας και γενικότερα στη διασφάλιση όσον αφορά στον τομέα εφοδιασμού καυσίμων του Δημοσίου συμφέροντος.

Άρθρο 105

Τροποποίηση διάταξης του ν. 2960/2001 (Α' 265)

Με το σχέδιο διάταξης προτείνεται η κατάργηση του δεύτερου εδαφίου του σημείου στ) της παραγράφου 7 του άρθρου 25 του Ν.2960/2001 (Α'265), το οποίο αφορά στην εξαίρεση των Ν.Π.Δ.Δ που εκμεταλλεύονται αποθήκες ή χώρους προσωρινής εναπόθεσης από την παροχή εγγύησης προς διασφάλιση των οφειλόμενων κάθε φορά προς το Δημόσιο δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων, για τα εμπορεύματα που αποθηκεύονται στους χώρους αυτούς.

Με την εν λόγω κατάργηση επιχειρείται η συμμόρφωση με τη σύσταση αρ.148 της εργαλειοθήκης ΙΙΙ του Ο.Ο.Σ.Α, σχετικά με την διαγραφή της διάταξης που αφορά στην απαλλαγή από την υποχρέωση παροχής εγγύησης, όταν οι

εκμεταλλευόμενοι τις αποθήκες ή χώρους προσωρινής εναπόθεσης είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ).

Άρθρο 106

Ρυθμίσεις ζητημάτων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 ορίζεται ότι για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία, καθώς και την κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων μετατρέπεται μία (1) κενή θέση του κλάδου Διοικητικού - Οικονομικού, κατηγορίας ΠΕ της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών σε θέση δικηγόρου με έμμισθη εντολή, η οποία πληρούται από δικηγόρο απασχολούμενο με πάγια αντιμισθία στο Δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου του δημοσίου τομέα. Η πλήρωση της θέσης αυτής γίνεται με τοποθέτηση του δικηγόρου με την ίδια σχέση εργασίας στην αντίστοιχη θέση για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, με Κοινή Απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων κατά παρέκκλιση των ισχυουσών γενικών και ειδικών διατάξεων, ενώ ρυθμίζεται το ζήτημα της επαναφοράς του στην αρχική θέση. Στην αρμοδιότητά του έγκειται η υποβολή του γραφείου του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων και η ενασχόληση εν γένει με τα ζητήματα των λειτουργικών αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, διατηρουμένης σε κάθε περίπτωση της αρμοδιότητας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 επέρχονται ρυθμίσεις για τους Οικονομικούς Επιθεωρητές, προκειμένου να διευκολυνθεί η άσκηση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων, στο πλαίσιο του περιορισμού και της πάταξης των φαινομένων κακοδιοίκησης και διαφθοράς. Ειδικότερα, με την προστιθέμενη νέα παράγραφο στο άρθρο 5 του ν. 3943/2011, όπως αυτό τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 4110/2013, σκοπείται η άρση του κωλύματος ένεκα του προβλεπόμενου από τις διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 126 του ν. 3528/2007, περιορισμού, κατά τον οποίο οι Οικονομικοί Επιθεωρητές πρέπει, κατά τη διενέργεια της ΕΔΕ, να κατέχουν, τουλάχιστον, ίδιο επίπεδο θέσης ευθύνης με τον ελεγχόμενο υπάλληλο. Δικαιολογητική βάση της διάταξης αυτής αποτελεί η άκρως δυσανάλογη σχέση μεταξύ των ελάχιστων Οικονομικών Επιθεωρητών που κατέχουν θέσεις ευθύνης και των υπαλλήλων, ως δυνητικά ελεγχομένων, που κατέχουν τέτοιες θέσεις ευθύνης σε όλες τις Οργανικές Μονάδες της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων.

Με την παράγραφο 3 τροποποιείται η παράγραφος 3 του άρθρου 5 του ν. 4389/2016 (Α' 94) προκειμένου ο Υπουργός Οικονομικών να έχει στη διάθεσή του όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και τα αναλυτικά στοιχεία σε επίπεδο ΑΦΜ, τα οποία θα είναι ψευδωνυμοποιημένα, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Η παροχή αποκλειστικά συγκεντρωτικών στοιχείων από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) προς τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών δεν επαρκεί ώστε να πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες αναλύσεις, ποσοτικοποιήσεις, προβλέψεις, συγκρίσεις, που σκοπό έχουν να εξαχθούν τα αναγκαία συμπεράσματα για τη χάραξη της φορολογικής πολιτικής και για την αποτελεσματικότητα της ήδη εφαρμοζόμενης. Επίσης, δεν επαρκούν για την σε βάθος ανάλυση και παρακολούθηση της επίδοσης των εσόδων και την πρόβλεψη τυχόν αποκλίσεων αυτών σε σχέση με τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Ο Υπουργός Οικονομικών, μέσω των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, προκειμένου να ασκεί με επάρκεια τα καθήκοντά του, επιβάλλεται να ενημερώνεται άμεσα και αδιάκοπα μέσω αυτοματοποιημένου πληροφοριακού συστήματος όχι μόνο για τα συγκεντρωτικά αλλά και για τα αναλυτικά-ατομικά στοιχεία σε επίπεδο μικροδεδομένων των αποτελεσμάτων της εφαρμοζόμενης φορολογικής πολιτικής. Για την παροχή των στοιχείων αυτών υπεύθυνη είναι η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), η οποία σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Διοικητικής υποστήριξης (Γ.Γ.Π.Σ.) οφείλουν να διασφαλίζουν τη λειτουργία, τη συντήρηση, την αναβάθμιση, καθώς και την άμεση και διαρκή ενημέρωση της υπάρχουσας πλατφόρμας πληροφοριακών συστημάτων που υπάρχει στο Υπ. Οικονομικών για το σκοπό αυτό, καθώς και οποιασδήποτε άλλης πλατφόρμας σε περίπτωση αντικατάστασης της ήδη υπάρχουσας.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 συμπληρώνεται η υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης θ' της παραγράφου 4 του άρθρου 14 του ν. 4389/2016, προκειμένου να προβλεφθεί η δυνατότητα του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. να καθορίζει και να ανακαθορίζει και τις ιδιαίτερα σημαντικού ύψους οφειλές και τους οφειλέτες αυτών.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 επιβεβαιώνεται, για λόγους νομικής ασφάλειας, ότι οι ειδικές διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 4389/2016 για την κινητικότητα των υπαλλήλων της Αρχής δεν θίγονται από τις διατάξεις του ν. 4440/2016.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 τροποποιείται η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ν. 4389/2016 (Α' 94) προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης και απόλυτη εναρμόνιση στα θέματα αρμοδιότητας του Πειθαρχικού Συμβουλίου της Αρχής με τις αντίστοιχες διατάξεις του ν. 3528/2007, όπως εκάστοτε ισχύει.

Ως προς την προτεινόμενη παράγραφο 7, με το άρθρο 55 του ν. 2214/1994 (Α' 75) συνεστήθη Ειδικό Γραφείο Νομικού Συμβούλου Φορολογίας (ΕΓΝΣΦ), προβλέφθηκε η οργανική του σύνθεση σε κύριο προσωπικό του ΝΣΚ και καθορίστηκαν οι αρμοδιότητές του. Με το άρθρο 36§2 του ν. 4389/2016 (Α' 94) το εν λόγω Γραφείο μετονομάστηκε σε Ειδικό Νομικό Γραφείο Δημοσίων Εσόδων (ΕΝΓΔΕ), αποτελεί υπηρεσιακή μονάδα του ΝΣΚ, λειτουργεί στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) και διατήρησε τις καθ' ύλην και κατά τόπο αρμοδιότητές του, στις οποίες προστέθηκαν και οι αρμοδιότητες που άπτονται των υποθέσεων που αναφύονται από πράξεις ή παραλείψεις της ΑΑΔΕ ή αφορούν σε έννομες σχέσεις της και δεν εμπίπτουν στην κατά τόπο και καθ' ύλην αρμοδιότητα άλλων οργανικών μονάδων του ΝΣΚ.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις σκοπείται η εύρυθμη λειτουργία του Γραφείου και η ταχύτερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των δικαστικών και εξωδίκων υποθέσεων αρμοδιότητάς του. Ειδικότερα: (α) Οριοθετείται και εξειδικεύεται λεπτομερέστερα η αρμοδιότητα του Γραφείου (παρ. 3). (β) Καθιερώνεται και νομοθετικά ο, από της συστάσεως και λειτουργίας του Γραφείου ακολουθούμενος, λόγω του όγκου των υποθέσεων και της επιβαλλομένης ταχύτητας, τρόπος λήψεως αποφάσεως για τη μη άσκηση ενδίκων μέσων κατά των δικαστικών αποφάσεων επί φορολογικών και τελωνειακών υποθέσεων, στις οποίες προστίθενται και οι υποθέσεις εκτελέσεως (κοινής και διοικητικής) και ορίζεται το αρμόδιο προς τούτο όργανο (παρ. 4). (γ) Προβλέπεται η σύνταξη ετήσιας έκθεσης, η οποία υποβάλλεται στον Διοικητή της ΑΑΔΕ. Στην έκθεση γίνεται καταγραφή και αποτίμηση του έργου του Γραφείου του προηγούμενου έτους και εισήγηση για τις ρυθμίσεις που είναι αναγκαίες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που εντοπίζονται, με ειδικότερη επισήμανση των αιτιών ακυρώσεως κανονιστικών ή ατομικών πράξεων (παρ. 5). (δ) Καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 55 του ν. 2214/1994, οι οποίες πλέον επικαλύπτονται από τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 4389/2016, από τις προτεινόμενες και από τις διατάξεις του Οργανισμού του ΝΣΚ (ν.3086/2002, Α' 324) - (παρ. 6). Σημειωτέον ότι, η κατάργηση των διατάξεων του άρθρου 55 του ν. 2214/1994 παρίσταται αναγκαία, δεδομένου ότι οι αρμοδιότητες του ΕΝΓΔΕ που άπτονται των υποθέσεων που αναφύονται από πράξεις ή παραλείψεις της ΑΑΔΕ ή αφορούν σε έννομες σχέσεις της επικαλύπτονται και τις αρμοδιότητες του πρώην Ειδικού Γραφείου Νομικού Φορολογίας, η δε προβλεπόμενη στο άρθρο 55 του ν. 2214/1994 οργανική σύνθεση του συσταθέντος με το νόμο αυτό Γραφείου είναι πλέον παρωχημένη, ενώ δεν προβλέπεται οργανική σύνθεση για καμία οργανική μονάδα του ΝΣΚ. (παρ. 6).

Με την παράγραφο 8 τροποποιείται το άρθρο 37 του ν. 4389/2016 προκειμένου να ισχύσει η τροποποίηση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4389/2016 και πραγματοποιείται για τους λόγους που

αναφέρθηκαν εκτενώς στην προηγούμενη παράγραφο. Πιο συγκεκριμένα, παρέχεται η δυνατότητα πρόσβασης στο υπάρχον Σύστημα Διοικητικής Πληροφόρησης (Management Information System - MIS) όλων των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών που λόγω αρμοδιότητας χρειάζεται να έχουν πρόσβαση στα συγκεντρωτικά και αναλυτικά στοιχεία του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος ή σε οποιοδήποτε πληροφοριακό σύστημα το αντικαταστήσει στο μέλλον. Για τους προαναφερθέντες λόγους η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Διοικητικής Υποστήριξης (Γ.Γ.Π.Σ.) είναι υπεύθυνη για την ομαλή λειτουργία, τη συντήρηση, την αναβάθμιση, καθώς και την έγκαιρη και διαρκή ενημέρωση του Συστήματος Διοικητικής Πληροφόρησης (MIS) ή οποιουδήποτε άλλου πληροφοριακού συστήματος το αντικαταστήσει στο μέλλον. Η πρόσβαση του Υπουργού Οικονομικών στα ανωτέρω αναφερόμενα στοιχεία και δεδομένα εναρμονίζεται με τις ακολουθούμενες πρακτικές στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 9 ρυθμίζονται ζητήματα της πάγιας προκαταβολής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, προς τον σκοπό της ομαλής εκτέλεσης του προϋπολογισμού της.

Με την προτεινόμενη παράγραφο 10 ορίζεται ότι, για την εξοικονόμηση δαπανών αλλά και την αποφυγή κατασπατάλησης χαρτιού, η αξιοποίηση των αποθεμάτων έντυπου υλικού της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) από 1.1.2017 και μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων αυτών.

Άρθρο 107

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4410/2016

Η παρούσα τροποποίηση αποτελεί νομοτεχνική βελτίωση των παραγράφων 3 και 6 του άρθρου 6 του ν. 4410/16 (Α' 141).

1. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της επίτευξης της ταχύτερης και αποτελεσματικότερης λειτουργίας του Συντονιστικού Επιχειρησιακού Κέντρου (Σ.Ε.Κ.) για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου σε προϊόντα που υπόκεινται σε Ε.Φ.Κ. και υπό το πρίσμα της διασφάλισης της εύρυθμης λειτουργίας της νέας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων από 1/1/2017, η οποία συστάθηκε με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Πρώτου του ν. 4389/2016 (Α' 94) και της πραγμάτωσης των σκοπών της, που συνδέονται με την αποτελεσματική άσκηση της δημόσιας διοίκησης στον τομέα των δημοσίων εσόδων, κρίνονται αναγκαίες συγκεκριμένες τροποποιήσεις του άρθρου 6 του ν. 4410/2016 (Α' 141).

2. Για την επίσπευση της διαδικασίας ορισμού των μελών του Συντονιστικού Επιχειρησιακού Κέντρου και την αντιμετώπιση χρονοβόρων διαδικασιών και νομικών προβλημάτων που σχετίζονται με την απόσπαση των υπαλλήλων που θα συμμετέχουν σε αυτό, αντικαθίστανται οι παράγραφοι 3 και 6 του άρθρου 6, με τις οποίες:

α) προβλέπεται, ότι οι υπάλληλοι που θα συγκροτήσουν το Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο, καθώς και οι υπάλληλοι που θα το στελεχώσουν, εκτός των εκπροσώπων της Γενικής Γραμματείας για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, θα μετακινούνται ή θα αποσπώνται, κατά περίπτωση, με κοινή απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού και του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.), χωρίς προηγούμενη γνώμη των οικείων Υπηρεσιακών Συμβουλίων, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων.

β) Δεδομένου ότι η μετακίνηση ή η απόσπαση πρέπει να γίνεται σε συγκεκριμένη οργανική μονάδα που να διαθέτει κενές οργανικές θέσεις καθορίζεται ρητά ότι οι ανωτέρω θα μετακινούνται ή θα αποσπώνται στη Διεύθυνση Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων και Παραβάσεων της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. της Γ.Γ.Δ.Ε.

γ) Καθορίζεται συγκεκριμένο χρονικό διάστημα απόσπασης για δύο έτη. Επιπλέον, προβλέπεται η δυνατότητα πρόωρης λήξης της θητείας των μελών του ΣΕΚ.

δ) Ειδικότερα, οι υπάλληλοι που προέρχονται από την Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς και υπηρετούν σε αυτήν με απόσπαση, αν και προερχόμενοι από άλλη Υπηρεσία θα λογίζονται για τους σκοπούς του παρόντος νόμου και κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, ως υπάλληλοι της Γενικής Γραμματείας για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς και θα ορίζονται με κοινή απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς και του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) για αποκλειστική απασχόληση στο Σ.Ε.Κ.

ε) Η υπηρεσία στο Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο θεωρείται για κάθε συνέπεια σχετική με την υπηρεσιακή σταδιοδρομία του αποσπώμενου προσωπικού, ως κανονική υπηρεσία στο Σώμα Ασφαλείας ή στην Υπηρεσία από την οποία προέρχεται.

Άρθρο 108

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 2969/2001

Γενικά:

Με το προτεινόμενο άρθρο τροποποιούνται και συμπληρώνονται ορισμένες διατάξεις των άρθρων 7, 11 και 12 του ν.2969/01 «Αιθυλική Αλκοόλη και αλκοολούχα προϊόντα» (Α' 281) που αφορούν στο παραγόμενο από τους

μικρούς αποσταγματοποιούς (διήμερους) προϊόν απόσταξης. Οι προτεινόμενες αλλαγές αποσκοπούν στην αναθεώρηση της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας με την οποία ρυθμίζεται το καθεστώς λειτουργίας των μικρών αποσταγματοποιών (διήμερων), ιδίως σε ότι αφορά τη διάθεση του παραγόμενου από αυτούς προϊόντος απόσταξης, βάσει της σύστασης 17 της εργαλειοθήκης II του ΟΟΣΑ σχετικά με τα αλκοολούχα ποτά, για την υλοποίηση της οποίας η χώρα δεσμεύεται από τις διατάξεις του δευτέρου εδαφίου της περίπτωσης iv) της υποπαραγράφου 4.2 της παραγράφου Γ' του άρθρου 3 του ν.4336/2015 (Α'94).

Ειδικότερα:

1. Κατ' αρχήν με την παράγραφο 1 προτείνεται η αντικατάσταση της υποπαραγράφου 8 της παραγράφου Ε' του άρθρου 7 του ν.2969/01 με την οποία προβλέπεται η διάθεση στην κατανάλωση του παραγόμενου από τους μικρούς αποσταγματοποιούς (διήμερους) προϊόντος απόσταξη για λόγους, κατά βάση, υλοποίησης της σύστασης 17 της εργαλειοθήκης II του ΟΟΣΑ. Με την διάταξη της παραγράφου 1 διατηρείται η δυνατότητα εμπορίας του προϊόντος αυτού από τα δικαιούχα παραγωγής πρόσωπα, με την υποχρέωση ωστόσο έκδοσης φορολογικών στοιχείων, κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις του ν.4308/14 (Ε.Λ.Π) και χωρίς να ισχύουν ειδικότερες εξαιρέσεις επ' αυτού, στα πλαίσια της ενίσχυσης του υγιούς ανταγωνισμού και της ίσης μεταχείρισης στον τομέα των αλκοολούχων ποτών.

Περαιτέρω, με τις εν λόγω προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 1 προβλέπεται εξαίρεση από τα καθοριζόμενα ως προς την υποχρέωση έκδοσης φορολογικών στοιχείων, μόνο για τις περιπτώσεις των δικαιούχων παραγωγής (φυσικών) προσώπων που παράγουν το εν λόγω προϊόν απόσταξης αποκλειστικά για κατανάλωση από τα ίδια, τα μέλη της οικογένειάς τους ή τους προσκεκλημένους τους και μέχρι τα 120 κιλά, κατ' ανώτατο όριο, ανά αποστακτική περίοδο και ανά πρόσωπο, απαγορευομένης της εμπορίας αυτού. Στις περιπτώσεις αυτές το προϊόν απόσταξης προβλέπεται να διακινείται από τα δικαιούχα απόσταξης πρόσωπα (αποκλειστικά για ίδια κατανάλωση) ή για λογαριασμό τους, συνοδευόμενο από αντίγραφο της αδείας απόσταξης και αποδεικτικό είσπραξης των φορολογικών επιβαρύνσεων για σκοπούς ελέγχου.

Τέλος, επιπλέον προβλέπεται ο τρόπος διάθεσης του προϊόντος αυτού, σύμφωνα με τις προβλέψεις των σχετικών διατάξεων της ισχύουσας ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας όσον αφορά τη μετανάστευση στα αλκοολούχα ποτά.

2. Με τις παραγράφους 2, 3 και 4 του προτεινόμενου άρθρου γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές της νομοθεσίας προκειμένου για την πρόβλεψη των

σχετικών διοικητικών και ποινικών κυρώσεων, συνεπεία των νέων υποχρεώσεων και απαγορεύσεων που εισάγονται με τις προτεινόμενες, στην προαναφερθείσα παράγραφο 1, ρυθμίσεις.

Συγκεκριμένα:

α) Με την παράγραφο 2, προστίθεται περίπτωση ζ) στην παράγραφο 1 του άρθρου 11 του ν.2969/01 και προβλέπεται, επιφυλασσομένων των περί λαθρεμπορίας διατάξεων του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, διοικητικό πρόστιμο 500€ για τους μικρούς αποσταγματοποιούς οι οποίοι διαθέτουν ή διακινούν το προϊόν τους χωρίς τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του προτεινόμενου άρθρου φορολογικά στοιχεία ή συνοδευτικά παραστατικά, κατά περίπτωση.

β) Με την παράγραφο 3, η περίπτωση ιβ) της παραγράφου 2 του άρθρου 11 του ν.2969/01 αναριθμείται σε ιγ) και προστίθεται περίπτωση ιβ) με την οποία προβλέπεται, επιφυλασσομένων των περί λαθρεμπορίας διατάξεων του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, διοικητικό πρόστιμο 1.500€ για τους μικρούς αποσταγματοποιούς που διαθέτουν στην κατανάλωση το προϊόν τους, κατά παράβαση των καθοριζομένων από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του προτεινόμενου άρθρου, βάσει των οποίων η παραγωγή του εν λόγω προϊόντος προορίζεται αποκλειστικά για ίδια κατανάλωση, απαγορευομένης της εμπορίας.

γ) Τέλος, με την παράγραφο 4, αντικαθίσταται η περίπτωση ι) του άρθρου 12 του ν.2969/01 για λόγους προσαρμογής της διάταξης με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παράγραφο 1 του προτεινόμενου άρθρου.

3. Με την παράγραφο 5 του προτεινόμενου άρθρου, ορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος των διατάξεων του άρθρου αυτού, ήτοι από την 01.08.2017, χρόνο κατά τον οποίον εκκινεί η νέα αποστακτική περίοδος για το καθεστώς απόσταξης των μικρών αποσταγματοποιών (διημέρων).

Άρθρο 109

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4223/2013

Με την προτεινόμενη διάταξη παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους μέχρι τις 31.12.2018, οι συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του ειδικού επιστημονικού προσωπικού του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ) που λήγουν εντός του έτους 2016. Η εν λόγω διάταξη κρίνεται αναγκαία προκειμένου να συνεχισθεί η στοιχειώδης εύρυθμη λειτουργία του ΟΔΔΗΧ, με στόχο την άμεση υλοποίηση και εφαρμογή των αποφάσεων του EUROGROUP αναφορικά με τα βραχυχρόνια μέτρα για τη βιωσιμότητα του ελληνικού δημόσιου χρέους, το σχεδιασμό και εφαρμογή των αντίστοιχων μεσοπρόθεσμων μέτρων, την προετοιμασία εξόδου του Ελληνικού

Δημοσίου στις διεθνείς κεφαλαιαγορές, υπό ασφυκτικά πιεστικές συνθήκες χρονοδιαγράμματος και έλλειψης προσωπικού.

Άρθρο 110

Ρυθμίσεις για την χορήγηση άδειας καζίνο στο πρώην Διεθνές Αεροδρόμιο του Ελληνικού

Το νομοθετικό πλαίσιο για τη λειτουργία των καζίνο στην Ελλάδα αποτελείται κυρίως από τους Νόμους 2206/1994, 2224/1994 (ΦΕΚ Α 112), 2919/2001 (ΦΕΚ Α 128), 2941/2001 (ΦΕΚ Α 201), 2954/2001 (ΦΕΚ Α 255), 3065/2002 (ΦΕΚ Α 251), 3105/2003 (ΦΕΚ Α 29), 3139/2003 (ΦΕΚ Α 100), 3190/2003 (ΦΕΚ Α 249), 3220/2004 (ΦΕΚ Α 15), 3229/2004 (ΦΕΚ Α 38), 3270/2004 (ΦΕΚ Α 187), 3525/2007 (ΦΕΚ Α 16), 3691/2008 (ΦΕΚ Α 166), 3756/2009 (Α 53/2009), 4002/2011 (ΦΕΚ Α 180), 4092/2012 (ΦΕΚ Α 222), 4109/2013 (ΦΕΚ Α 16), 4182/2013 (ΦΕΚ Α 185), 4255/2014 (ΦΕΚ Α 89), 4261/2014 (ΦΕΚ Α 107) και 4403/2016 (ΦΕΚ Α 125), καθώς και πλήθος Υπουργικών Αποφάσεων με κύρια και βασιμότερη την ΥΑ Τ/6736/2003 (ΦΕΚ Β 929/2003) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, καθώς και ποικίλες αποφάσεις της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.).

Με το πιο πρόσφατο ανωτέρω πλαίσιο παραχωρήθηκε ευρύτατη αρμοδιότητα στην Ε.Ε.Ε.Π. για την χορήγηση των αδειών λειτουργίας καζίνο την εποπτεία των παιγνίων και την εν γένει λειτουργία των καζίνο. Με δεδομένο, ότι οι διατάξεις του παρόντος άρθρου αφορούν στη χορήγηση άδειας λειτουργίας καζίνο ως τμήμα μιας ευρείας και σπουδαίας επένδυσης για το Ελληνικό Δημόσιο, κρίνεται σκόπιμο οι αρμοδιότητες που προβλέπονται στο νόμο για την χορήγηση άδειας λειτουργίας καζίνο να ανατεθούν στον Υπουργό Οικονομικών, ως εκπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου στην εν λόγω επένδυση.

Ειδικότερα:

Η προβλεπόμενη χορήγηση άδειας λειτουργίας καζίνο στο Ελληνικό, εντοπίζεται (με την έννοια της ζώνης στην οποία θα αναπτυχθεί) στο πρώην διεθνές αεροδρόμιο του Ελληνικού.

Η χορήγηση της άδειας αυτής θα γίνει από τον Υπουργό Οικονομικών, κατόπιν διενέργειας διεθνούς διαγωνισμού.

Στη διακήρυξη του διαγωνισμού θα περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, οι όροι για την εκτέλεση των έργων, την έναρξη λειτουργίας και τα τμήματα του Καζίνο, λαμβανομένων υπ' όψιν όλων των όρων και τεχνικών προδιαγραφών του Σχεδίου Γενικής Διάταξης (παράγραφοι 1 και 2).

Με την παράγραφο 3 αντικαθίσταται η παράγραφο 4 του άρθρου 1 του ν.2206/1994 και ρυθμίζονται με απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π., εντός των κατά νόμο αρμοδιοτήτων της, η ακριβής θέση κάθε καζίνο, μέσα στα όρια των ανωτέρω περιοχών, η έγκριση των κτιριακών εγκαταστάσεων, η ημερομηνία έναρξης

λειτουργίας τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με τη άδεια λειτουργίας των καζίνο θέμα, ενώ, σε περίπτωση μετεγκατάστασης, με την ίδια απόφαση δύνανται να τροποποιούνται και το ειδικό ετήσιο τέλος της παραγράφου 9 του άρθρου 2 και τα αντισταθμιστικά οφέλη, που έχουν αναλάβει συμβατικά να παρέχουν τα καζίνο προ της μετεγκατάστασής τους, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν υπεραξία που δημιουργείται για την επιχείρηση καζίνο από την μετεγκατάσταση αυτή.

Επίσης, δεν επιτρέπεται η χορήγηση προσωρινών αδειών ούτε οποιαδήποτε λειτουργία της επιχείρησης κατά παρέκκλιση από τους όρους που ορίζονται στην άδεια.

Άρθρο 111

Διατάξεις για το Καζίνο Μον Παρνές Πάρνηθας

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου προστίθεται νέο εδάφιο στην παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2206/1994 (Α' 62). Με τη σχετική διάταξη επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η μεταφορά της επιχείρησης καζίνο του Μον Παρνές από την Πάρνηθα σε θέση εκτός των ορίων του Δήμου Αθηναίων μετά την παρέλευση δέκα οχτώ μηνών από την δημοσίευση του παρόντος.

Με την ρύθμιση αυτή, αποκαθίστανται οι κανόνες Ανταγωνισμού μετά την ίδρυση της επιχείρησης Καζίνο του Ελληνικού και προστατεύονται τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο μέσω της ΕΤΑΔ Α.Ε., κατέχει ποσοστό 49% του μετοχικού κεφαλαίου της επιχείρησης. Παράλληλα δημιουργούνται προϋποθέσεις μιας επιπλέον άμεσης επένδυσης στην Αττική.

2. Με την διάταξη της παραγράφου 2 επιλύονται τα ζητήματα της μετεγκατάστασης και εξουσιοδοτείται ειδικώς η ΕΕΕΠ, (αρμόδια και κατά τον ισχύοντα νόμο) να ορίσει την νέα θέση και τις κτιριακές εγκαταστάσεις στο πλαίσιο και κατ' αναλογική εφαρμογή των ειδικών διατάξεων που ισχύουν σχετικά όπως και τα προηγούμενα της μετεγκατάστασης της επιχείρησης Καζίνο Θράκης (Β' 253) και Καζίνο Θεσσαλονίκης (Β' 23).

3. Με την διάταξη της παραγράφου 3 η Επιτροπή εξουσιοδοτείται ειδικά να τροποποιήσει με την ίδια απόφαση της την χορηγηθείσα με τον νόμο άδεια του Καζίνο της Πάρνηθας όπως επιβάλλεται από την μετεγκατάστασή της.

4. Με τη διάταξη της παραγράφου 4 ορίζεται η υποχρέωση διατήρησης του αριθμού θέσεων εργασίας, τηρουμένων των προ της μετεγκαταστάσεως συμβατικών δεσμεύσεων.

5. Στην παράγραφο 5 ορίζονται τα έχοντας υπόψη της απόφαση, της Ε.Ε.Ε.Π.

6. Με τη διάταξη της παραγράφου 6 ορίζεται ότι, από την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης στη νέα της θέση εφαρμόζεται η διάταξη της

παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 3139/2003 και ότι η μεταβίβαση προς το Δημόσιο γίνεται αυτοδικαίως και άνευ οιασδήποτε ανταλλάγματος.

7. Με τη διάταξη της παραγράφου 7 ορίζεται ότι, χρηματικές υποχρεώσεις του κατόχου της άδειας λειτουργίας της περίπτ. α) της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.2206/1994, που προβλέπονται στην περίπτ. β) της παρ. 3 και στην περίπτ. β) της παρ. 5 του άρθρου 3 καθώς και στην περίπτ. α) της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3139/2003 (Α' 100), εξακολουθούν να τον βαρύνουν, χωρίς άλλη αναπροσαρμογή, μέχρι την περαιτέρω αξιοποίηση των αναφερόμενων στις περιπτ. α) έως γ) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ίδιου νόμου κτιριακών εγκαταστάσεων, και ότι ο κάτοχος της άδειας λειτουργίας αναλαμβάνει και την υποχρέωση προστασίας και φύλαξης των ανωτέρω κτιριακών εγκαταστάσεων καθώς και τη συντήρηση και λειτουργία του λειτουργούντος τελεφερίκ και των αναγκαίων για τη λειτουργία αυτού κτιριακών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων.

Άρθρο 112

Τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 33 του ν. 3697/2008

Με την παρ. 7 του Ν.3697/2008 (Α' 194), εξαιρέθηκαν οι Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005 (Α'314), από την προβλεπόμενη στο Ν.2322/1995 ενιαία διαδικασία παροχής εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου για τη λήψη δανείων και εξουσιοδοτήθηκε ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών με απόφασή του να καθορίσει τη σχετική διαδικασία και τις αναγκαίες προς το σκοπό αυτό λεπτομέρειες.

Η διάσπαση αυτή από την, κατά τον Ν.2322/1995 (Α'143), ενιαία διοικητική διαδικασία, δημιούργησε σε βάθος χρόνου σημαντικά προβλήματα. Μεταξύ αυτών επισημαίνεται ότι στη σύνθεση της, προβλεπόμενης στις διατάξεις της υπ' αριθ. 16736/ΕΓΔΕΚΟ/2579/30.3.2009 (Β' 588) απόφασης του υπουργού και του υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών περί καθορισμού της σχετικής διαδικασίας, επταμελούς Επιτροπής για την εξέταση των σχετικών αιτημάτων παροχής εγγύησης, τα δύο μέλη προέρχονται από Υπηρεσίες που καταργήθηκαν, με αποτέλεσμα την αδυναμία λειτουργίας της.

Προς διευθέτηση των θεμάτων, προωθείται η προτεινόμενη διάταξη νόμου με την οποία επιχειρείται η ένταξη των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών του Κεφαλαίου Α' του Ν. 3429/2005 στην ενιαία, κατ' το Ν.2322/1995, διαδικασία παροχής εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου. Σημειώνεται ότι με την προτεινόμενη διάταξη δεν προκαλείται επιπλέον επιβάρυνση σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Άρθρο 113

Ρυθμίσεις για την βραχυπρόθεσμη μίσθωση ακινήτων στο πλαίσιο της οικονομίας του διαμοιρασμού

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιχειρείται η διαμόρφωση ενός κανονιστικού πλαισίου για την οικονομία του διαμοιρασμού ακινήτων, με σκοπό την ενσωμάτωση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των περιπτώσεων ευκαιριακής και βραχυπρόθεσμης εκμίσθωσης ακινήτων, είτε αυτή διεξάγεται μέσω ψηφιακής πλατφόρμας είτε μέσω διαδικτύου, είτε μέσω οποιοδήποτε άλλου πρόσφορου μέσου. Επιπρόσθετα, επιχειρείται η αντιμετώπιση διαπιστωμένων φαινομένων παραοικονομίας, ώστε η Πολιτεία να ικανοποιήσει την συνταγματική αποστολή της, εξασφαλίζοντας τη συνεισφορά των φορολογούμενων στα δημόσια βάρη, ανάλογα με τη φοροδοτική τους ικανότητα.

Ως οικονομία του διαμοιρασμού ορίζεται κάθε μοντέλο όπου τις δραστηριότητες διευκολύνουν κυρίως οι ψηφιακές πλατφόρμες. Οι πλατφόρμες δημιουργούν μια ανοικτή αγορά για την προσωρινή χρήση αγαθών ή υπηρεσιών που συχνά παρέχουν ιδιώτες. Στην οικονομία του διαμοιρασμού δραστηριοποιούνται τρεις κατηγορίες παραγόντων: i) πάροχοι υπηρεσιών, οι οποίοι χρησιμοποιούν από κοινού περιουσιακά στοιχεία, πόρους, χρόνο ή/και δεξιότητες και μπορεί να είναι ιδιώτες που παρέχουν υπηρεσίες ευκαιριακά («ομότιμοι χρήστες») ή πάροχοι υπηρεσιών που ενεργούν με την επαγγελματική τους ιδιότητα («επαγγελματίες πάροχοι υπηρεσιών»)· ii) χρήστες των υπηρεσιών· και iii) μεσάζοντες, οι οποίοι, μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας, συνδέουν παρόχους και χρήστες και διευκολύνουν τις μεταξύ τους συναλλαγές. Ως ψηφιακές ή επιγραμμικές πλατφόρμες ορίζονται οι ηλεκτρονικές, διμερείς ή πολυμερείς αγορές όπου δύο ή περισσότερες ομάδες χρηστών επικοινωνούν μέσω διαδικτύου με την μεσολάβηση του διαχειριστή της πλατφόρμας προκειμένου να διευκολυνθεί μία συναλλαγή μεταξύ τους. Αυτά προσφέρονται, μεταξύ άλλων, από ιδιώτες, χωρίς να μεταβιβάζονται δικαιώματα ιδιοκτησίας.

Ως βραχυπρόθεσμη μίσθωση ορίζεται η μίσθωση εκάστου ακινήτου που δεν υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες ανά ημερολογιακό έτος. Για νησιά κάτω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων ορίζεται η μίσθωση εκάστου ακινήτου που δεν υπερβαίνει τις εξήντα (60) ημέρες ανά ημερολογιακό έτος, και στις οποίες υπέρβαση της διάρκειας τους (των 90 και 60 ημερών αντίστοιχα) επιτρέπεται εφόσον το συνολικό εισόδημα του εκμισθωτή ή υπεκμισθωτή, από το σύνολο των ακινήτων που διαθέτει προς εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος περί οικονομίας

διαμοιρασμού, δεν ξεπερνά τις δώδεκα χιλιάδες ευρώ (€ 12.000) κατά το οικείο φορολογικό έτος.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η οικονομία του διαμοιρασμού αποτελεί μια καινοφανή οικονομική δραστηριότητα, στην οποία εμπλέκονται τρεις κατηγορίες δρώντων: οι ιδιώτες που περιστασιακά προσφέρουν αγαθά ή υπηρεσίες, οι χρήστες αυτών των αγαθών ή υπηρεσιών και κυρίως οι πλατφόρμες ως μεσολαβητές σε αυτό το είδος συναλλαγών.

Ήδη η Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο της Στρατηγικής για την Ψηφιακή Ενιαία Αγορά (COM (2015) 192 final/6.5.2015), ολοκλήρωσε μια αξιολόγηση για το ρόλο που διαδραματίζουν οι πλατφόρμες στη λειτουργία της οικονομίας του διαμοιρασμού. Παρότι προς το παρόν δεν υφίστανται σχετικές ρυθμίσεις κοινοτικού δικαίου, οι βασικές κατευθύνσεις που έχουν δοθεί από το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας, αφορούν την ενθάρρυνση της καινοτόμου και νεοφυούς επιχειρηματικότητας που συνδέεται με την οικονομία του διαμοιρασμού, την προαγωγή του υγιούς ανταγωνισμού και γενικότερα τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος (σεβασμός των εύλογων δικαιωμάτων των συναλλασσόμενων, ορθή εφαρμογή του εργατικού δικαίου, προστασία του περιβάλλοντος).

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2, ορίζεται το πεδίο εφαρμογής, δηλαδή η έννοια και οι προϋποθέσεις χαρακτηρισμού μιας συναλλαγής εκμίσθωσης κατοικίας, η οποία εμπίπτει στην οικονομία του διαμοιρασμού, καθώς και η υποχρέωση εγγραφής σε ειδικό μητρώο της Γ.Γ.Δ.Ε.

Ειδικότερα με τις διατάξεις των περιπτώσεων β' και ε' της παραγράφου 2 καθορίζονται σαφή όρια ανάμεσα στην επιχειρηματική δραστηριότητα, και κυρίως αυτή που αναπτύσσεται μέσω της εκμετάλλευσης μικρής κλίμακας ξενοδοχειακών μονάδων και επιχειρήσεων ενοικιαζομένων δωματίων, και στην ευκαιριακή εκμετάλλευση από ιδιώτες επιπλέον ακινήτων που διαθέτουν και που λόγω οικονομικής κρίσης παραμένουν αδιάθετα με σκοπό την ενίσχυση του εισοδήματός τους, και ορίζεται ρητά πως στα πλαίσια της οικονομίας του διαμοιρασμού δεν επιτρέπεται η μίσθωση και η καταχώρηση στο Μητρώο Βραχυχρόνιας Μίσθωσης Ακινήτων, περισσότερων των δύο ακινήτων της παρ. 1 του άρθρου.

Σχετικά με την νησιωτική χώρα ο τουρισμός συνιστά για τα περισσότερα νησιά το πιο σημαντικό τμήμα της τοπικής οικονομίας και τείνει να επικεντρώνεται σε ορισμένες περιόδους του έτους, η δε έλλειψη επισκεπτών εκτός τουριστικής περιόδου συνεπάγεται κινδύνους για την βιωσιμότητά τους. Η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει δραματικά περιορίζοντας τη δυνατότητα χρηματοδότησης. Ο αντίκτυπος της κρίσης πλήττει την ανάπτυξη πολλών περιοχών που μειονεκτούν, όπως τα νησιά. Με τον καθορισμό των ανωτέρω ορίων:

1. αμβλύνεται ο αθέμιτος ανταγωνισμός και η στρέβλωση κυρίως σε μικρούς νησιωτικούς προορισμούς, οι οποίοι διαθέτουν μικρής δυναμικής επιχειρήσεις δωματίων,
2. δεν καταστρατηγείται η έννοια του οικονομικού διαμοιρασμού,
3. αποφεύγεται η ανάσχεση ίδρυσης νέων επιχειρήσεων,
4. τίθεται τροχοπέδη στο συνεχώς αυξανόμενο ποσοστό υποκατάστασης των νομίμων καταλυμάτων από παράνομα,
5. γίνεται διάκριση μεταξύ ηπειρωτικής και νησιωτικής Ελλάδος. Με την ηπειρωτική Ελλάδα συντάσσονται και τα νησιά άνω των 10.000 κατοίκων. Με την διάκριση αυτή υλοποιείται η συνταγματική υποχρέωση του νομοθέτη και της διοίκησης, σύμφωνα με το άρθρο 101 παρ. 4 του Συντάγματος, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες των νησιωτικών περιοχών, όπως:
 - μειονεκτήματα φυσικής και γεωγραφικής θέσης,
 - νησιωτικός κατακερματισμός σε μικρής κυρίως έκτασης νησιά,
 - νησιά με μικρό πληθυσμό - δημογραφικές προκλήσεις,
 - νησιά με περιορισμένους φυσικούς πόρους σε ποικιλία και ποσότητα
 - σύντομη οικονομική δραστηριότητα για τις λίγες επιχειρήσεις. Μικρή τουριστική περίοδος στα περισσότερα των νησιών (βασικό μέρος της τουριστικής αγοράς η εποχικότητα 30-50 ημερών)
 - λίγες θέσεις εργασίας, ο αριθμός των οποίων περιορίζεται ακόμα περισσότερο.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4, ορίζεται το ύψος του προστίμου σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, καθώς και το πλαίσιο νόμιμης λειτουργίας των μισθώσεων που δεν πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 5, χαρακτηρίζεται το εισόδημα που αποκτάται στο πλαίσιο της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ως εισόδημα από ακίνητη περιουσία, βάσει του άρθρου 39 του ν.4172/2013 (Α' 167), καθώς και η φορολογική αντιμετώπιση αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 40 του ίδιου νόμου. Ειδικότερα, το εισόδημα που αποκτάται από κάθε φυσικό πρόσωπο από την εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ακίνητης περιουσίας, φορολογείται ως εισόδημα από ακίνητη περιουσία υπό την προϋπόθεση ότι δεν παρέχονται άλλου είδους υπηρεσίες στο μισθωτή. Αντιθέτως, ως εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα χαρακτηρίζεται το εισόδημα από την εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ακίνητης περιουσίας που αποκτάται από φυσικά πρόσωπα ή ατομικές επιχειρήσεις, εφόσον παρέχουν συναφείς με τη χρήση του ακινήτου υπηρεσίες στο μισθωτή (π.χ. καθαριότητα, αλλαγή κλινοσκεπασμάτων και πετσετών, ασφάλεια, πρωινό ή διατροφή κ.λπ.).

Επισημαίνεται ότι, ατομικές επιχειρήσεις που έχουν ως αντικείμενο εργασιών την ενοικίαση και γενικότερα την εμπορική εκμετάλλευση ακίνητης

περιουσίας (π.χ. τουριστική εκμετάλλευση επιπλωμένων δωματίων- ακινήτων κ.λπ.), αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 6, ορίζεται η απαλλαγή της συγκεκριμένης μίσθωσης από την επιβολή ΦΠΑ.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 7, περιγράφεται η διενέργεια ελέγχων, για τη συμμόρφωση των εκμισθωτών και υπεκμισθωτών, από μικτά συνεργεία που αποτελούνται από υπαλλήλους των Υπουργείων Οικονομικών και Τουρισμού.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 8, θεσπίζεται πλαίσιο δυνητικής συνεργασίας μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των ηλεκτρονικών πλατφορμών οικονομίας διαμοιρασμού για την παροχή στοιχείων των εκμισθωτών ή υπεκμισθωτών, προκειμένου να διευκολυνθεί το ελεγκτικό έργο των φορολογικών αρχών και να αποφευχθούν φαινόμενα φοροδιαφυγής.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 9, παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και Τουρισμού, ώστε με κοινές αποφάσεις τους να ορίζουν τους όρους συνεργασίας με τις ηλεκτρονικές πλατφόρμες οικονομίας διαμοιρασμού, τους όρους εφαρμογής των παραγράφων 2α, 3, 8 και 9 του παρόντος άρθρου, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΑΛΛΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ

Άρθρο 114

Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Με το προτεινόμενο άρθρο καταργούνται διατάξεις που αναφέρονται σε τεχνολογικά παρωχημένες τεχνικές προδιαγραφές, ενώ οι προστατευτικές τους προβλέψεις εν γένει ικανοποιούνται και από τις μεταγενέστερες και γενικότερες διατάξεις του π.δ. 16/96 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/654/ΕΟΚ» (ΦΕΚ 10 Α').

Άρθρο 115

Τροποποίηση του άρθρου 4 του ν. 1565/85 (Α' 164)

Με το προτεινόμενο άρθρο τροποποιείται η περίπτ. β' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 1565/1985 (Α' 164), όπως ισχύει. Ειδικότερα, ο χρόνος διάρκειας των βεβαιώσεων συνδρομής νομίμων προϋποθέσεων για τις επιχειρήσεις εμπορίας λιπασμάτων τύπου Β που εκδίδονται μετά τη δημοσίευση της παρούσας διάταξης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εξισώνεται με τον χρόνο διάρκειας των

αντίστοιχων βεβαιώσεων τύπου Α και ορίζεται σε πέντε έτη, αντί της διάρκειας των τριών ετών που ισχύει σήμερα. Η παρούσα ρύθμιση προτείνεται για την υλοποίηση των συστάσεων που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο της εργαλειοθήκης ΙΙΙ του ΟΟΣΑ και για την ίση μεταχείριση μεταξύ των επιχειρήσεων διαφορετικών τύπων εμπορίας λιπασμάτων Α και Β.

Άρθρο 116

Τροποποίηση του ν.4177/2013 «Κανόνες ρύθμισης της αγοράς προϊόντων και της παροχής υπηρεσιών και άλλες διατάξεις» (Α' 173)

Με το παρόν άρθρο τροποποιούνται η παρ. 1 του άρθρου 15 και η παρ. 1 του άρθρου 16. Η προτεινόμενη τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 15, εισάγει την υποχρέωση καθορισμού των ενδιάμεσων εκπτώτικων περιόδων, διάρκειας τριάντα (30) ημερών, με απόφαση Αντιπεριφερειάρχη η οποία εκδίδεται εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος. Με αυτή την απόφαση, η οποία λαμβάνεται μετά από διαβούλευση με τις εμπορικές και επαγγελματικές οργανώσεις κάθε Περιφερειακής Ενότητας, θα ασκείται η δυνατότητα ελεύθερης κατανομής μέσα στο έτος αυτών των τριάντα (30) ημερών. Παράλληλα ορίζεται ότι σε αυτές τις τριάντα (30) ημέρες πρέπει να περιλαμβάνονται τουλάχιστον δύο Κυριακές, κατά τις οποίες επιτρέπεται η προαιρετική λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων. Επιπλέον, θεσπίζονται δύο ενδιάμεσες εκπτώτικες περίοδοι, διάρκειας 15 ημερών έκαστη, οι οποίες θα ισχύουν μόνο σε εκείνες τις Περιφερειακές Ενότητες όπου δεν θα εκδοθεί η προαναφερθείσα απόφαση του Αντιπεριφερειάρχη.

Μέσω της διατήρησης της περιοδικότητας των εκπτώσεων διατηρείται η σημασία τους για εμπορικές επιχειρήσεις και καταναλωτές. Μια πλήρης απελευθέρωση του καθεστώτος των εκπτώσεων θα μπορούσε να δημιουργήσει αθέμιτο ανταγωνισμό στην αγορά, με τις τιμές κάτω του κόστους για πρόσκαιρη αύξηση πωλήσεων του ή εκτόπιση ανταγωνιστών από την αγορά. Όπως σημείωσε και το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών και Προγραμματισμού σε σχετική μελέτη, «Αυτό βραχυχρόνια θα μπορούσε να αποβεί προς όφελος του καταναλωτή, λόγω μείωσης των τιμών, ωστόσο μακροχρόνια μπορεί να οδηγήσει στο κλείσιμο υγιείς επιχειρήσεις, άρα να βλάψει εμμέσως τον καταναλωτή μειώνοντας τις επιλογές του και αυξάνοντας την ανεργία».

Με αυτό τον τρόπο η ενίσχυση των αρμοδιοτήτων των τοπικών αρχών και η δυνατότητα λήψης αποφάσεων οι οποίες θα λαμβάνουν υπόψη τις τοπικές ανάγκες σε μεγαλύτερο βαθμό, συνδυάζονται με την ασφάλεια δικαίου και την ομαλή λειτουργία της αγοράς. Με την τροποποίηση του άρθρου 16 επιτυγχάνεται η εναρμόνιση του ρυθμιστικού πεδίου της εν λόγω διάταξης με την τροποποίηση που επέρχεται στην παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4177/2013.

Άρθρο 117

Με το άρθρο 117 ορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Παναγιώτης Σκουρλέτης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

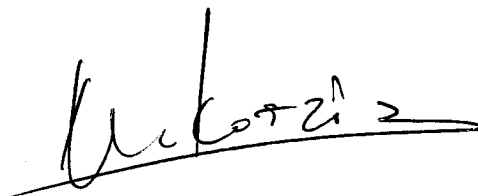
Δήμος Παπαδημητρίου

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

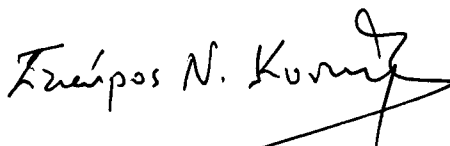
Ευτυχία Αχτσιόγλου

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Νικόλαος Κοτζιάς

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Σταύρος Κοντονής

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ευκλείδης Τσακαλώτος

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

Όλγα Γεροβασίλη

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Λυδία Κονιόρδου

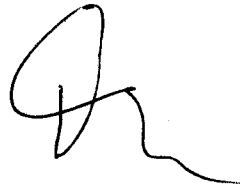
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ευάγγελος Αποστόλου

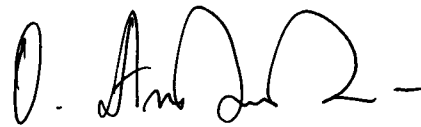
ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Αλέξανδρος Χαρίτσης

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ουρανία Αντωνοπούλου

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γεώργιος Χουλιαράκης

Αικατερίνη Παπανάτσιου

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Δημήτρης Παπαγγελόπουλος

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Γ. Βασιλειάδης', written over a rectangular stamp.

Γεώργιος Βασιλειάδης